

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY STAWIGUDA

AUTOR OPRACOWANIA

MGR INŻ. PAWEŁ JABŁOŃSKI

SPECJALISTA W ZAKRESIE
KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY ŚRODOWISKA

Paweł Jabłoński
mgr inż. Paweł Jabłoński

OLSZTYN – MAJ 2018 r.

SPI S TREŚCI

WSTĘP.....	4
1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	
1.1. PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY.....	4
1.2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY I METODY PRACY.....	5
1.3. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU STUDIUM	
1.3.1. CEL SPORZĄDZENIA PROJEKTU STUDIUM.....	6
1.3.2. STRUKTURA PROJEKTU STUDIUM.....	6
1.3.3. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU GMINY.....	7
1.4. POWIĄZANIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	14
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	28
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	28
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	29
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY JEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM	
5.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA.....	29
5.2. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM.....	38
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	39
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	41
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU STUDIUM, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU STUDIUM	48
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO.....	51
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI	

PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	58
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	60
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	61
➤ OŚWIADCZENIE WYNIKAJĄCE Z ART. 51 UST. 2 PKT. 1 LIT F USTAWY Z DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 2008 R. <i>O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO</i> (T.J. Dz. U. z 2017 R. POZ. 1405 ZE ZM.).	

CZĘŚĆ KARTOGRAFICZNA

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY W SKALI 1:25000 PN. „RYSUNEK DO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STAWIGUDA”.

WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 ze zm.) Rozdział 2 art. 9 pkt. 1 *W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „studium”. Zgodnie z art. 9 pkt. 5 Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jednak zgodnie z pkt. 4 Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.*

Należy pamiętać, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, choć nie jest aktem prawa miejscowego – jest dokumentem planistycznym niezbędnym do realizacji wieloletniej polityki gminy w jej przestrzeni. Studium, w swej kreacyjnej roli, jest dokumentem określającym wizję rozwoju gminy oraz działania mające doprowadzić do realizacji tej wizji.

W dokumencie Studium wskazuje się jedynie kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów. Należy jednak zaznaczyć, że określony sposób zagospodarowania nie obliguje gminy do jakichkolwiek działań. Na tym etapie planowania – opracowywania projektu Studium, nie określa się jeszcze szczegółowo inwestycji, które będą realizowane na obszarze gminy Stawiguda. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych gminie Stawiguda.

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zgodnie z ustawą *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* są aktami prawa miejscowego. Liczba miejscowych planów zwiększa atrakcyjność inwestycyjną danej gminy i przyczynia się do znacznego skrócenia czasu niezbędnego do realizacji zamierzeń inwestycyjno-budowlanych.

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY

Zgodnie z art. 46 pkt. 1 ustawy z dnia 03 października 2008 r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.) projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie uzgodniono z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo znak WOOŚ.411.72.2017.MT z dnia 02 czerwca 2017 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie (pismo znak: ZNS.4082.32.2017.EW z dnia 02 czerwca 2017 r.).

Podstawę merytoryczną opracowania stanowią:

1. Część tekstowa i graficzna projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda.
2. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda.
3. Akty i przepisy prawa związane z ochroną środowiska i przyrody.
4. Publikacje związane z ochroną środowiska i przyrody.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* Rozdział 2 art. 9 pkt. 3 *Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy. W związku z powyższym na etapie opracowywania projektu*

Studium nie ma fizycznej możliwości wykonania inwentaryzacji przyrodniczej dla terenu całej gminy. Ponadto gmina nie ma obowiązku wykonania opracowania ekofizjograficznego (w tym inwentaryzacji) dla obszaru całej gminy – nie jest to zadanie własne gminy i nie jest do tego zobligowana żadnymi przepisami prawa, a ponieważ studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie przesądza ostatecznie o formie zagospodarowania w nim wskazanym to sporządzenie inwentaryzacji przyrodniczej na etapie opracowywania studium jest bezzasadne i bezcelowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. *o ochronie przyrody* (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 142 z późn. zm.) na części graficznej projektu Studium zostały wniesione formy ochrony znajdujące się na terenie gminy Stawiguda. Należy pamiętać, że projekt Studium opracowywany jest na mapie w skali 1:25000, na których precyzyjne wskazanie występowania np.: gatunków roślin, zwierząt i grzybów podlegających ochronie gatunkowej jest niemożliwe do wykonania.

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które obejmują konkretne obszary gminy, dla których określa się szczegółowo sposób zagospodarowania. Dlatego też, dopiero na etapie sporządzania planów miejscowych (będących aktem prawa) celowym i zasadnym jest wykonywanie inwentaryzacji przyrodniczych oraz ocena skutków realizacji ustaleń projektu planu w kontekście występującej flory i fauny, w tym uwzględnienie ewentualnych zmian w zakresie bioróżnorodności.

Do niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko sporządzono załącznik graficzny przedstawiający m.in. uwarunkowania środowiskowe, infrastrukturalne, komunikacyjne i kulturowe na terenie gminy Stawiguda.

1.2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY I METODY PRACY

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest elementem procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Podstawowym celem prognozy opracowywanej równocześnie z projektem studium jest identyfikacja możliwych ewentualnych wpływów na komponenty środowiska obszaru gminy oraz zdrowie ludzi, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń projektu studium oraz współpraca z autorem ustaleń projektu studium w celu wyeliminowania niekorzystnych ustaleń, które mogą spowodować negatywne skutki dla środowiska. Ważnym zadaniem prognozy jest informowanie lokalnej społeczności, władz samorządowych i podmiotów gospodarczych o skutkach realizacji ustaleń projektu studium.

Każda prognoza wpływu ustaleń projektu studium na środowisko zawiera oceny hipotetyczne, oparte bardziej na prawdopodobieństwie i zasadach logicznego myślenia niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń. Prognoza, analizując skutki najsilniej obciążające środowisko pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, wskazując jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę i rozwiązywane, a także czym może grozić brak odpowiednich rozwiązań.

Na etapie analizy ustaleń projektu studium sygnalizuje się dopiero możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości, ale mogą one nie wystąpić w ogóle lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podejmie się odpowiednie działania zapobiegawcze na dalszych etapach projektowania dopuszczonych przedsięwzięć (w tym opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego).

Ocenę możliwych przemian komponentów środowiska przeprowadzono w oparciu o analizę ich funkcjonowania w istniejącej strukturze przestrzennej. Kolejnym krokiem jest analiza przyszłego funkcjonowania środowiska pod wpływem przemian, jakie zajądą wskutek realizacji ustaleń projektu studium. Etapem końcowym jest ocena skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu studium oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, wynikających z troski o osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano na istotne trudności lub luki informacyjne, które uniemożliwiłyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

1.3. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU STUDIUM

1.3.1. CEL SPORZĄDZENIA PROJEKTU STUDIUM

Konieczność opracowania projektu Studium wynika z potrzeby zaktualizowania kierunków rozwoju gminy Stawiguda, zmian ustaw i rozporządzeń oraz wniosków instytucji, podmiotów gospodarczych, wójta gminy oraz osób prywatnych zgłoszonych do projektu Studium w okresie poprzedzającym opracowanie jego aktualizacji.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda stanowi podstawę realizacji polityki przestrzennej samorządu. Jako podstawę działań w tym zakresie przyjęto rozwój zrównoważony gminy z uwzględnieniem polityki przestrzennej na poziomie krajowym i regionalnym, gwarantujący wzrost poziomu życia mieszkańców i zapewnienie gminie Stawiguda trwałej konkurencyjności, przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych. Jako nadrzędną zasadę działań w przestrzeni przyjęto ochronę i kształtowanie ładu przestrzennego, rozumianego jako takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Do zmiany studium przystąpiono w związku z Uchwałą Nr XI/108/2015 Rady Gminy w Stawigudzie z dnia 26 listopada 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda. Tekst ujednolicony studium został opracowany na podstawie dotychczasowych ustaleń studium zatwierdzonych Uchwałą Rady Gminy Stawiguda Nr XXVI/219/2013 z dnia 27 czerwca 2013 r.

Cele przestrzenne określone w projekcie Studium skierowane zostały na wielofunkcyjny rozwój gminy z uwzględnieniem szczególnych warunków rozwoju turystyki i rekreacji oraz działalności gospodarczej, a także walorów przyrodniczych i kulturowych, poprawy jakości życia społeczności lokalnej w warunkach środowiskowej równowagi, funkcjonalnej sprawności i estetycznej atrakcyjności zagospodarowania przestrzennego.

Przyjęta uchwałą Rady Gminy Stawiguda polityka przestrzenna, będzie podstawą podejmowania kolejnych prac planistycznych dla wybranych obszarów, podstawą opracowywania analiz zgodności ustaleń sporządzanych planów miejscowych z tą polityką, a także będzie dokumentem pomocniczym w przygotowywaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowywania terenów.

1.3.2. STRUKTURA PROJEKTU STUDIUM

Projekt Studium został opracowany zgodnie z zakresem i trybem określonym w ustawie *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118 poz. 1233).

Niniejszy projekt Studium jest tekstem ujednoliconym bazującym na pierwotnym dokumencie, czyli „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda” uchwalonym dnia 16 kwietnia 2004 roku oraz zmianie uchwalonej 27 czerwca 2013 roku. Wprowadzone zmiany w analizowanym projekcie studium w odniesieniu do obowiązującego studium wyróżniono kolorem czerwonym i skreśleniami.

Przyjęcie uchwałą Rady Gminy Stawiguda skorygowanej polityki przestrzennej gminy będzie podstawą podejmowania kolejnych prac planistycznych, odnoszących się do wybranych obszarów gminy oraz będzie stanowić materiał pomocniczy przy realizacji strategii rozwoju gminy, gospodarki gruntami w gminie, planowaniu prac planistycznych oraz planowaniu i realizacji zadań własnych gminy.

1.3.3. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU GMINY

W projekcie Studium przyjęto podstawowy podział obszaru gminy na strefy strukturalne oznaczone na rysunku studium jako „strefy polityki przestrzennej”. Przyjęty podział służyć do ustalania ogólnych założeń dotyczących możliwości przeznaczenia terenów położonych w strefie na różne funkcje oraz określania standardu i sposobu ich zagospodarowania. Obszar gminy podzielono na następujące strefy strukturalne:

- 1) Strefa Południowa – oznaczona na rysunku studium symbolem S1,
- 2) Strefa Centralna – oznaczona na rysunku studium symbolem S2,
- 3) Strefa Północna – oznaczona na rysunku studium symbolem S3,
- 4) Miejscowość Stawiguda – oznaczona na rysunku studium symbolem S4.

<p>Strefa Południowa (S1)</p>	<p>Obszar rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych, a także mieszkaniowych na bazie wysokich walorów środowiska przyrodniczego oraz lokalnych zasobów środowiska kulturowego. Rozwój obszaru następować będzie w wyniku lokalizacji funkcji związanych z mieszkalnictwem, obsługą ruchu turystycznego oraz rekreacji indywidualnej w rejonie wsi Pluski, Zielonowo oraz Rybaki. Rozwój turystyki i rekreacji przewiduje się również na terenie osady Łańsk. Wysoki reżim gospodarowania przestrzenią ogranicza możliwość lokalizowania funkcji mogących znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze. Zakłada się tworzenie ścieżek rowerowych oraz turystycznych tras pieszych i wodnych, a także lokalizację obiektów związanych z obsługą turystyki pieszej, rowerowej i wodnej.</p>
<p>Strefa Centralna (S2)</p>	<p>Obszar koncentracji funkcji mieszkaniowej obejmujący centralny obszar gminy wraz z wyodrębnionymi obszarami działalności gospodarczej w rejonie węzłów na drodze krajowej nr 51 w okolicach wsi Tomaszkowo - Dorotowo oraz wsi Gryźliny, stanowiące podstawę rozwoju gospodarczego gminy. Funkcje mieszkaniowe lokalizowane będą w rejonie jeziora Wulpińskiego (wsie: Dorotowo i Tomaszkowo) oraz na terenie obrębów Wymój, Bartąg, Ruś, Gągławki i Gryźliny. Uzupełnieniem funkcji mieszkaniowych będą funkcje rekreacyjne w obszarach objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w rejonie wsi Tomaszkowo, Dorotowo, Majdy, Kręsk i Wymój z możliwością sukcesywnego przekształcania w funkcje mieszkaniowe. Rolnictwo zintegrowane z maksymalnym ograniczeniem uciążliwości dla środowiska, a w szczególności odpływu biogenów do gruntu i wód. Zakłada się możliwość lokalizacji terenów przeznaczonych na cele inwestycyjne (usługi, bazy, składy, produkcja o charakterze nieuciążliwym) w rejonie węzła drogi krajowej nr 51 z obwodnicą Olsztyna. Uzupełnieniem układu będą funkcje usługowe i produkcyjne, w tym również wielkopowierzchniowe, w rejonie węzła na drodze krajowej nr 51 w miejscowości Gryźliny.</p>
<p>Strefa Północna (S3)</p>	<p>Obszar oddziaływania miasta Olsztyna, obejmujący rejon silnych wpływów urbanizacyjnych. Rejonami koncentracji zabudowy mieszkaniowej będą tereny położone bezpośrednio przy granicy z miastem Olsztyn: obręb Bartąg i Jaroty oraz obszar położony wokół jeziora Bartążek. W przypadku terenów położonych w obrębie Jaroty i Bartąg studium ustala politykę przestrzenną ściśle nawiązującą do polityki przestrzennej miasta Olsztyna w zakresie zabudowy i zagospodarowania terenu (możliwość lokalizacji zabudowy wielorodzinnej) oraz uzbrojenia technicznego i budowy systemów komunikacyjnych (powiązania z systemami miejskimi). Należy zbilansować obszar pod względem funkcjonalnym, zróżnicować intensywność zabudowy oraz zapewnić wyposażenie w infrastrukturę techniczną i odpowiednie systemy komunikacyjne. W celu ochrony krajobrazu oraz ekosystemu jeziora Bartążek wyłącza się z możliwości</p>

	zabudowy tereny położone w zlewni jeziora zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium.
Miejscowość Stawiguda (S4)	Ośrodek administracyjny – obszar koncentracji zabudowy o wykształconej funkcji usługowej oraz mieszkaniowej. Lokalizacja zabudowy mieszkalno-usługowej oraz gminnego ośrodka administracyjnego z siedzibą Urzędu Gminy sprzyja wygenerowaniu nowej jakości przestrzeni publicznej Stawigudy. Właściwa przemiana funkcjonalno-przestrzenna umożliwi nadanie odpowiedniej rangi obszarowi centrum miejscowości gminnej, definiując jednocześnie współczesną tożsamość gminy. Istotnym aspektem jest właściwy kierunek rozwoju zabudowy produkcyjno-usługowej położonej po zachodniej stronie drogi krajowej nr 51 (oddzielonej od zabudowy mieszkaniowej drogą krajową nr 51 lub zielenią izolacyjną).

W wydzielonych strefach polityki przestrzennej studium ustala następujące zasady realizacji tej polityki przez władze samorządowe:

S1 – Strefa Południowa

- 1) lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej jako wzajemnie uzupełniających się funkcji (niekolidujących ze sobą) tworzących poszczególne jednostki osadnicze powinna następować poprzez wypełnienie przestrzeni niezabudowanych oznaczonych jako „stan istniejący – tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej o niskiej intensywności” oraz na terenach określonych na rysunku studium jako „kierunki rozwoju – tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej o niskiej intensywności”;
- 2) ze względu na dobrze zachowany układ urbanistyczny poszczególnych miejscowości zespoły nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej poza granicami zwartej zabudowy wsi powinny być lokalizowane na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gdyż tylko w wyniku opracowania miejscowego planu istnieje możliwość zapewnienia harmonijnego rozwoju poszczególnych miejscowości oraz zapewnianie odpowiednich standardów urbanistycznych;
- 3) ze względu na wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe rekomenduje się cały obszar Strefy Południowej jako krajobraz priorytetowy;
- 4) lokalizację nowej zabudowy należy uzależnić od kompleksowego rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej;
- 5) turystyczny rozwój obszaru koncentrował się będzie we wsiach: Zielonowo, Rybaki oraz Pluski, których potencjał pozwala na stworzenie bazy turystycznej;
- 6) rozwój obszarowy funkcji turystycznych i rekreacyjnych powinien następować po uprzednim wyposażeniu obszaru w infrastrukturę techniczną na terenach oznaczonych na rysunku studium jako „stan istniejący – tereny rekreacyjne i turystyczne” oraz „kierunki rozwoju – tereny rekreacyjne i turystyczne”;
- 7) w miejscowości Rybaki przewiduje się przekształcenia, których celem będzie rozwój usług turystycznych, w tym usług związanych z realizacją celów publicznych o znaczeniu lokalnym;
- 8) na terenie osady Łańsk przewiduje się rozwój w zakresie funkcji rekreacyjno-turystycznych.

S2 – Strefa Centralna

- 1) ze względu na wysokie reżimy ochrony środowiska przyrodniczego, lokalizację funkcji związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej należy ograniczyć do obszarów oznaczonych na rysunku studium;
- 2) zabudowę związaną z działalnością gospodarczą, w tym: przemysłową, składową oraz usług i rzemiosła produkcyjnego należy lokalizować na terenach oznaczonych na rysunku studium jako „stan istniejący – tereny zabudowy działalności gospodarczej” oraz na terenach oznaczonych na rysunku studium jako „kierunki

- rozwoju – tereny zabudowy działalności gospodarczej”;
- 3) tereny zabudowy działalności gospodarczej należy rozumieć jako tereny lokalizacji zabudowy przemysłowej, składowej oraz usług i rzemiosła produkcyjnego, a także handlu;
 - 4) główny kierunek rozwoju funkcji związanych z działalnością gospodarczą, w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² będzie następował w sąsiedztwie podwójnego węzła na drodze krajowej nr 51 i obwodnicy Olsztyna w okolicach wsi Tomaszkowo oraz węzła na drodze krajowej nr 51 w rejonie wsi Gryźliny;
 - 5) lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej powinna następować na terenach oznaczonych na rysunku studium jako „stan istniejący – tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej” oraz na terenach oznaczonych na rysunku studium jako „kierunki rozwoju – tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej”;
 - 6) studium wyznacza kierunki rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi w rejonie wsi Tomaszkowo, Dorotowo, Majdy, Kręsk, Wymój;
 - 7) ze względu na wysokie walory krajobrazowe i kulturowe (turystyczne) rekomenduje się obszar jeziora Wulpińskiego wraz z otoczeniem jako krajobraz priorytetowy;
 - 8) możliwość lokalizacji funkcji turystycznych i rekreacyjnych w rejonie jeziora Wulpińskiego wyznaczona została w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego - w tym rejonie nie przewiduje się możliwości lokalizacji funkcji turystycznych i rekreacyjnych poza wyznaczonymi kierunkami rozwoju ze względu na wysokie reżimy ochrony środowiska;
 - 9) rozwój funkcji turystycznych w rejonie jeziora Naterskiego następować będzie zgodnie z rysunkiem studium, przy czym ze względu na presję urbanizacyjną dopuszcza się w tych obszarach lokalizację funkcji mieszkaniowych i usługowych;
 - 10) zakłada się możliwość lokalizacji funkcji mieszkaniowych i usługowych w rejonie wsi Gągławki i Zezuj pod warunkiem opracowania dla całego obszaru wyznaczonego na rysunku studium miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

S3 – Strefa Północna

- 1) w związku z silną presją urbanizacyjną Olsztyna występującą w obrębach Jaroty i w części obrębu Bartąg studium wskazuje kierunki rozwoju zabudowy mieszkaniowej w postaci zabudowy wielorodzinnej i towarzyszących im funkcji związanych z funkcjonowaniem osiedli o charakterze miejskim zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium;
- 2) w miarę oddalania się od granic miasta zabudowa mieszkaniowa powinna zmniejszać swoją intensywność, przechodząc stopniowo w zabudowę wielorodzinną o zdecydowanie ekstensywnym sposobie zainwestowania, aż do zabudowy jednorodzinnej typowej dla obszarów podmiejskich;
- 3) w pozostałych obszarach zabudowa mieszkaniowa powinna się rozwijać w formie zespołów zabudowy jednorodzinnej tworzących się na bazie istniejących jednostek osadniczych;
- 4) należy przewidzieć tereny pod obiekty użyteczności publicznej (w tym związane z oświatą, służbą zdrowia, kultu religijnego, opieki społecznej, sportu i rekreacji);
- 5) studium dopuszcza lokalizację zespołów zabudowy usługowej, w tym obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m², związanych z obsługą tworzących się osiedli miejskich w południowej części Olsztyna, zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium;
- 6) lokalizacja nowej zabudowy mieszkalno-usługowej w granicach istniejącej zabudowy powinna następować poprzez wypełnienie przestrzeni niezabudowanych określonych na rysunku studium jako „stan istniejący – tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej”;
- 7) rozwój systemów technicznych obsługujących istniejącą i projektowaną zabudowę należy realizować w powiązaniu z miejskimi lub gminnymi systemami infrastruktury technicznej i komunikacji – ostateczne rozwiązania zostaną

rozstrzygnięte na etapie sporządzania planów miejscowych;

- 8) lokalizacja funkcji turystycznych i rekreacyjnych jedynie wzdłuż brzegu jeziora Bartąskiego po uwzględnieniu terenów wyłączonych z zabudowy zgodnie z rysunkiem studium.

S4 – Miejscowość Stawiguda:

- 1) centrum usług podstawowych oraz kulturalnych dla całego obszaru gminy będzie miejscowość gminna Stawiguda; centrum miejscowości należy objąć miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, mającym na celu wyznaczenie przestrzeni publicznych, w tym terenów zieleni, parkingów oraz centrum usługowo-handlowego;
- 2) zaleca się kontynuowanie działań w kierunku rewitalizacji centrum Stawigudy spełniającego rolę ośrodka usług o skali lokalnej dla położonych w granicach gminy zespołów zabudowy mieszkalno-usługowej, rekreacyjnej i turystycznej;
- 3) zakłada się wykorzystanie terenów niezabudowanych w strefie istniejącej zabudowy miejscowości jako kierunkowych obszarów rozwoju funkcji mieszkalnej i usługowej zgodnie z rysunkiem studium;
- 4) głównymi kierunkami rozwoju obszarowego miejscowości Stawiguda w zakresie funkcji mieszkalnej i usługowej będą tereny położone w rejonie południowym i zachodnim zgodnie z rysunkiem studium;
- 5) należy poddać rehabilitacji tereny zabudowy wielorodzinnej położone przy drodze w kierunku wsi Pluski mającej na celu poprawę stanu technicznego substancji budynkowej, poprawę jej walorów użytkowych i estetycznych oraz poprawę jakości przestrzeni;
- 6) przekształceń funkcjonalnych wymaga zabudowa produkcyjna zlokalizowana po zachodniej stronie drogi powiatowej w kierunku wsi Pluski – postuluje się przekształcenie w kierunku funkcji mieszkaniowych, w tym zabudowy wielorodzinnej o charakterze ekstensywnym oraz funkcji usługowych;
- 7) głównymi kierunkami rozwoju obszarowego miejscowości Stawiguda w zakresie zabudowy związanej z działalnością gospodarczą, w tym: zabudowy przemysłowej, składowej oraz usług i rzemiosła produkcyjnego będą tereny położone po zachodniej stronie drogi krajowej nr 51 zgodnie z rysunkiem studium – tereny te powinny stanowić główną ofertę inwestycyjną dotyczącą lokalizacji funkcji usługowych, handlowych i produkcyjnych;
- 8) lokalizacja obiektów związanych z obsługą drogi krajowej nr 51 zgodnie z koncepcją przebudowy drogi krajowej.

Na terenach gminy Stawiguda w projekcie studium wskazano następujące kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Zabudowa mieszkaniowa i usługowa.

- w związku z prognozowanym wzrostem liczby ludności studium ustala możliwość lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej na terenach oznaczonych na rysunku studium jako „tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej” stan istniejący oraz kierunki rozwoju;
- zabudowę mieszkaniową i usługową należy rozumieć jako współistnienie funkcji mieszkaniowej oraz funkcji uzupełniających (w tym np. usługi nieuciążliwe, drobna wytwórczość, rzemiosło, handel), które wzbogacają funkcję podstawową;
- zabudowa mieszkaniowa i usługowa o wysokiej intensywności musi charakteryzować się:
 - o przewagą zabudowy wielorodzinnej (z ewentualnymi usługami) o parametrach i gabarytach typowych dla podmiejskiego charakteru osiedla mieszkaniowego, uwzględniającej relację pomiędzy zabudową nowoczesną i historyczną (regionalną)
 - o odpowiednim poziomem wyposażenia w usługi podstawowe (osiedlowe),
 - o maksymalną wysokością zabudowy nie przekraczającą 5 kondygnacji nadziemnych i intensywności zabudowy nie przekraczającym 1,5,
- zabudowa mieszkaniowa i usługowa o niskiej intensywności musi charakteryzować

się:

- o przewagą zabudowy jednorodzinnej o parametrach i gabarytach typowych dla podmiejskiego lub wiejskiego charakteru zabudowy, które nawiązują do regionalnej zabudowy warmińskiej,
- o możliwością lokalizowania zabudowy mieszkaniowej z usługami o zdecydowanie ekstensywnym charakterze, tzn. nie wyższej niż 3 kondygnacje i intensywności zabudowy nie wyższej 0,9,
- ustala się koncentrację osadnictwa osadniczej w ramach jednostek osadniczych o dużym potencjale rozwojowym oraz ograniczenia nowej zabudowy na terenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez tworzenie alternatywnych lokalizacji w postaci uzbrojonych, atrakcyjnie położonych terenów w granicach istniejącej zabudowy wsi (działania te należy ściśle powiązać ze strategią gospodarowania mieniem komunalnym);
- należy przeciwdziałać chaotycznej zabudowie rozproszonej typowej dla terenów podmiejskich – nowoprojektowane osiedla powinny swoim układem przestrzennym nawiązywać do rozwiązań urbanistycznych wynikających z tradycji regionu (zabudowa skupiona ze zdecydowanie wykształconym układem komunikacyjnym oraz przestrzenią publiczną służącą integracji miejscowej ludności);
- wyznaczając nowe osiedla mieszkaniowe należy dążyć do kształtowania współczesnej zabudowy wiejskiej w nawiązaniu do zabudowy tradycyjnej warmińskiej (skala i gabaryty zabudowy, geometria i kolorystyka dachów, wielkość i proporcje działki, detal i materiały wykończeniowe), a w uzasadnionych przypadkach (analiza sporządzona na potrzeby planu miejscowego) wprowadzać nowe rozwiązania architektoniczne pod warunkiem utrzymania spójności stylu w granicach całego osiedla;
- poza terenami oznaczonymi na rysunku studium jako tereny zabudowy (obszary urbanistyczne) studium zakłada możliwość tworzenia nowej zabudowy kolonijnej (zagrodowej) zgodnie z przepisami dotyczącymi planowania i zagospodarowania przestrzennego, jednocześnie preferuje się przy jej lokalizacji wykorzystanie istniejących lub dawnych siedlisk;
- należy dążyć do zachowania układu urbanistycznego miejscowości, których struktura przestrzenna zabudowy nie została w nadmiernym stopniu zniekształcona – działania te powinny koncentrować się na ochronie przed zabudową przedpola wsi, ochronie sylwety wsi przed zniekształceniem, zachowaniu funkcji i charakteru głównej ulicy (ulic) wiejskich, rewitalizacji dawnych przestrzeni publicznych.

Tereny turystyczne i rekreacyjne.

- turystyczny rozwój obszaru gminy powinien następować na bazie lokalnych zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego i środowiska kulturowego;
- zaleca się zróżnicowane formy rekreacji i turystyki uzależnione od podatności przestrzeni na antropopresję: tereny zabudowane – tereny zabudowy letniskowej indywidualnej, tereny zabudowy pensjonatowej (z możliwością stałego pobytu obsługi i właściciela), ośrodki wypoczynkowe oraz tereny niezabudowane – przestrzenie publiczne, kempingi, pola namiotowe, tereny aktywnej rekreacji, tereny sportowe, tereny zieleni;
- w celu ochrony czystości wód powierzchniowych ustala się tworzenie wokół jezior i rzek stref ochronnych, zagospodarowanych trwałą zielenią i niezabudowanych;
- dla opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy zabezpieczyć powiązania funkcjonalno-przestrzenne z pozostałą częścią obszaru, w szczególności w zakresie powiązań komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej;
- zespoły nowej zabudowy letniskowej powinny nawiązywać do historycznie ukształtowanego siedliska lub tradycyjnej zabudowy letniskowej (niewielkie skupione osiedla oddzielone od siebie terenami zieleni);
- jako priorytetowe należy uznać zachowanie, pielęgnację oraz kontynuację

historycznie ukształtowanego typu siedliskowego miejscowości;

- wskazuje się na konieczność utrzymania wysokich reżimów przestrzennych dla przebudowy i nowej zabudowy polegającej na kontynuacji tradycyjnych form zarówno w zakresie wielkości działki, zagrody, siedliska, układu zagrody, skali zabudowy w tym proporcji budynków, nachylenia dachów oraz rodzaju materiałów i kształtowania zieleni;
- dla terenów zabudowy letniskowej postuluje się zachowanie minimum 60% powierzchni działki jako biologicznie czynnej;
- zaleca się odpowiednie oznakowanie cennych dla rozwoju turystyki zabytków dziedzictwa kulturowego, pomników przyrody, punktów widokowych oraz miejsc o szczególnej wartości krajobrazowej, przyrodniczej i architektonicznej (miejsca szczególne).

Zabudowa usługowa.

- poprzez zabudowę usługową należy rozumieć realizację funkcji usługowych, w tym w szczególności usług publicznych takich jak: administracja, oświata, opieka zdrowotna, kultura, sport i inne, a także usług związanych z obsługą dróg kołowych i kolejowych oraz innych usług o charakterze komunalnym lub publicznym oraz komercyjnym;
- w nowej zabudowie usługowej realizowanej na terenach oznaczonych na rysunku studium nie powinno się lokalizować innych rodzajów funkcji, w tym w szczególności zabudowy mieszkaniowej oraz produkcyjnej;
- w zagospodarowaniu terenów należy zabezpieczyć odpowiednie do funkcji budynków ilości parkingów i miejsc postojowych;
- w zagospodarowaniu terenów usługowych należy uwzględnić w zależności od potrzeb możliwość realizacji imprez masowych.

Zabudowa działalności gospodarczej.

- nowa zabudowa działalności gospodarczej w tym: zabudowa przemysłowa, usługowa i handlowa powinna być realizowana w pierwszej kolejności w granicach istniejącej zabudowy przemysłowej oraz urządzeń produkcji rolnej i obsługi rolnictwa;
- na terenach tych należy dążyć do racjonalnego i intensywnego wykorzystania przestrzeni poprzez adaptację istniejących obiektów, zabudowę terenów wolnych, modernizację istniejącej infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie odprowadzenia ścieków oraz emisji zanieczyszczeń;
- lokalizacja zabudowy przemysłowej, usługowej i handlowej zaliczanej do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko powinna odbywać się zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska;
- dopuszcza się możliwość lokalizowania w sąsiedztwie drogi krajowej miejsc obsługi podróżnych zgodnie z projektem drogi krajowej;
- w rozwiązaniach technicznych i architektonicznych należy dążyć do estetyzacji zabudowy polegającej między innymi na: prowadzeniu działalności wytwórczej, magazynowej i handlowej wewnątrz budynków, podporządkowaniu stylistyki zabudowy jednolitej koncepcji architektonicznej w ramach jednego projektu zagospodarowania terenu, ekspozycji od strony dróg elewacji frontowych zabudowy oraz uzupełnieniu zabudowy celowo komponowaną zielenią (np. parkingi w zieleni).

Tereny specjalne.

- jako tereny specjalne zostały oznaczone: obszar istniejącego lotniska w Gryźlinach – jako kluczowy teren dla rozwoju gminy, oczyszczalnie ścieków w miejscowości Bartąg oraz Stawiguda, cmentarze komunalne w miejscowości Bartąg, Stawiguda oraz Gryźliny;
- w zależności od potrzeb ustala się możliwość powiększania wyznaczonych terenów specjalnych,
- postuluje się rozwój przestrzenny cmentarza w miejscowości Gryźliny w kierunku

zachodnim i północnym;

- w przypadku braku możliwości realizacji głównej funkcji zakładanej dla wyznaczonych terenów specjalnych (np. ze względu na warunki geotechniczne) decyzje o sposobie zagospodarowania terenu powinny zapadać na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu z uwzględnieniem szerokiego kontekstu;
- wyznaczone kierunki rozwoju terenów specjalnych w obrębie Tomaszkowo stanowią rezerwę na funkcje komunalne (np. cmentarz komunalny), w granicach którego należy realizować inwestycje z podziałem na etapy (postuluje się realizację drogi w kierunku wsi Tomaszkowo – szczegółowa lokalizacja powinna uwzględniać przebieg obwodnicy Olsztyna);
- oznaczenie wyżej wymienionych obszarów jako terenów specjalnych determinuje również sposób zagospodarowania terenów sąsiednich – z uwagi na specyfikę postuluje się zagospodarowanie terenów sąsiednich w sposób niekolidujący ze sposobem użytkowania terenów specjalnych.

W punkcie 2.2. dokumentu projektu Studium określono orientacyjne wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów dla poszczególnych stref polityki przestrzennej.

W projekcie Studium wskazano tereny wyłączone z możliwości lokalizacji nowej zabudowy (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego) tj.:

- a) obszary istniejących rezerwatów przyrody oraz użytków ekologicznych i lasów ochronnych (wyjątki regulują przepisy o ochronie przyrody oraz o lasach),
- b) według aktualnego stanu prawnego w granicach obszarów chronionego krajobrazu obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych (akty prawne wprowadzają szczegółowe ustalenia, zakazy oraz wyjątki od zakazów),
- c) obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych oznaczone na rysunku studium,
- d) tereny przewidziane do modernizacji drogi krajowej nr 51 oraz tereny położone na obszarze projektowanych węzłów (po zakończeniu inwestycji tereny niewykorzystane na budowę drogi należy zagospodarować zgodnie z kierunkami zabudowy i zagospodarowania terenów sąsiednich),
- e) obszary oznaczone na rysunku studium jako „tereny wskazane do wyłączenia z zabudowy”, położonych m.in. w sąsiedztwie linii brzegowej jeziora Wulpińskiego, Bartąskiego i Kielarskiego

W analizowanym dokumencie Studium opisano w poszczególnych punktach:

- Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.
- Działania służące ograniczeniu zagrożeń środowiska przyrodniczego.
- Działania służące ochronie krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.
- Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
- Kierunki działań mających na celu ochronę zasobów środowiska kulturowego.
- Kierunki rozwoju systemów komunikacji.
- Kierunki modernizacji i rozbudowy sieci i rozwoju infrastruktury technicznej.
- Obszaru, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
- Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
- Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych tj.:
 - Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.
 - Obszary z możliwością lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².
 - Obszary przestrzeni publicznej.
 - Obszary występowania złóż oraz tereny górnicze.

- Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.
- Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
- Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej.
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary osuwania się mas ziemnych oraz udokumentowane wody podziemne.
- Obszary występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych, a także obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
- Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.
- Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.
- Obszary zdegradowane.
- Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.
- Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.
- Obszary problemowe.

1.4. POWIĄZANIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego uchwalony został przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr VII/164/15 z dnia 27 maja 2015 r.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest narzędziem do realizacji jednego z ważniejszych zadań samorządu województwa, jakim jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie. W oparciu o ocenę przestrzennych uwarunkowań rozwoju formułuje on kierunki polityki przestrzennej oraz zasady organizacji przestrzennej na poziomie struktur regionalnych.

Celem Planu województwa jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego, który ma zasadnicze znaczenie dla prowadzenia rozwoju w sposób zrównoważony. W praktyce oznacza to:

- określenie przestrzennych uwarunkowań rozwoju (społecznych, gospodarczych i środowiskowych), w tym zróżnicowanych cech przestrzeni regionu, aby mogły one służyć realizacji programów i projektów rozwojowych na wszystkich poziomach planowania: krajowym, wojewódzkim i lokalnym,
- rozmieszczenie w przestrzeni celów i działań ustalonych w „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025”,
- wskazanie zasadniczych ram dla rozwoju przestrzennego gmin w kontekście krajowym, regionalnym oraz międzygminnym.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa przyjmuje się główny kierunek dla realizacji polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do ładu przestrzennego: Przywrócenie i kształtowanie ładu przestrzennego jako główny cel w gospodarowaniu przestrzenią i jednocześnie strategiczny składnik zintegrowanej polityki zrównoważonego rozwoju regionu.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa rekomenduje się następujące zasady i działania w kształtowaniu ładu przestrzennego:

- a) Uwzględnianie problematyki przywrócenia i kształtowania ładu przestrzennego jako priorytetu w samorządowych dokumentach planistycznych i strategiczno-programowych.
- b) Określenie w dokumentach planistycznych i strategiczno-programowych, działań w zakresie kształtowania ładu przestrzennego oraz warunków realizacji tych działań.
- c) Przyjęcie, że każda działalność zmieniająca przestrzeń powinna być warunkowana pozytywnym jej wpływem na ład przestrzenny lub co najmniej nie powinna zagrażać ładowi przestrzennemu i ładowi ekologicznemu.

Przyjmuje się ustalenia, działania i zasady dla realizacji kierunku:

- 1) Dążenie do uporządkowania różnych elementów i funkcji przestrzeni oraz harmonii między nimi, jako niezbędnego wyznacznika równoważenia rozwoju – tak w wymiarze planistycznym, jak i realizacyjnym, poprzez:

- a. Podjęcie działań łagodzących negatywne skutki nierozważnego zainwestowania.
 - b. Rewitalizację zdegradowanej przestrzeni miejskiej, w tym szczególnie terenów śródmiejskich, terenów poprzemysłowych oraz powojaskowych.
 - c. Prowadzenie kompleksowych działań estetyzujących przestrzeń miejską oraz podmiejską, w tym ochrona przed agresywnymi reklamami.
 - d. Całościowe kształtowanie nowych zespołów urbanistycznych, uwzględniające także ich spójność z systemami ekologicznymi.
 - e. Racjonalne wykorzystanie przestrzeni – preferowanie optymalnego jej zagospodarowania.
 - f. Dbłość o harmonijne komponowanie i wysoką jakość terenów przestrzeni publicznej.
 - g. Określanie rzeczywistych potrzeb terenowych pod budownictwo mieszkaniowe w dokumentach planistycznych. Dążenie do ograniczenia nieuzasadnionego przeznaczania terenów pod budownictwo mieszkaniowe, dostosowanie wielkości tych terenów do dynamiki demograficznej gminy.
 - h. Zapobieganie nadmiernej ekspansji terenów zabudowanych miast i wsi poza jednostki osadnicze.
 - i. Przeciwdziałanie powstawaniu oraz łagodzenie konfliktów funkcji w przestrzeni, w szczególności funkcji gospodarczych z funkcjami ekologiczną i rolniczą.
 - j. Dostosowanie intensywności zagospodarowania rekreacyjnego do cech środowiska przyrodniczego i jego chłonności inwestycyjnej i turystycznej.
 - k. Dążenie do ustawicznego podnoszenia standardów przestrzennych i użytkowych zagospodarowania terenów rekreacyjnych.
 - l. Ochronę przed dysharmonijnym zainwestowaniem i zagospodarowaniem terenów, nie wprowadzanie w krajobrazie obcych, dominujących elementów technicznych (dominant), powodujących obniżenie jakości przestrzeni.
 - m. Ochronę przestrzeni województwa przed realizacją dysharmonijnych obiektów technicznych energetyki wiatrowej, zaburzających ład przestrzenny.
 - n. Wprowadzanie zieleni komponowanej o funkcji osłonowej wokół obiektów technicznych zakłócających harmonię w krajobrazie.
 - o. Dążenie do zwiększania pokrycia powierzchni województwa miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, stanowiącymi podstawowe narzędzie kształtowania ładu w „grze o przestrzeń”. Ograniczanie zagospodarowania terenu, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, będących w znacznej części przyczyną powstawania chaosu przestrzennego.
 - p. Zachowanie i ochronę wyróżniających cech przestrzeni stanowiących o tożsamości miejsca, takich jak osie widokowe, naturalne dominanty, cechy rzeźby terenu, panoramy i widoki wieloplanowe.
- 2) Podniesienie świadomości społecznej dotyczącej diagnozy stanu ładu przestrzennego i jego znaczenia dla jakości życia człowieka. Dążenie do uzyskania wysokiego stopnia partycypacji społecznej w procesach gospodarowania przestrzenią, poprzez powszechne uświadomienie realnego wpływu mieszkańców na kształtowanie ładu przestrzennego:
- a. Umożliwienie mieszkańcom pełnej dostępności do informacji dotyczącej prac nad dokumentami planistycznymi, także przy wykorzystaniu technik informatycznych.
 - b. Włączenie mieszkańców w proces kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego, stworzenie mechanizmów umożliwiających i ułatwiających uczestnictwo na każdym etapie procesu zagospodarowania.
 - c. Dążenie do wypracowania tzw. „dobrych praktyk” ułatwiających kształtowanie ładu przestrzennego na każdym poziomie zarządzania / gospodarowania przestrzenią (lokalnym i ponadlokalnym), zainteresowanie nimi zarówno samorządów, jak i mieszkańców.

- d. Wykorzystanie różnych technik wizualizacji przy projektowaniu zagospodarowania struktur przestrzennych i rewitalizacji (rekultywacji) struktur istniejących w celu ochrony/odtworzenia ładu przestrzennego.
- 3) Utworzenie systemu monitorowania dynamiki działań i procesów w przestrzeni regionu w aspekcie oddziaływania na stan ładu przestrzennego poprzez opracowanie kompleksowej diagnozy ładu przestrzennego, stanowiącej płaszczyznę odniesienia dla obserwacji monitoringowej

W projekcie Studium w punkcie 8 *Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym*, wymieniono obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz ustaleniami programów zawierających zadania rządowe sporządzanych przez ministrów i centralne organy administracji rządowej w zakresie swojej właściwości rzeczowej.

Według planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego na obszarze gminy Stawiguda przewiduje się realizację następujących zadań rządowych z zakresu infrastruktury komunikacyjnej tj.:

- budowę drogi S51 Olsztyn – Olsztynek,
- modernizację linii kolejowej Działdowo – Olsztyn do prędkości przewozowej 101 – 120 km/h.

Ponadto w planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego określono następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- a) z zakresu infrastruktury komunikacyjnej:
 - budowa drogi S51 Olsztyn – Olsztynek,
 - budowa obwodnicy Olsztyna w ciągu DK nr 16,
 - modernizacja linii kolejowych do odpowiednich prędkości przewozowych, w tym: 101–120km/h na linii Działdowo – Olsztyn,
- b) zakresu infrastruktury technicznej:
 - modernizacja linii 110kV Olsztyn Małki – Olsztynek,
 - realizacja gazociągów wysokiego ciśnienia relacji Kościerzyna – Olsztyn,
 - realizacja gazociągów wysokiego ciśnienia relacji Bartąg – Grądek – Wadąg,
- c) z zakresu infrastruktury społecznej i gospodarczej:
 - „Łyna Alle Ława” – utworzenie szlaku turystycznego rzeką Łyną poprzez rozwój infrastruktury podstawowej dla turystyki wodnej, rozwój bazy noclegowej i turystycznej.

Zgodnie ze stanowiskiem Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie brak jest obecnie danych pozwalających na stwierdzenie, że na obszarze gminy Stawiguda realizowane będą programy, o których mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO DO ROKU 2020.

Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020 został przyjęty Uchwałą Nr XIX/445/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 sierpnia 2016 r.

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ochrony środowiska, zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych, w województwie warmińsko-mazurskim. Określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jego mieszkańców. Zapewnia ciągłość działań związanych z tworzeniem warunków zrównoważonego rozwoju województwa, jest kontynuacją i rozszerzeniem planów określonych w Programie Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011–2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015–2018.

Podstawową strukturę dokumentu tworzą:

- Wstęp (zawierający wprowadzenie, ogólną charakterystykę województwa i prognozę trendów rozwojowych),
- Ocena stanu środowiska (w poszczególnych obszarach interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza, Zagrożenia hałasem, Pola elektromagnetyczne,

Gospodarowanie wodami, Gospodarka wodno-ściekowa, Zasoby geologiczne, Gleby, Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, Zasoby przyrodnicze, Zagrożenia poważnymi awariami),

- Cele, kierunki interwencji i zadania Programu,
- System realizacji Programu, zawierający harmonogram rzeczowo-finansowy oraz opis monitorowania realizacji Programu.

Ocena stanu środowiska w każdym obszarze interwencji definiuje przyczyny sprawcze i czynniki presji, opisuje stan poszczególnych komponentów środowiska, zawiera analizę SWOT i ocenę stanu realizacji POŚ WWM, określa kierunki interwencji i wyznacza 164 zadania nowego Programu. Harmonogram rzeczowo-finansowy stosuje podział zadań na zadania własne samorządu (36 zadań) i zadania monitorowane. Program obejmuje 10 obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza.
2. Zagrożenia hałasem.
3. Pola elektromagnetyczne.
4. Gospodarowanie wodami.
5. Gospodarka wodno-ściekowa.
6. Zasoby geologiczne.
7. Gleby.
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.
9. Zasoby przyrodnicze.
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

Projekt Studium poprzez wyznaczone kierunki zagospodarowania obszaru gminy Stawiguda wpisuje się na następujące kierunki interwencji:

- Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- Wzrost wykorzystania OZE w bilansie energetycznym,
- Doskonalenie systemu planowania,
- Zmniejszanie zapotrzebowania na energię,
- Zrównoważony rozwój energetyczny regionu,
- Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu,
- Ograniczanie hałasu,
- Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych,
- Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych,
- Utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych
- Stosowanie instrumentów ekonomicznych w racjonalnym użytkowaniu zasobów wodnych,
- Zwiększanie retencji wód w zlewniach,
- Zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla potrzeb gospodarki,
- Utrzymanie i poprawa stanu obiektów osłony przeciwpowodziowej,
- Doskonalenie planowania przestrzennego.
- Zaopatrzenie ludności w wodę,
- Poprawa jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- Oszczędne gospodarowanie wodą,
- Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych,
- Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków,
- Doskonalenie rozpoznania i ochrona złóż surowców mineralnych, w tym wód leczniczych i termalnych,
- Efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż,
- Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin,
- Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi,
- Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych,
- Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów,
- Zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi.
- Rozwój i weryfikacja obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu,
- Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych,
- Doskonalenie planowania i realizacji zadań ochronnych,

- Zachowanie ciągłości terytorialnej i spójności ekologicznej przestrzeni przyrodniczej i zapobieganie jej fragmentacji,
- Utrzymanie, powiększanie i ochrona zasobów leśnych oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych,
- Ograniczanie inwazji obcych gatunków,
- Monitoring przyrodniczy,
- Egzekwowanie przepisów dotyczących ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych,
- Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych,
- Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej.
- Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami,
- Minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii.

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jest częścią zintegrowanego planowania regionalnego. Sposobem przełożenia celów strategicznych na przestrzenne jest ich odniesienie do trzech głównych elementów zagospodarowania przestrzennego, jakimi są środowisko przyrodnicze, osadnictwo i infrastruktura techniczna. W systemie tym strategia spełnia rolę założeń rozwoju, określa cele rozwoju oraz kierunki działań, natomiast plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego określa politykę przestrzenną, której realizacja służy osiągnięciu celów rozwoju określonych w strategii.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa Warmińsko-Mazurskiego zawiera cel nadrzędny – wizję, do którego należy dążyć: Zasobne i gospodarne Warmia i Mazury – regionem czystego powietrza, wód i żywności o wysokiej jakości.

Jest to cel ponadczasowy, kumulujący wszystkie aspekty rozwoju społeczno-gospodarczego charakterystyczne dla naszego regionu. Realizacji celu wizji służą cele główne o długim horyzoncie czasu. Zmieniają się one lub tylko modyfikują wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym. W obecnie uchwalonej *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa Warmińsko-Mazurskiego* określony został następujący cel główny: Rozwój Warmii i Mazur na rzecz spójności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej w jednoczącej się Europie.

Cel główny ma być osiągnięty poprzez realizację wyszczególnionych w Strategii (...) celów strategicznych i operacyjnych oraz najważniejszych działań. Aspekt przestrzenny mają następujące cele strategiczne:

- 1) Wzrost konkurencyjności gospodarki:
 - a) Wzrost potencjału turystycznego.
 - b) Wzrost liczby miejsc pracy.
- 2) Wzrost aktywności społecznej.
 - a) Wzrost dostępności mieszkań.
 - b) Wzrost aktywności bazy sportowo-rekreacyjnej.
 - c) Poprawa jakości i ochrony środowiska.
- 3) Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych.
 - a) Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności.
 - b) Dostosowanie do potrzeb sieci nośników energii.
 - c) Monitoring środowiska.

Wyżej wymienione cele strategiczne znalazły swoje odzwierciedlenie w zdefiniowanych celach zagospodarowania przestrzennego województwa, w polityce przestrzennej poprzez określenie zasad i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz wskazania obszarów realizacji zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Strategia wskazuje, że problemy dotyczące gospodarki, zasobów ludzkich oraz infrastruktury i aspektów przestrzennych najbardziej widoczne są na obszarach wiejskich, które jednocześnie pozbawione są wielu atutów decydujących o możliwościach oddolnego pobudzania rozwoju. Słabość wsi pod względem przedsiębiorczości, zasobów ludzkich

oraz wyposażenia infrastrukturalnego powoduje, że mieszkańcy obszarów wiejskich są zmuszeni poszukiwać alternatywnych źródeł dochodów. Poprawa spójności wewnętrznej województwa Warmińsko-Mazurskiego oznacza wyrównywanie dysproporcji rozwojowych we wszystkich aspektach: ekonomicznym, przestrzennym i społecznym.

W dokumencie projektu studium w zakresie realizacji celów społecznych wprowadzono ustalenia umożliwiające m.in. zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania, zapewnienie właściwych warunków pracy i wypoczynku, zapewnienie właściwego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i komunikację, zapewnienie optymalnego dostępu do usług i handlu. Wymienione cele wpisują się w w/w kierunki działań określone Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego do roku 2020.

STRATEGIA ROZWOJU TURYSTYKI WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO.

Strategia rozwoju turystyki w województwie warmińsko-mazurskim jest dokumentem stanowiącym rozwinięcie „Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego” w obszarze „Turystyka”, w związku z tym punktem wyjścia do sformułowania wizji jej rozwoju jest cel strategiczny Turystyka wiodącą dziedziną gospodarki Warmii i Mazur.

Z uwagi na wskazane w bilansie strategicznym ograniczenia trudnym, ale nie niemożliwym zadaniem będzie, by w okresie objętym horyzontem czasowym strategii, turystyka stała się wiodącą dziedziną gospodarki, gdzie za kryteria podstawowe zostały przyjęte: tworzenie miejsc pracy i udział w produkcji województwa. Z uwarunkowań przedstawionych w diagnozie jednoznacznie wynika, że funkcja turystyczna będzie miała dla rozwoju województwa charakter decydujący. Z istoty turystyki jako zjawiska interdyscyplinarnego wynika, że turystyka musi być dziedziną integrującą różne obszary gospodarki i życia społecznego oraz generatorem korzystnych sprzężeń zwrotnych. Stąd koniecznym jest uwzględnienie tego faktu w strategii. W województwie warmińsko-mazurskim, charakteryzującym się w dalszym ciągu najwyższym wskaźnikiem bezrobocia w kraju, turystyka stwarza szansę tworzenia nowych miejsc pracy, przyśpieszenia rozwoju województwa, wzrostu dochodów mieszkańców, awansu cywilizacyjnego wielu małych miejscowości, wymuszenia konsekwentnej ochrony środowiska i pozyskiwania na ten cel środków. Dlatego strategia rozwoju turystyki obejmuje w tym samym stopniu oddziaływania bezpośrednie na tę branżę, jak i na te dziedziny, w których możliwe jest wywołanie efektu mnożnikowego.

Wychodząc z tego założenia, wizja rozwoju turystyki województwa Warmińsko-Mazurskiego jest sformułowana następująco Turystyka wiodącą dziedziną gospodarki Warmii i Mazur generującą nowe miejsca pracy i wzrost dochodów ludności; Poprzez ochronę i kontrolowany rozwój posiadanych zasobów naturalnych i kulturowych Warmia i Mazury staną się synonimem miejsca generującego produkty turystyczne wysokiej jakości, skutecznie konkurującego zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych.

Konkurencyjność województwa w obszarze turystyki może być zapewniona tylko poprzez całkowite ukierunkowanie na rynek, co oznacza, że rozwój podaży – na przykład bazy noclegowej, atrakcji i usług turystycznych – musi być ukierunkowany na sprostanie wymaganiom popytowym.

W Strategii określono trzy priorytety rozwojowe, do których zaliczono:

1. rozwój regionalnych produktów turystycznych,
2. skuteczna promocja produktów turystycznych,
3. rozwój aktywności społecznej i kadr oraz branżowych struktur organizacyjnych.

Uchwalenie projektu studium pozwoli na realizację w/w celów poprzez umożliwienie rozwoju walorów i atrakcji turystycznych oraz rozwoju infrastruktury na terenie gminy Stawiguda.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU OLSZTYŃSKIEGO DO ROKU 2020.

Głównym założeniem Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego do 2020 roku jest poprawa stanu środowiska na terenie powiatu. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Programu mają na celu ochronę środowiska powiatu, ograniczenie wprowadzania zanieczyszczeń do środowiska i w rezultacie

poprawę stanu środowiska na przedmiotowym terenie. Efektem tych działań ma być również pozytywny wpływ na zdrowie ludzi.

Przedmiotowy projekt Studium wpisuje się w obszary interwencji, cele i kierunki interwencji określone w Programie ochrony środowiska powiatu olsztyńskiego:

1. ochrona klimatu i jakości powietrza - cele: dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza: osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz pyłu zawieszonego PM10; osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu; ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
2. zagrożenie hałasem - cele: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu; zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;
3. pola elektromagnetyczne - cel: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych;
4. gospodarowanie wodami - cele: zwiększenie retencji wodnej; ograniczenie wodochłonności gospodarki; osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych;
5. gospodarka wodno-ściekowa - cel: poprawa jakości wody powierzchniowej i podziemnej;
6. zasoby geologiczne - cel: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kapalin; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
7. gleby - cele: dobra jakość gleb; rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;
8. gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów - cele: ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko;
9. zasoby przyrodnicze - cel: zachowanie różnorodności biologicznej;
10. zagrożenie poważnymi awariami - cel: utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI POWIATU OLSZTYŃSKIEGO NA LATA 2018-2021.

Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Olsztyńskiego na lata 2018-2021, przyjęty został przez Radę Powiatu w Olsztynie uchwałą nr XXXII/300/2018 z dnia 8 marca 2018r. Jest to dokument strategiczny obejmującym w swoim zakresie problematykę ochrony zabytków, opisuje stan faktyczny w dziedzinie opieki i ochrony zabytków, przedstawia najbardziej wartościowe zabytki powiatu, przedstawia diagnozę stanu istniejącego i potencjału Powiatu Olsztyńskiego w zakresie opieki nad zabytkami, a także analizuje szanse i zagrożenia (pokazuje słabe i silne strony w tej materii).

Wnioski wyływające z Programu (...) są w pełni zgodne z propozycjami działań określonych w projekcie Studium i pozwalają na ich realizację tj.:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO NA LATA 2016 – 2022.

Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko – mazurskiego na lata 2016-2022 opracowany został dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami, zasad samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

WPGO 2016 obejmuje wszystkie rodzaje odpadów wytwarzane na terenie województwa warmińsko-mazurskiego oraz przywożone na ten obszar, a także odpady zebrane oraz poddane procesom przetwarzania na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wraz z opisem instalacji służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Wojewódzki plan gospodarki odpadami określa główne cele w zakresie gospodarki odpadami. Są to:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności niebezpiecznych,
- ograniczenie marnotrawstwa żywności,
- ograniczenie uciążliwości odpadów dla środowiska, poprzez działania na etapach wydobycia surowców, produkcji i konsumpcji,
- wysoki poziom selektywnego zbierania odpadów, głównie odpadów niebezpiecznych i odpadów przeznaczonych do recyklingu,
- wysoki poziom ponownego użycia produktów,
- wysoki udział odzysku, w tym w szczególności recyklingu,
- składowanie odpadów ograniczone do minimum,
- remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym nielegalnych i nieczynnych składowisk odpadów,
- wyeliminowanie praktyk nielegalnego postępowania z odpadami,
- wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców województwa.

W ramach organizacji gospodarki odpadami komunalnymi województwo warmińsko-mazurskie zostało podzielone na pięć regionów gospodarki odpadami. Regiony zostały określone przede wszystkim w oparciu o granice związków międzygminnych, w obrębie których zlokalizowane zostały regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK).

Gmina Stawiguda położona jest w Centralnym Regionie Gospodarki Odpadami, dla którego Regionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych jest Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Olsztynie. Zgodnie z założeniami WPGO 2016 wszystkie odpady komunalne zmieszane muszą być dostarczane do ww. zakładu.

Analizowany projekt Studium jest zgodny z założeniami Planu gospodarki odpadami województwa (...).

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ GMINY STAWIGUDA.

Gmina Stawiguda poprzez opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej zobowiązuje się do podejmowania wszelkich działań zmierzających do poprawy jakości powietrza na jej obszarze, a w szczególności do:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Dokument zawiera szczegółowe informacje dotyczące realizacji PGN pod kątem założeń zawartych w dokumentach strategicznych na poziomie regionalnym i krajowym, a także pod kątem dokumentów strategicznych i planistycznych na poziomie gminy. Dokument zawiera również dane dotyczące planowanych działań inwestycyjnych, pozainwestycyjnych oraz edukacyjnych na rzecz ochrony klimatu, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, racjonalnego zużycia energii oraz wdrażania technologii opartych na odnawialnych źródłach energii. Wykazuje możliwe źródła finansowania zaplanowanych działań uwzględniając wkład Unii Europejskiej w postaci Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 oraz wkład własny gminy i źródła krajowe.

Podstawowym celem projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Stawiguda jest uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez gminę sprzyjających ochronie środowiska naturalnego, dokonanie oceny stanu sytuacji w gminie w zakresie emisji gazów cieplarnianych wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań, które mogą zostać podjęte w przyszłości – wraz ze wskazaniem ich źródeł finansowania.

Plan gospodarki niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, który koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Istotą Planu jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających z działań zmniejszających emisje gazów cieplarnianych.

Analizowany projekt studium jest zgodny z celami określonymi w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Stawiguda, ponieważ pozwoli na redukcję emisji gazów cieplarnianych, w tym ograniczenie źródeł tzw. niskiej emisji.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY STAWIGUDA NA LATA 2016 – 2025.

Na podstawie przeprowadzonych diagnozy, konsultacji i analizy SWOT, identyfikacji problemów i możliwości rozwojowych gminy wyznaczono cel główny, cele strategiczne, operacyjne strategii. Cele strategiczne mają równorzędne znaczenie i wzajemnie na siebie oddziałują. Przyszłe działania będą koncentrować się na wyznaczonych celach operacyjnych.

Niezbędne jest, aby Gmina Stawiguda była atrakcyjnym miejscem zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej podjęcie działań mających na celu zapewnienie obecnym, jak i nowym mieszkańcom dobrych warunków do życia. Przejawiają się one w łatwym dostępie do różnorodnych usług, szerokiej ofercie spędzania czasu wolnego oraz dbaniu o prowadzącą działalność gospodarczą na terenie gminy. Jednocześnie ważne jest uwzględnienie walorów przyrodniczych i kulturowych. Tworzenie przyjaznego klimatu do prowadzenia biznesu pozwoli na wzmocnienie lokalnej gospodarki, dającej miejsca pracy, co przejawia się zwiększeniem dostępu do różnego rodzaju usług. Warto mieć na uwadze, że Gmina Stawiguda konkuruje o status miejsca przyjaznego dla mieszkańców i przedsiębiorców z innymi gminami sąsiadującymi z Olsztynem.

Celem głównym Strategii Gminy Stawiguda jest: *Gmina Stawiguda miejscem wysokiej jakości życia i prowadzenia biznesu, wspierającym i w pełni wykorzystującym rozwój aglomeracji olsztyńskiej.*

Analizowany projekt studium pozwoli na realizację następujących celów i działań określonych w Strategii (...):

1. Cel strategiczny: Rozwój infrastruktury w gminie.

Cele operacyjne:

- 1.1 Poprawa jakości dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą
- 1.2 Poprawa jakości infrastruktury turystycznej, sportowej
- 1.3 Poprawa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, gazowej
- 1.4 Rozwój infrastruktury społecznej
- 1.5 Ochrona środowiska

2. Cel strategiczny: Rozwój gospodarczy Gminy.

Cele operacyjne:

- 2.1. Rozwój systemu wspierającego rozwój przedsiębiorczości
- 2.2 Rozwój lokalnego przetwórstwa, produkcji żywności ekologicznej, agroturystyki
- 2.3 Promocja turystyczna gminy
- 2.4 Rozwój ekonomii społecznej

3. Cel strategiczny: Rozwój społeczny Gminy.

Cele operacyjne:

- 3.1. Wzrost aktywności społecznej mieszkańców
- 3.2 Wysokiej jakości edukacja
- 3.3 Wspieranie polityki prorodzinnej
- 3.4 Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- 3.5 Wsparcie aktywizacji osób starszych
- 3.6 Rozwój kultury
- 3.7 Współpraca z gminami w kraju i za granicą

4. Cel strategiczny: Zwiększenie bezpieczeństwa społecznego.

Cele operacyjne:

4.1 Zwiększone bezpieczeństwo komunikacyjne na terenie Gminy

4.2 Zmniejszone zagrożenie przestępczością

4.3 Zwiększone bezpieczeństwo przeciwpożarowe, przeciwwzalewowe i wodne.

REGULAMIN UTRZYMANIA CZYSTOŚCI I PORZĄDKU NA TERENIE GMINY STAWIGUDA.

W *Regulaminie (...)* określono szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Stawiguda, a w szczególności:

- wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości;
- rodzaje i minimalną pojemność urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych;
- częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe;
- wymagania odnośnie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej;
- wyznaczenie obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzania.

Omawiany projekt studium jest zgodny z zapisami *Regulaminu (...)*.

Na terenie gminy Stawiguda obowiązują następujące MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, które znajdują swoje odniesienie w projekcie Studium:

Lp.	Nazwa aktu	Obwód	Nr uchwały	Data podjęcia uchwały	Publikacja aktu
1	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda w obrębie geodezyjnym Bartąg - jednostka C	Bartąg	XV/135/00	28.09.2000	Nr 73 Poz. 911 z dnia 2000-11-22
2	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda w obrębie Bartąg - jednostka A	Bartąg	XVI/149/00	23.11.2000	Nr 78 Poz. 997 z dnia 2000-12-18
3	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie Bartąg, gmina Stawiguda - jednostka D	Bartąg	XXVIII/258/02	13.09.2002	Nr 125 Poz. 1804 z dnia 2002-10-07
4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie Bartąg - jednostka E	Bartąg	XXVIII/259/02	13.09.2002	Nr 125 Poz. 1805 z dnia 2002-10-07
5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie Bartąg - jednostka G	Bartąg	XXIX/266/02	10.10.2002	Nr 147 Poz. 2034 z dnia 2002-11-15
6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie geodezyjnym Bartąg gmina Stawiguda - jednostka I	Bartąg	VIII/37/03	15.04.2003	Nr 62 Poz. 885 z dnia 2003-05-14
7	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie geodezyjnym Bartąg gmina Stawiguda - jednostka J	Bartąg	VIII/38/03	15.04.2003	Nr 62 Poz. 886 z dnia 2003-05-14
8	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie geodezyjnym Bartąg gmina Stawiguda - jednostka F	Bartąg	X/55/03	30.06.2003	Nr 114 Poz. 1548 z dnia 2003-07-30
9	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie geodezyjnym Bartąg gmina Stawiguda - jednostka H	Bartąg	XIII/93/03	12.12.2003	Nr 6 Poz. 120 z dnia 2004-01-19
10	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda obręb Bartąg - jednostka A obejmującego obszar działek o nr 295/3, 295/4, 295/88, 295/89, 295/90, 295/102	Bartąg	XXXVI/253/06	25.04.2006	Nr 76 Poz. 1362 z dnia 2006-06-09
11	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Bartąg	Bartąg	XXXVIII/273/06	12.07.2006	Nr 135 Poz. 2070 z dnia 2006-09-14
12	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Stawiguda obręb Bartąg - jednostka B	Bartąg	XVI/121/8	16.10.2008	Nr 184 Poz. 2699 z dnia 2008-12-04
13	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Bartąg gmina Stawiguda	Bartąg	XVI/122/8	16.10.2008	Nr 184 Poz. 2700 z dnia 2008-12-04
14	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Bartąg, gmina Stawiguda	Bartąg	XIV/97/2012	30.03.2012	Poz. 1486 z dnia 2012-05-09

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STAWIGUDA

Lp.	Nazwa aktu	Obręb	Nr uchwały	Data podjęcia uchwały	Publikacja aktu
15	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Bartąg (Zydlung) gmina Stawiguda	Bartąg	XXIV/181/2013	21.03.2013	Poz. 1705 z dnia 2013-04-25
16	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Bartąg (Bartek), gmina Stawiguda	Bartąg	XXIX/222/2013	17.09.2013	Poz. 2899 z dnia 2013-10-22
17	Częściowa zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie geodezyjnym Bartąg, gmina Stawiguda jednostka H	Bartąg	XXXIX/316/2014	29.10.2014	Poz. 3927 z dnia 2014-12-02
18	Częściowa zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie Bartąg jednostka G, gmina Stawiguda	Bartąg	VI/36/2015	26.03.2015	Poz. 1701 z dnia 2015-05-06
19	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie geodezyjnym Bartąg, gmina Stawiguda jednostka H	Bartąg	XX/216/2016	15.12.2016	Poz. 607 z dnia 2017-02-08
20	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębie Bartąg jednostka E, gmina Stawiguda	Bartąg	XX/217/2016	15.12.2016	Poz. 485 z dnia 2017-02-02
21	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda w miejscowości Dorotowo - sektor E	Dorotowo	VII/65/99	25.06.1999	Nr 48 Poz. 894 z dnia 1999-07-29
22	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda w części miejscowości Dorotowo - jednostka F	Dorotowo	VII/66/99	25.06.1999	Nr 48 Poz. 895 z dnia 1999-07-29
23	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Dorotowo Gmina Stawiguda - jednostka F	Dorotowo	XV/107/04	19.02.2004	Nr 40 Poz. 502 z dnia 2004-03-26
24	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Dorotowo, gmina Stawiguda	Dorotowo	XX/154/09	26.03.2009	Nr 64 Poz. 1039 z dnia 2009-05-15
25	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie Dorotowo, gmina Stawiguda	Dorotowo	IX/47/2011	27.09.2011	Nr 174 Poz. 2612 z dnia 2011-11-21
26	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda w miejscowości Dorotowo sektor E	Dorotowo	XXII/235/2017	09.02.2017	Poz. 1192 z dnia 2017-03-14
27	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy usługowej w obrębie Gryżliny, gmina Stawiguda	Gryżliny	XX/153/09	26.03.2009	Nr 64 Poz. 1038 z dnia 2009-05-15
28	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda, obręb Jaroty	Jaroty	X/57/03	30.06.2003	Nr 114 Poz. 1550 z dnia 2003-07-30
29	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gmina Stawiguda, obręb Jaroty, działka 214/5 - 214/23	Jaroty	XXXIV/235/05	28.12.2005	Nr 32 Poz. 684 z dnia 2006-03-02
30	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Jaroty, gmina Stawiguda	Jaroty	XXIV/183/2013	21.03.2013	Poz. 1794 z dnia 2013-05-09
31	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda miejscowo Kręsk - jednostka A	Kręsk	VII/61/99	25.06.1999	Nr 48 Poz. 890 z dnia 1999-07-29
32	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda miejscowo Kręsk - jednostka B	Kręsk	VII/62/99	25.06.1999	Nr 48 Poz. 891 z dnia 1999-07-29
33	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda miejscowości Majdy - jednostka C	Majdy	VII/63/99	25.06.1999	Nr 48 Poz. 892 z dnia 1999-07-29
34	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda miejscowo Majdy - jednostka D	Majdy	VII/64/99	25.06.1999	Nr 48 Poz. 893 z dnia 1999-07-29
35	Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda miejscowo Majdy - jednostka C	Majdy	XXIV/230/01	28.12.2001	Nr 7 Poz. 173 z dnia 2002-01-21
36	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda w miejscowości Majdy - jednostka C i D	Majdy	VIII/50/07	06.09.2007	Nr 154 Poz. 2054 z dnia 2007-10-16
37	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda, miejscowości Majdy - jednostka C	Majdy	XXIX/209/10	25.03.2010	Nr 52 Poz. 880 z dnia 2010-04-21
38	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda, miejscowości Majdy - jednostka D	Majdy	XIX/132/2	26.09.2012	Poz. 2864 z dnia 2012-10-29
39	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Majdy jednostka D, gmina Stawiguda	Majdy	IV/18/2015	28.01.2015	Poz. 961 z dnia 2015-02-13
40	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Majdy jednostka C, gmina Stawiguda	Majdy	IV/20/2015	28.01.2015	Poz. 962 z dnia 2015-03-13
41	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentów obrębu Majdy położonych na terenie jednostki C, gmina Stawiguda	Majdy	XXIII/250/2017	16.03.2017	Poz. 1804 z dnia 2017-04-14

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STAWIGUDA

Lp.	Nazwa aktu	Obręb	Nr uchwały	Data podjęcia uchwały	Publikacja aktu
42	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej położonych w obrębie Miodówko, gmina Stawiguda	Miodówko	XXIX/212/10	25.03.2010	Nr 72 Poz. 1151 z dnia 2010-05-25
43	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Pluski	Pluski	XXXI/374/98	18.06.1998	Nr 16 Poz. 211 z dnia 1998-07-27
44	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego części wsi Pluski (obszar działki nr 3/30)	Pluski	XV/134/2000	28.09.2000	Nr 73 Poz. 910 z dnia 2000-11-22
45	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentów wsi Pluski w gminie Stawiguda	Pluski	XX/196/01	28.06.2001	Nr 66 Poz. 1093 z dnia 2001-08-16
46	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego części wsi Pluski (dotyczy terenu działki nr 5 i nr 10)	Pluski	X/56/03	30.06.2003	Nr 114 Poz. 1549 z dnia 2003-07-30
47	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego części wsi Pluski	Pluski	X/61/03	30.06.2003	Nr 114 Poz. 1552 z dnia 2003-07-30
48	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz rekreacyjnej w miejscowości Pluski, gmina Stawiguda	Pluski	XXVI/187/05	10.02.2005	Nr 23 Poz. 340 z dnia 2005-03-04
49	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Pluski, gmina Stawiguda	Pluski	XXXIV/236/05	28.12.2005	Nr 15 Poz. 399 z dnia 2006-01-20
50	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Pluski gmina Stawiguda	Pluski	XXXV/247/06	27.01.2006	Nr 34 Poz. 744 z dnia 2006-03-07
51	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Pluski, gmina Stawiguda (dz. 276 i 284/9)	Pluski	X/63/07	27.11.2007	Nr 25 Poz. 586 z dnia 2008-02-11
52	Częściowa zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów wsi Pluski w gminie Stawiguda	Pluski	XXXIX/314/2014	29.10.2014	Poz. 3926 z dnia 2014-12-02
53	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych nad jeziorem Pluszne w obrębie Pluski, gmina Stawiguda	Pluski	XXIV/268/2017	20.04.2017	Poz. 2509 z dnia 2017-05-30
54	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Ruś gmina Stawiguda (jednostka A)	Ruś	XII/80/03	24.10.2003	Nr 177 Poz. 2142 z dnia 2003-11-19
55	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Ruś, gmina Stawiguda - jednostka B	Ruś	XVII/123/4	16.04.2004	Nr 83 Poz. 979 z dnia 2004-06-15
56	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej położonych w obrębie Ruś, gmina Stawiguda	Ruś	XXIX/210/10	25.03.2010	Nr 53 Poz. 891 z dnia 2010-04-23
57	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Rybaki gmina Stawiguda	Rybaki	VIII/58/2015	25.06.2015	Poz. 2999 z dnia 2015-08-21
58	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentów wsi Stawiguda	Stawiguda	VII/67/99	25.06.1999	Nr 47 Poz. 883 z dnia 1999-07-26
59	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów działalności gospodarczej obręb Stawiguda, gmina Stawiguda	Stawiguda	XXI/157/4	30.09.2004	Nr 141 Poz. 1768 z dnia 2004-10-13
60	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Stawiguda i obrębu Stawiguda	Stawiguda	XXV/181/04	29.12.2004	Nr 11 Poz. 230 z dnia 2005-02-09
61	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej fragmentu wsi Stawiguda, w gminie Stawiguda (jednostka A i B)	Stawiguda	XXXI/221/05	28.09.2005	Nr 178 Poz. 1963 z dnia 2005-11-18
62	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum miejscowości Stawiguda, gmina Stawiguda	Stawiguda	XXIV/175/09	09.09.2009	Nr 151 Poz. 2189 z dnia 2009-10-13
63	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy usługowej położonych w obrębie Stawiguda, gmina Stawiguda	Stawiguda	XXIX/211/10	25.03.2010	Nr 61 Poz. 992 z dnia 2010-05-07
64	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej (dz. nr 335) położonych na południowy-zachód od wsi Stawiguda w obrębie Stawiguda, gmina Stawiguda	Stawiguda	XXXV/261/10	21.10.2010	Nr 211 Poz. 2844 z dnia 2010-12-24
65	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Stawiguda, gmina Stawiguda	Stawiguda	IV/22/2015	28.01.2015	Poz. 963 z dnia 2015-03-13
66	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w centrum miejscowości Stawiguda, gmina Stawiguda	Stawiguda	XIX/201/2016	27.10.2016	Poz. 4868 z dnia 2016-12-02
67	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu terenów działalności gospodarczej położonych w obrębie Stawiguda, gmina Stawiguda	Stawiguda	XXIII/251/2017	16.03.2017	Poz. 1805 z dnia 2017-04-14
68	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu usług publicznych położonego w miejscowości Stawiguda, gmina Stawiguda	Stawiguda	XXXI/316/2017	14.12.2017	Poz. 5263 z dnia 2017-12-28
69	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą położonych w obrębie Stawiguda, gmina Stawiguda	Stawiguda	XXXI/315/2017	14.12.2017	Poz. 91 z dnia 2018-01-04
70	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda zatwierdzonego	Tomaszkowo	XVII/194/96	31.07.1996	Nr 36 Poz. 377 z dnia 1996-09-18

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STAWIGUDA

Lp.	Nazwa aktu	Obręb	Nr uchwały	Data podjęcia uchwały	Publikacja aktu
	uchwałą Nr IX/20/01 Rady Gminy w Stawigudzie z dnia 13.07.1991 r.				
71	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda obszar Tomaszkowo - sektor H	Tomaszkowo	XIX/236/96	16.12.1996	Nr 18 Poz. 241 z dnia 1997-06-05
72	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda w obrębie geodezyjnym Tomaszkowo	Tomaszkowo	III/11/98	29.12.1998	Nr 6 Poz. 31 z dnia 1999-02-05
73	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy usługowej, turystycznej i sportowej w rejonie wsi Tomaszkowo w gminie Stawiguda	Tomaszkowo	XX/195/01	28.06.2001	Nr 66 Poz. 1092 z dnia 2001-08-16
74	Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda w obrębie Tomaszkowo	Tomaszkowo	XXIII/220/01	15.11.2001	Nr 135 Poz. 1850 z dnia 2001-12-06
75	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkalnej, usługowej i turystycznej w rejonie wsi Tomaszkowo gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XXVI/245/02	25.04.2002	Nr 65 Poz. 986 z dnia 2002-05-27
76	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda obręb Tomaszkowo - jednostka G	Tomaszkowo	X/59/03	30.06.2003	Nr 114 Poz. 1551 z dnia 2003-07-30
77	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu jednostki J w obrębie Tomaszkowo w gminie Stawiguda	Tomaszkowo	XI/67/03	11.09.2003	Nr 166 Poz. 2024 z dnia 2003-10-20
78	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda obręb Tomaszkowo - jednostka I	Tomaszkowo	XIII/94/03	12.12.2003	Nr 6 Poz. 121 z dnia 2004-01-19
79	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów centrum ekspedycyjno-rozdzielczego Poczty Polskiej w obrębie Tomaszkowo, gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XXVI/188/05	10.02.2005	Nr 23 Poz. 341 z dnia 2005-03-04
80	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych w obrębie Tomaszkowo, w gminie Stawiguda	Tomaszkowo	XXX/212/05	30.06.2005	Nr 99 Poz. 1314 z dnia 2005-08-04
81	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej w obrębie Tomaszkowo, gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XXXVIII/274/6	12.07.2006	Nr 131 Poz. 2033 z dnia 2006-09-08
82	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej obręb Tomaszkowo gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XL/284/06	26.10.2006	Nr 197 Poz. 2794 z dnia 2006-12-19
83	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie Tomaszkowo, gmina Stawiguda	Tomaszkowo	VIII/49/07	06.09.2007	Nr 148 Poz. 1933 z dnia 2007-10-05
84	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy usługowej obręb Tomaszkowo gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XIII/98/08	29.04.2008	Nr 99 Poz. 1732 z dnia 2008-06-20
85	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej położonych w obrębie Tomaszkowo w gminie Stawiguda	Tomaszkowo	XVI/123/8	16.10.2008	Nr 184 Poz. 2701 z dnia 2008-12-04
86	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej położonych po wschodniej stronie drogi krajowej nr 51 w obrębie Tomaszkowo gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XXXV/262/10	21.10.2010	Nr 211 Poz. 2845 z dnia 2010-12-24
87	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej położonych po zachodniej stronie drogi krajowej nr 51 w obrębie Tomaszkowo, gmina Stawiguda	Tomaszkowo	IX/46/2011	27.09.2011	Nr 169 Poz. 2542 z dnia 2011-11-14
88	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Tomaszkowo (dz.391 ...), gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XXIX/223/2013	17.09.2013	Poz. 2900 z dnia 2013-10-22
89	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Tomaszkowo, gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XXXII/258/2013	19.12.2013	Poz. 960 z dnia 2014-02-21
90	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na obszarze jednostki "J" w obrębie Tomaszkowo, gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XXXVI/286/2014	29.04.2014	Poz. 2179 z dnia 2014-06-12
91	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych na obszarze jednostki "G" w obrębie Tomaszkowo, gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XXXVI/288/2014	29.04.2014	Poz. 2180 z dnia 2014-06-12
92	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębie Tomaszkowo, gmina Stawiguda kolonia Tomaszkowo	Tomaszkowo	XXXVIII/304/2014	11.09.2014	Poz. 3322 z dnia 2014-10-21
93	Częściowa zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej położonych po wschodniej stronie drogi krajowej nr 51 w obrębie Tomaszkowo, gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XXXIX/313/2014	29.10.2014	Poz. 3925 z dnia 2014-12-02
94	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda, obszar	Tomaszkowo	IV/23/2015	28.01.2015	Poz. nr 964 z dnia 2015-03-13

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STAWIGUDA

Lp.	Nazwa aktu	Obręb	Nr uchwały	Data podjęcia uchwały	Publikacja aktu
	Tomaszkowo sektor H				
95	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego funkcjonującego pod nazw Zmiana mpzp gminy Stawiguda obręb Tomaszkowo jednostka I	Tomaszkowo	V/31/2015 i XIII/94/03	26.02.2015	Poz. 1166 z dnia 2015-03-30 i Nr 6 Poz. 121 z dnia 2004-01-19
96	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy skrzyżowaniu drogi krajowej nr 51 z projektowanej obwodnic miasta Olsztyna w obrębie Tomaszkowo, gmina Stawiguda	Tomaszkowo	X/92/2015	15.10.2015	Poz. 3691 z dnia 2015-10-21
97	Częściowa zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębie Tomaszkowo, gmina Stawiguda kolonia Tomaszkowo	Tomaszkowo	XIX/202/2016	27.10.2016	Poz. 4997 z dnia 2016-12-07
98	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zabudowy usługowej, turystycznej i sportowej w rejonie wsi Tomaszkowo w gminie Stawiguda obejmującego fragment pola golfowego	Tomaszkowo	XXIX/297/2017	21.09.2017	Poz. 4101 z dnia 2017-10-16
99	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda w obrębie Tomaszkowo - Wyspa	Tomaszkowo	XXIX/298/2017	21.09.2017	Poz. 4102 z dnia 2017-10-16
100	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu infrastruktury technicznej w części obrębu Wymój, gmina Stawiguda	Wymój	XVI/125/8	16.10.2008	Nr 174 Poz. 2547 z dnia 2008-11-12
101	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Tomaszkowo, gmina Stawiguda	Tomaszkowo	XXXIV/341/2018	22.02.2018	Poz. 1375 z dnia 2018-03-28
102	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Stawiguda i części obrębu Wymój	Wymój	XVI/127/8	16.10.2008	Nr 174 Poz. 2548 z dnia 2008-11-12
103	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obrębu Wymój Gmina Stawiguda	Wymój	XXXIV/342/2018	22.02.2018	Poz. 1376 z dnia 2018-03-28

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy uwzględniono przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska, ochrony przyrody, planowania i zagospodarowania przestrzennego, ochrony dóbr kultury, dróg i budownictwa itp. Wśród obowiązujących norm prawnych, które mają szczególne znaczenie w prognozie i projekcie Studium uwzględniono m.in.:

- 1) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.).
- 2) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 142 ze zm.).
- 3) Ustawa z dnia 03 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.).
- 4) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 ze zm.).
- 5) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 21 ze zm.).
- 6) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 ze zm.).
- 7) Ustawa z dnia 07 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 ze zm.).
- 8) Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1289 ze zm.).
- 9) Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. *w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 463).
- 10) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183).
- 11) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409).
- 12) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).
- 13) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 71).

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W niniejszej prognozie zastosowano metodę opisową polegającą na analizie całości materiału składającego się na treść uwarunkowań, celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego zawartych w projekcie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda oraz analizę załączników graficznych stanowiących integralną część opracowania.

Sposób opracowania niniejszej prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego, w którym nakreśla się jedynie kierunki działań, po to żeby w podejmowanych następnie opracowaniach planistycznych (miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) określić szczegółowe rozwiązania.

Pierwszym etapem prac nad prognozą było rozpoznanie uwarunkowań środowiska w oparciu o dostępne materiały i dokumenty planistyczne, które następnie posłużyły do określenia diagnozy stanu środowiska na terenie gminy Stawiguda. Następnie zapoznano się z projektem Studium oraz dokonano kilkukrotnych wizji terenowych. Wnioski wynikające z badania uwarunkowań środowiskowych stanowiły przesłanki przy konstruowaniu ostatecznych ustaleń projektu Studium. W trakcie prac prowadzone były kilkukrotnie konsultacje branżowe pomiędzy projektantami projektu Studium, a autorem niniejszej prognozy.

Do identyfikacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wykorzystano Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 71).

Przed opracowaniem niniejszej Prognozy analizie poddano zawarte w projekcie Studium ustalenia pozwalające określić potencjalne znaczące oddziaływania tych ustaleń na środowisko. Należy jednak pamiętać, że są to ustalenie ogólne będące wytycznymi do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których określone zostaną szczegółowe parametry i wskaźniki zagospodarowania poszczególnych terenów.

Należy również podkreślić, że na tym etapie planowania – opracowywania projektu Studium, nie określa się jeszcze wszystkich inwestycji, które będą realizowane na obszarze gminy Stawiguda. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych w gminie Stawiguda.

W procedurze rozpatrywania oddziaływań ustaleń projektu Studium na środowisko uwzględniono wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych określonych na drodze ustaleń – konsultacji wszystkich projektantów. W ocenie wykorzystano ogólną metodę prostego prognozowania, posługując się metodą analogii do oddziaływań istniejących tego typu przedsięwzięć jak.: dróg, linii elektroenergetycznych, terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, turystycznej i rekreacyjnej itd.

W granicach obszarów Natura 2000 działania monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu celów działań ochronnych prowadzone są przez RDOŚ w Olsztynie, WIOŚ w Olsztynie, RDLP w Olsztynie.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organ sporządzający studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Wójt Gminy) zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie gminy, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu projektu Studium.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Studium przedstawiają się następująco:

- Prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- Rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę,
- Rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze bądź zmiany funkcji terenu,
- Ocenę zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem,
- Ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- Ocena warunków i jakości klimatu akustycznego,
- Oceny rozwoju gospodarczego,
- Powierzchnię urządzonych terenów zieleni.

Realizacja ustaleń projektu Studium, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, będzie monitorowana przez organy ochrony środowiska, w każdy przypadku lokalizacji inwestycji mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku lokalizacji inwestycji, względem której stwierdzono okoliczności wskazujące na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko organ ochrony środowiska może zobowiązać inwestora do sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy *prawo ochrony środowiska* monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych jest prowadzony w ramach państwowego monitoringu środowiska, przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, a na szczeblu samorządowym, przez starostę powiatowego lub podmiot gospodarczy. Zgodnie z ustawą *prawo budowlane* użytkowane już obiekty budowlane powinny być poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu m.in. stanu technicznego instalacji służących ochronie środowiska.

Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do Urzędu Gminy.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na rodzaj i zasięg projektowanych sposobów zagospodarowania wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko istniejących i planowanych przedsięwzięć zlokalizowanych na terenie gminy Stawiguda.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY JEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM

5.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

Gmina Stawiguda położona jest w środkowej części województwa warmińsko – mazurskiego, w powiecie olsztyńskim, w odległości około 14 km od miasta Olsztyna i zajmuje powierzchnię 22.287 ha.

Sieć osadniczą gminy tworzy 18 miejscowości, wchodzących w skład 13 sołectw. Wieś Stawiguda skupia prawie 29% ludności całej gminy. Pozostałe większe wsie to Gryźliny, Bartąg, Dorotowo, Pluski, Tomaszkowo i Ruś. Fakt dużego skupienia mieszkańców jest korzystny, gdyż ułatwia wyposażenie terenów zabudowy w obiekty infrastruktury społecznej i technicznej, wpływające jednocześnie na podnoszenie jakości życia mieszkańców.

Układ przestrzenny Gminy Stawiguda można podzielić na trzy obszary:

1. Miejscowości znajdujące się najbliżej granic administracyjnych Olsztyna – często zamieszkiwane przez osoby, które wyprowadziły się z miasta na wieś. Znajdują się tu zarówno bloki mieszkalne, jak i osiedla domów jednorodzinnych.
2. Wieś Stawiguda z okolicznymi miejscowościami.
3. Rozległe tereny leśne, na których znajdują się słabo skomunikowane niewielkie miejscowości.

Gmina Stawiguda położona jest w granicach mezoregionu Pojezierze Olsztyńskie. Dominuje tu młody krajobraz polodowcowy z licznymi wzgórzami morenowymi, jeziorami i rozległymi lasami.

W strukturze użytkowania Gminy Stawiguda przeważają lasy i grunty leśne stanowiące ok. 56% powierzchni gminy. Są to w większości kompleksy leśne wchodzące w skład Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej, drugiego pod względem wielkości obszaru leśnego Warmii i Mazur.

Następnymi w kolejności pod względem udziału w strukturze powierzchni są użytki rolne, grunty pod wodami oraz tereny zabudowane i zurbanizowane. Dumą gminy Stawiguda są trzy duże i bardzo czyste jeziora: Łańskie o powierzchni 1.042,3 ha, Plusze o powierzchni 903,3 ha i Wulpińskie o powierzchni 706,7 ha.

Tabela. Struktura gruntów na terenie gminy Stawiguda.

Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	12.670
Użytki rolne	4.960
Grunty pod wodami	3.172
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1.024

Źródło: <http://www.stawiguda.pl>

Gmina Stawiguda znajduje się na obszarze obniżenia nadbałtyckiego (syneklizy pery bałtyckiej), które stanowi część płyty wschodnioeuropejskiej. Zgodnie z podziałem jednostek fizycznogeograficznych wg. J. Kondrackiego (2002) obszar gminy znajduje się w granicach następujących jednostek:

- Prowincja: 314-315 – Pojezierze Południowobałtyckie,
 - Makroregion: 314.9 – Pojezierze Iławskie,
 - Mezoregion: 314.90 – Pojezierze Iławskie.
 - Makroregion: 315.1 – Pojezierze Chełmińsko – Dobrzyńskie,
 - Mezoregion: 315.13 – Dolina Drwęcy,
 - Mezoregion: 315.15 – Garb Lubawski.
- Prowincja: 842 – Pojezierza Wschodniobałtyckie,
 - Makroregion: 842.8 – Pojezierza Mazurskie,
 - Mezoregion: 842.81 – Pojezierze Olsztyńskie.

Według rejonizacji geobotanicznej [Szafer 1972] gmina Stawiguda leży w obrębie:

- Prowincji – Niżowo - Wyżynnej Środkowoeuropejskiej;
- Działu – Bałtyckiego;
- Pododdziału – Północnego;
- Krainy – Mazursko-Białoruskiej.

Według rejonizacji zoogeograficznej [Kondracki 1988] teren opracowania należy do:

- Prowincji – Europejsko - Zachodniosyberyjskiej Palearktyki;
- Krainy – Południowobałtyckiej;
- Dzielnicy – Bałtyckiej.

Zgodnie z podziałem geologicznego Polski obszar gminy Stawiguda położony jest na prekambryjskiej platformie wschodnioeuropejskiej, w obrębie jednostki tektonicznej zwanej syneklizą perybałtycką, która w pobliżu południowych granic gminy graniczy z wyniesieniem Mazursko – Suwalskim. Prekambryjskie podłoże krystaliczne nadbudowane jest osadami skałami ery paleozoicznej, mezozoicznej i kenozoicznej o grubości około 2 km.

Według szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50000 teren gminy został ukształtowany w wyniku zlodowacenia północnopolskiego (bałtyckiego), zlodowacenia Wisły, stadiału głównego. Zlodowacenie północnopolskie reprezentują osady glacialne fazy pomorskiej, których miąższość jest różna, ściśle uzależniona od ukształtowania powierzchni zabudowanej przez starsze osady czwartorzędowe, których miąższość wynosi od 197,5 do 291,6 m. Utwory budujące przypowierzchniową warstwę reprezentowane są przez osady czwartorzędowe w postaci przede wszystkim plejstoceniowych naprzemianległych warstw osadów gliniastych kolejnych zlodowaceń oraz osadów piaszczysto – żwirowych, które tworzyły się w okresach interglacialnych. Poziom piasków

wodnolodowcowych z okresu transgresji lądolodu jest trudny do wyróżnienia. Akumulacja piasków związana była przede wszystkim z odpływem wód z sprzed czoła lądolodu pomorskiego w czasie jego postępu na linii maksymalnego zasięgu. Z okresem intensywnej deglacjacji wiązać należy akumulację osadów wodnolodowcowych towarzyszących najczęściej obniżeniom rynien glacialnych: Łyny, Dadaju, Sawicy oraz rzekom Pasłęce, Drwęcy i Wpisówce, a także zagłębieniom polodowcowym wykorzystywanym często obecnie przez rozległe jeziora (Wulpińskie, Luterskie). Pokrywy wodnolodowcowe charakteryzują się przewagą drobnego materiału piaszczystego nad materiałem żwirowym i otczakami. Są to najczęściej piaski drobnoziarniste i średnioziarniste o charakterystycznym niespokojnym, skośnym i przekutym warstwowaniu, jasnożółte, z bardzo niewielką zawartością warstewek drobnego, jasnoszarego żwiru i z pojedynczymi głazikami o średnicy do 3 cm. Miąższość piasków wodnolodowcowych osiąga średnio kilka metrów, zaś maksymalna stwierdzona otworami wiertniczymi sięga do 20,0 m.

Obszar gminy Stawiguda znajduje się w zlewni rzeki Pasłęki, będącej lewostronnym dopływem rzeki Pregoty, która wpada do Morza Bałtyckiego. Pasłęka płynie przez tereny Pojezierza Mazurskiego i Pobrzeża Wschodnio-pomorskiego. Źródłiska rzeki położone są na wysokości 188 m n.p.m., na zabagnionych łąkach w pobliżu wsi Gryżliny, na północny-wschód od Olsztynka. Rzeka Pasłęka posiada urozmaiconą i silnie rozwiniętą sieć wodną. Długość rzeki wynosi około 211 km, średni spadek 1,09 %, a całkowita powierzchnia zlewni wynosi 2294,5 km². Cechą charakterystyczną sieci hydrograficznej Pasłęki jest obecność jezior, głównie w zachodniej i południowej części zlewni, co ma istotny wpływ na kształtowanie się wielkości przepływów w okresie występowania wielkich wód w tych rejonach zlewni. Są to zbiorniki naturalne o dość znacznych powierzchniach, a tym samym o znaczącej roli w łagodzeniu skutków dużych wezbrań w rzece. Obniżanie się wodostanów rzecznych przypada na miesiące letnie i jesienne, wznoszenie zaś na koniec zimy i na wiosnę. Stan czystości rzeki Pasłęki, choć w zasadzie nie zmienia się od wielu lat, daleki jest od stanu pożądanego, tj. odpowiadającego faunie zamieszkującej rzekę. Na całej swej długości Pasłęka niesie wody 3 klasy czystości oraz nie odpowiadające normom. Również 6 badanych dopływów, tj. Jemiołówkę, Giłwę, Rentynkę, Morąg, Łuktę i Miłakówkę zakwalifikowano do 3 klasy czystości, bądź wód pozaklasowych. Szczególnym zagrożeniem dla jakości środowiska są ścieki bytowo-gospodarcze z miejscowości położonych nad jej brzegami (Tomaryny, Biesal, Podlejski, Łęguty, Pelnik, Kalisty, Zajaczkowo, Kiewry, Skolity, Kłobia, Kalisty, Łumpia, Ełdyty Wlk., Pityny, Wapnik, Sportyny, Stolno). Potencjalnym zagrożeniem są spływy powierzchniowe z pól uprawnych, zawierające nawozy mineralne, gnojowicę i środki ochrony roślin.

Część gminy Stawiguda położona jest w zasięgu udokumentowanych wód podziemnych w granicach projektowanego obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych GZWP Olsztyn nr 213, zgodnie z „Dokumentacją określającą warunki hydrologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Olsztyn (GZWP nr 213)” opracowaną w 2007 r. przez Hydroconsult Sp. z o. o. – Biuro Studiów i Badań Hydrologicznych i Geofizycznych w Poznaniu i przyjętą przez Ministra Środowiska zawiadomieniem Nr DGiK Gkdh/4791-6670-5/2019/08/JP z dnia 07.03.2008 r. oraz w granicach projektowanego obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 212 „Zbiornik Międzymorenowy Olsztynek”, określonego zgodnie z dokumentacją hydrogeologiczną pt.: „Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych lokalnego zbiornika wód podziemnych Olsztynek dawnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 212 Zbiornik międzymorenowy Olsztynek” opracowaną w 2013 roku przez Przedsiębiorstwo Geologiczne Polgeol S.A. w Warszawie i zatwierdzoną przez Ministra Środowiska decyzją Nr DGKKhg-4731-63/7011/14291/13/MJe z dnia 07.04.2014 roku.

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:200000 rejon gminy posiada główny użytkowy poziom wodonośny w czwartorzędzie. Główne poziomy wodonośne wód słodkich stanowiące jedyne źródło zaopatrzenia w wodę dla celów komunalnych i przemysłowych występują w utworach czwartorzędowych. Poziomy użytkowy w utworach trzeciorzędowych jest słabo rozpoznany i słabo wydajny. Potencjalna wydajność typowego otworu studziennego waha się w granicach 10–30 m³/h.

Na terenie gminy Stawiguda występują udokumentowane złoża kopalni przedstawione w poniższej tabeli. Na terenie gminy występują dwa tereny górnicze Gryźliny I i Gryźliny 1.

Tabela. Wykaz udokumentowanych złóż kopalni na terenie gminy Stawiguda.

Lp.	Id złoża	nazwa złoża	rodzaj kopaliny
1	17760	Gryźliny I	kruszywa naturalne
2	17760	Gryźliny I	kruszywa naturalne
3	7502	Zezuj II	kruszywa naturalne
4	6538	Zezuj	krety
5	1488	Ruś	kruszywa naturalne
6	18350	Ruś 1	kruszywa naturalne
7	2288	Bartąg	surowce ilaste ceramiki budowlanej
8	17154	Gryźliny 1	kruszywa naturalne
9	17043	Gryźliny	kruszywa naturalne

Źródło: <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS>

Pod względem klimatycznym gmina Stawiguda położona jest w regionie klimatycznym Region pomorsko-warmiński pozostającym pod silnym wpływem klimatu kontynentalnego, jednak w dużej mierze zaznacza się oddziaływanie Morza Bałtyckiego.

Średnia roczna temperatura wynosi $+5,9^{\circ}\text{C}$. Najzimniejszym miesiącem jest luty o średniej wieloletniej $-3,5^{\circ}\text{C}$. Do najcieplejszych miesięcy należą czerwiec, lipiec i sierpień o średniej miesięcznej $+17^{\circ}\text{C}$. Ogólna liczba dni z przymrozkami przekracza 105 w skali roku. Dominują wiatry z kierunku zachodniego oraz północnego i wschodniego. Rozkład wiatrów decyduje, że większej uciążliwości należy się spodziewać po stronie północnej, północno-wschodniej i wschodniej. Pewne obniżenie stopnia uciążliwości możliwe jest z kierunków, gdzie obserwuje się wyższe średnie prędkości wiatru. Opady są stosunkowo wysokie – średnio 600-650mm, co jest charakterystyczne dla całej strefy pojezierzy północno-wschodnich Polski. W ciągu roku opady atmosferyczne rozkładają się nierównomiernie. Najmniejsza ilość opadów przypada na okres od stycznia do marca, w miesiącach następnych wysokość opadu zwiększa się, osiągając maksimum w lipcu i sierpniu. W okresie jesiennym spada dwukrotnie więcej opadów niż w okresie wiosennym. Pokrywa śnieżna pojawia się przeciętnie w drugiej dekadzie listopada, a czas jej trwania wynosi 80-90 dni.

Gmina Stawiguda należy do grupy najbardziej lesistych gmin województwa warmińsko – mazurskiego, ponieważ lasy stanowią 60% powierzchni. Są to w większości kompleksy leśne wchodzące w skład Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej, drugiego pod względem wielkości obszaru leśnego Warmii i Mazur.

Na terenie gminy występuje wiele rzadkich gatunków zwierząt m.in. żółw błotny i bocian czarny. Spośród roślin na szczególną uwagę zasługują: zimozioł północny, pełnik europejski, czosnek niedźwiedzi, wawrzynek wilczełyko, storczyk – gnieźnik leśny. Wielką osobliwością jest bogate stanowisko innego, rzadkiego storczyka – tajemny jednostronnej, odkryte niedawno k. Plusek. Stawigudzkie lasy obfitują w zwierzynę. Występują tu zarówno popularne gatunki zwierząt, tj. sarny, jelenie, dziki, lisy, borsuki, jak i rzadziej spotykane. W lasach położonych po wschodniej stronie j. Łańskiego w ostatnich latach obserwowane są regularnie wilki. W pobliżu j. Jełguń wykryto stanowisko bardzo rzadkiego w regionie i mało znanego gryzonia – popielicy. Z jeziorami i ciekami związane jest występowanie wydry, bobra oraz obserwowanej tu od końca lat 80. XX w. norki amerykańskiej. Występują tu warte uwagi gatunki ptaków: bociany czarne, kaczkę gągoły, trzcze nurogęsi, czaple siwe, kormorany. Obszar ten jest znany z bogactwa ptaków drapieżnych, zwanych obecnie szponiastymi, w tym gatunków rzadkich i ginących, objętych szczególną ochroną, jak: bielik, rybołów, kania ruda, kania czarna, orlik krzykliwy. Z terenami podmokłymi, w tym ze śródleśnymi torfowiskami, wiąże się występowanie okazałych żurawi, a z korytem Łyny barwnego zimorodka. Osobliwością

lasów grądowych porastających obrzeża j. Ustrych oraz strome brzegi Łyny jest występowanie bardzo rzadkiej w regionie muchołówki białoszyjej. Spośród płazów na uwagę zasługują: traszka grzebieniasta, ropucha paskówka, kumak nizinny i coraz liczniejsza w ostatnich latach rzekotka drzewna. Gady reprezentowane są przez jaszczurkę zwinkę, jaszczurkę żyworódkę, padalca oraz żmiję zygzakowatą. Wśród ryb, oprócz gatunków jeszcze pospolitych, spotykane są także sielawa, sieja i stynka – mieszkanki głębokich i czystych jezior. W j. Kielarskim występuje różanka – najmniejszy przedstawiciel naszych karpiowatych.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody na terenie gminy Stawiguda wyróżnia się następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat przyrody „Las Warmiński im. prof. Benona Polakowskiego” utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 12.10.1982 r. (Mon. Pol. Nr 25 poz. 234 z 1982 r.) w celu zachowania obszarów leśnych o dużym stopniu naturalności oraz przełomowego odcinka rzeki Łyny, a także jezior: Ustrych, Galik, Jełguń i Oczko. Na terenie rezerwatu, obok innych zakazów, obowiązuje zakaz wznoszenia budowli oraz zakładania i budowy urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych.
- Rezerwat przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” utworzony zarządzeniem MLI PD z dn. 5.01.1970 r. (Mon. Pol. Nr 2 poz. 21 z 1970 r.) w celu ochrony bobra europejskiego. Na terenie rezerwatu obowiązuje między innymi zakaz przebywania osób do tego nieupoważnionych przez konserwatora przyrody (z wyjątkiem gruntów prywatnych) oraz zakaz wznoszenia budowli i urządzeń komunikacyjnych i innych technicznych.
- Użytek ekologiczny „Pełnik w Rusi” ustanowiony Rozporządzeniem Nr 53 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2007 r. Nr 1, poz. 2), którego szczególnym celem ochrony jest stanowisko pełnika europejskiego *Trollius europaeus*.
- Użytek ekologiczny „Wyspa na Jeziorze Pluszne” ustanowiony Rozporządzeniem Nr 55 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Wyspa na Jeziorze Pluszne” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz. 1688), którego celem ochrony jest szczególnie malownicza wyspa pośrodku jeziora, ostoja ptactwa wodnego.
- Użytek ekologiczny „Wyspy na jeziorach województwa warmińsko-mazurskiego” ustanowiony Rozporządzeniem Nr 96 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Wyspy na jeziorach województwa warmińsko-mazurskiego” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz. 1729).
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej.
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Marózki” powołany Rozporządzeniem Nr 99 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Marózki” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 105, poz. 1732 z 2009 r.). Szczególnym celem ochrony obszaru o powierzchni 113 ha jest ochrona lokalnej zlewni rzeki Marózki wraz z terenami otwartymi, wyróżniającym się dużą różnorodnością biologiczną.
- Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty „Rzeka Pasłęka” PLH 280006.
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Pasłęki” PLB 280002.
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Puszcza Napiwodzko-Ramucka” PLB 140005.
- Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty „Ostoja Napiwodzko-Ramucka” PLH 280052.
- pomniki przyrody przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Stawiguda.

Lp.	Nr ew.	Obiekt	Lokalizacja	Rok uznania
1	72	cis pospolity	N-ctwo Nowe Ramuki L-ctwo Muchorowo oddz. 135 (1971)	Rib-16/72/52 29.12.1952 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STAWIGUDA

2	76	dąb szypułkowy „Dąb Napoleona”	N-ctwo Nowe Ramuki L-ctwo Pluski oddz. 181 (1971)	Rlb-16/76/52 29.12.1952 r.
3	77	dąb szypułkowy	N-ctwo Nowe Ramuki L-ctwo Pluski oddz. 160g (1971), nad jez. Łańskim	Rlb-16/77/52 29.12.1952 r.
4	80	dąb szypułkowy	N-ctwo Nowe Ramuki L-ctwo Grada oddz. 139 (1971)	Rlb-16/80/52 29.12.1952 r.
5	427	lipa drobnolistna	przy drodze na S skraju wsi Bartążek	RGZL-op-427/84 11.06.1984 r.
6	523	dąb szypułkowy	N-ctwo Nowe Ramuki, nad zatoką jez. Łańskiego, 300 m NW od Starego Ramuka	Zarz. Nr 21 Woj. Olsztyńskiego 08.03.1989 r.
7	613	lipa drobnolistna - 3 szt., w tym lipy: trzy- i dwupniowa dąb szypułkowy	N-ctwo Stare Jabłonki, m. Dorotowo, przy drodze z Dorotowa do Olsztyńka, za jez. Kepijko	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 1, poz. 4, 1993 r.
8	834	dąb szypułkowy - grupa 40 szt., w tym 3 pomnikowe	N-ctwo Kudypy, L-ctwo Stary Dwór, oddz. 354d,f, na „półwyspie” przy leśniczówce	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 20, poz. 202 1995 r.
9	839	modrzew europejski	S kraniec wsi Ruś, posesja Z. i J. Smólskich, po E stronie drogi	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 20, poz. 202 1995 r.
10	840	dąb szypułkowy	N-ctwo Olsztyn, m. Ruś, prawy brzeg Łyny	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 20, poz. 202 1995 r.
11	1156	dąb szypułkowy	N-ctwo Jagiełek, Kresk, dz. rekreacyjna nr ewid. 8/19	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r.
12	1215	lipa drobnolistna „Altana lipowa lewa” 9 szt. „Altana lipowa prawa” 7 szt. 5 szt. pojedynczych lip brzoza brodawkowata grab pospolity dąb czerwony modrzew europejski jodła jednobarwna dagleżja zielona żywotnik zachodni	N-ctwo Olsztyn, Kielary, park podworski położony pomiędzy wsiami Ruś oraz Bartążek, ok. 8 km od Olsztyna, nad N-W brzegiem jez. Kielarskiego	Dz. Urz. Woj. Warm- Maz. Nr 134, poz. 1685 2004 r.

Źródło: www.olsztyn.rdos.gov.pl.

Powiązania przyrodnicze na terenie gminy Stawiguda mają ścisły związek nie tylko z lokalnym ekosystemem, ale także z ekosystemem regionu i kraju. Przez obszar gminy przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym Puszcza Napiwodzko-Ramucka.

Podstawowym aktem prawnym regulującym przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków jest ustawa o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* według której formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków,
- uznanie za pomnik historii,
- utworzenie parku kulturowego,

➤ ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Ustawa przewiduje, że w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się, w szczególności ochronę:

- zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- parków kulturowych.

W granicach gminy Stawiguda znajdują się następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomości:

- Bartąg
 - kościół par. p.w. św. Jana Ewangelisty, XIV-XVIII, nr rej.: 983 z 24.07.1968
 - cmentarz przykościelny, nr rej.: j.w.
 - kapliczka, na cmentarzu przykościelnym, 1897, nr rej.: 3372 z 12.02.1992
 - kapliczka przydrożna, przy posesji nr 4, nr rej.: 3373 z 20.02.1992
 - kapliczka przydrożna, przy posesji nr 11, nr rej.: 3371 z 12.02.1992
 - kapliczka przydrożna, przy posesji nr 20, nr rej.: 3374 z 12.02.1992
 - kapliczka przydrożna, nr rej.: 1406 z 9.03.1992
 - cmentarz rzymsko-katolicki, k. XIX, nr rej.: A-2052 z 24.11.2003
 - zespół plebański, nr rej.: A-2246 z 25.04.2006:

- plebania, po 1850
- stajnia, 1927
- obora, 1 ćw. XX
- Bartązek
 - park dworski, XVIII-XIX, nr rej.: 1433 z 20.02.1978
- Dorotowo
 - kapliczka przydrożna, koniec XIX, nr rej.: 3375 z 2.03.1992
 - kapliczka przydrożna, XIX/XX, nr rej.: 3377 z 9.03.1992
 - dom nr 19, drewniany, początek XX, nr rej.: 4079 z 5.04.1989
- Gagławki
 - park dworski, pocz. XIX, nr rej.: 3625 z 19.10.1984
- Gryżliny
 - kościół p.w. św. Wawrzyńca, XV, nr rej.: 988 z 27.03.1968
 - kapliczka, przy posesji nr 1, 1894, nr rej.: 3378 z 2.03.1992
 - dom nr 2, drewniany, koniec XIX, nr rej.: 4080 z 5.04.1984
- Miodówko
 - kapliczka, koniec XIX, nr rej.: 3380 z 2.03.1992
- Pluski
 - zagroda nr 11, koniec XIX, nr rej.: 4333 z 11.05.1995:
 - dom
 - 2 budynki gospodarcze, drewniane
 - Obora
 - chlewnia
 - dom nr 21, drewniany, poł. XIX, nr rej.: 3619 z 17.04.1985
 - dom 54, drewniany, 2 poł. XIX, nr rej.: 3572 z 12.12.1983
- Ruś
 - kapliczka przydrożna, 1887, nr rej.: 3381 z 20.05.1992
 - dom nr 27, drewniany, XVIII, nr rej.: 1213 z 10.06.1968 (nie istnieje)
 - dom nr 28, drewniany, XVIII, nr rej.: 1088 z 28.03.1968 (nie istnieje)
 - dom nr 29, drewniany, początek XX, nr rej.: 4081 z 5.04.1989
 - dom nr 30, drewniany, 1 połowa XIX, nr rej.: 4082 z 5.04.1989
 - dom nr 62, drewniany, koniec XIX, nr rej.: 4142 z 11.06.1990
 - młyn wodny, drewniany, po 1930, nr rej.: 3382 z 12.12.1983
- Stawiguda
 - kościół par. p.w. św. Jakuba Apostoła, 1933, nr rej.: A-3388 z 19.05.2003
 - cmentarz kościelny, nr rej.: j.w.
 - kaplica, 1897, nr rej.: 3389 z 1.02.1991
 - kapliczka przydrożna, 1893, nr rej.: 3390 z 2.03.1992
 - dom nr 163, drewniany, 2 poł. XIX, nr rej.: 4171 z 27.02.1991
- Tomaszkowo
 - kapliczka (w centrum wsi, k. XIX, nr rej.: 3391 z 2.03.1992
 - kapliczka, przy posesji nr 4, 1924, nr rej.: 3393 z 2.03.1992
 - kapliczka, przy posesji nr 26, k. XIX, nr rej.: 3392 z 2.03.1992
 - dom nr 26, drewniany, k. XIX, nr rej.: 4083 z 5.04.1989
 - dom nr 27, drewniany, po 1920, nr rej.: 3396 z 5.04.1989
 - dom nr 33, drewniany, XVIII/XIX, nr rej.: 974 z 27.07.1968 (nie istnieje)

Wykaz obiektów objętych ochroną konserwatorską znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków przedstawiono w aneksie do ustaleń projektu studium.

W granicach gminy znajdują się następujące zabytki archeologiczne wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków archeologicznych – oznaczone na rysunku studium:

- stanowisko C-246 (VII – AZP 27-60/1) osada z wczesnej epoki żelaza na wyspie na jeziorze Pluszne w północnej części jeziora, w okolicach miejscowości Pluski (decyzja z dnia 30 czerwca 1998r. Numer 5350-22/98),
- stanowisko C-280 (XXIX – AZP 26-61/4) dwa wały wczesnośredniowieczne zlokalizowane w obrębie Bartąg, tworzące jedną formę obronną wraz z otoczeniem, obecnie porośnięte lasem (decyzja z dnia 12 lutego 2009r. numer IZAR(it)-4200/9-3(5)/08-09).

Na terenie Gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które

zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego (arkusz N-34-77-D-d-2), „Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej – rzeka Łyna” oraz dokumentem „Wyznaczenie granic bezpośredniego zagrożenia powodzią w celu uzasadnionego odtworzenia terenów zalewowych” dla rzeki Pasłęki zostały zaznaczone na załączniku graficznym niniejszej prognozy.

W granicach administracyjnych gminy występują obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych które zostały zaznaczone na załączniku graficznym niniejszej prognozy. Oznaczenia punktowe dotyczą danych udostępnionych przez Starostwo Powiatowe w Olsztynie. Karty dokumentacyjne naturalnych zagrożeń geologicznych zostały zrealizowane przez Akademię Górniczo-Hutniczą w 01.05.2004r. W granicach gminy Stawiguda wyodrębniono dwa osuwiska:

- o numerze ewidencyjnym N-34-78-C-c/1, zbocze doliny rzecznej oraz skarpa przykorytowa, generalne nachylenie zbocza – 380, jako wskazania zabezpieczające wymieniono zalesienie obszaru,
- o numerze ewidencyjnym N-34-90-A-a/1, zbocze doliny rzecznej oraz skarpa przykorytowa, generalne nachylenie zbocza – 310, jako wskazania zabezpieczające wymieniono obsadzenie obszaru drzewami i krzewami.

Oznaczenie liniowe dotyczy osuwiska znajdującego się w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Olsztynie. Rejestracja osuwisk w województwie realizowana na potrzeby Katalogu Osuwisk przeprowadzona została w 1969 roku. Katalog zawiera materiał rejestracyjny dla województwa przedstawiony w formie tabelarycznej, mapy w skali 1:100 000 oraz krótkiego komentarza. Pochodzenie i rozwój osuwisk w Dolinie Łyny związane jest z erozją boczną rzeki. W granicach gminy Stawiguda oznaczono obszar o predyspozycjach do powstania różnego typu osuwisk. W opisie zwrócono uwagę, iż większość obszarów określanych jako predysponowane do ruchu zboczy zachowuje stan równowagi dzięki zalesieniu.

Na terenie gminy Stawiguda zlokalizowana jest następująca infrastruktura gazowa:

- sieć gazowa niskiego i średniego ciśnienia
- stacja gazowa redukcyjno-pomiarowa wysokiego ciśnienia o przepustowości $Q=1500\text{Nm}^3/\text{h}$ zlokalizowana w miejscowości Dorotowo (rok budowy 1996),
- stacja gazowa redukcyjno-pomiarowa średniego ciśnienia $Q=125\text{ Nm}^3/\text{h}$ zlokalizowana przy ul. Stawigudzkiej (rok budowy 2004),
- stalowy gazociąg w/c DN 200 stal PN 6,3 MPa (rok budowy 1991) relacji Ameryka – Posorty oraz stalowy gazociąg w/c DN 200 stal PN 6,3 MPa (rok budowy 1973 relacji Ameryka – Posorty).

Sieć rozdzielcza gazu znajduje się we wsiach: Stawiguda, Bartąg, Bartązek, Dorotowo, Tomaszkowo obręb Jaroty zaopatrywanych ze stacji redukcyjnej w Dorotowie oraz w Gryżlinach zaopatrywanej ze stacji redukcyjnej w Ameryce.

Obszar gminy zasilany jest poprzez linie 15 kV pracujące w układzie promieniowym zasilane ze stacji 110/15 kV GPZ Jaroty, GPZ Olsztynek i GPZ Gietrzwałd. Na terenie gminy zlokalizowany jest szereg linii elektroenergetycznych w tym napowietrzne linie dystrybucyjne 110 kV jak również linie 15 i 0,4 kV wraz ze stacjami transformatorowymi 15/0,4 kV. Ponadto przez teren gminy przebiega napowietrzna elektroenergetyczna linia przesyłowa o napięciu 220 kV relacji Olsztyn I – Włocławek Azoty.

Na terenie Gminy Stawiguda zlokalizowanych jest osiem stacji uzdatniania wody (SUW) i hydroforni położonych w miejscowościach: Stawiguda, Gryżliny, Pluski, Bartąg, Ruś, Gągławki, Tomaszkowo, Bartązek (które służą zbiorowemu zaopatrzeniu w wodę).

W granicach administracyjnych gminy znajdują się oznaczone na rysunku studium ujęcia wód podziemnych będące własnością gminy Stawiguda: Ruś, Bartązek, Pluski, Bartąg, Stawiguda, Gryżliny, Tomaszkowo.

Na terenie gminy Stawiguda skanalizowane zostały wsie: Stawiguda, Gryżliny, Miodówko, Kręsk, Pluski, Wymój, Rybaki, Majdy, Tomaszkowo, Dorotowo, Bartąg, Bartązek, Ruś

Na terenie Gminy Stawiguda obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku, określający zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, a także zasady funkcjonowania Punktu Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych Gminy Stawiguda.

Odpady komunalne z terenu gminy wywożone są do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Olsztynie zajmującego się gospodarką odpadami.

Przez obszar Gminy Stawiguda przebiegają następujące szlaki komunikacyjne:

- droga krajowa nr 51 Olsztynek – Olsztyn oraz obwodnica miasta Olsztyna w ciągu drogi krajowej nr 16.
- droga wojewódzka nr 598 Olsztyn – Zgniłocha.
- drogi powiatowe:
 - o 1370N granica gminy – Tomaszkowo – droga krajowa nr 51,
 - o 1372N granica gminy – Bartąg – Ruś – Dorotowo – Majdy – granica gminy,
 - o 1441N granica gminy – Wymój – Stawiguda – Pluski,
 - o 1376N droga krajowa nr 51 – droga powiatowa nr 1372N
 - o 1439N droga krajowa nr 51 – Gałątki – droga powiatowa nr 1372N,
 - o 1443N droga powiatowa nr 1441N – Nowa Stawiguda – Stawiguda,
 - o 1374N droga krajowa nr 51 – Bartąg – Bartążek – granica gminy
- drogi gminne – na terenie gminy Stawiguda znajduje się 105,8 km dróg gminnych, z tego 14,3 km dróg posiada nawierzchnię twardą ulepszoną bitumiczną, kolejne 30,5 km nawierzchnię twardą nieulepszoną żwirową, 4,9 km nawierzchnię twardą ulepszoną wykonaną z kostki. W ciągu dróg gminnych znajduje się 20 obiektów mostowych.

Obszar gminy obsługiwany jest przez linię kolejową zelektryfikowaną Olsztyn – Działdowo zaliczoną do linii o znaczeniu regionalnym. W granicach gminy znajdują się 4 przystanki kolejowe: Bartąg, Gałątki, Stawiguda oraz Gryźliny.

Przez obszar gminy przebiega trasa rowerowa międzynarodowa usytuowana w korytarzu Tysiąca Jezior Północnych – jest to wariant na odcinku Iława – Lubawa – Olsztynek – Olsztyn. Przebiega od źródeł Łyny, wzdłuż biegu rzeki Łyny przez lasy Ramuckie i las Warmiński do wsi Ruś, dalej drogą powiatową przez Bartąg w okolicach jeziora Bartąg prowadzi do Olsztyna przez osiedle Jaroty. Przebieg trasy został pokazany na rysunku projektu studium.

W miejscowości Gryźliny znajduje się lądowisko wpisane do ewidencji lądowisk cywilnych.

Na części gminy Stawiguda obowiązują ograniczenia wysokości obiektów budowlanych oraz naturalnych, określone w dokumentacji rejestracyjnej lotniska Dajtki k/Olsztyna. Ograniczenia wysokości obiektów obejmują także umieszczone urządzenia, a w szczególności anteny, reklamy, a w przypadku dróg lub linii kolejowych – również ich skrajnie. Obiekty o wysokości większej lub równej 100 m nad poziomem terenu muszą być zgłoszone właściwemu organowi oraz oznakowane. W odległości do 5 km od granicy lotniska zabrania się budowy i rozbudowy obiektów budowlanych, które mogą stanowić źródło żerowania ptaków.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza powierzchniowa nazywana jest też „niską emisją” ze względu na niewielką wysokość emitorów. Niska emisja pochodzi ze spalania paliw (oleju opałowego, gazu, węgla i koksu) w indywidualnych paleniskach i kotłowniach w gospodarstwach domowych oraz w obiektach użyteczności publicznej i gospodarstwach rolnych. Przy emisji powierzchniowej bardzo niekorzystny jest brak urządzeń oczyszczających. Emisja powierzchniowa charakteryzuje się dużą zmiennością sezonową, związaną ze zwiększonym zapotrzebowaniem na energię cieplną w okresie zimowym.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza liniowa pochodzi z prywatnych i publicznych środków komunikacji, jednak oprócz drogi krajowej nr 51 Olsztyn-Olsztynek innym znaczącym liniowym źródłem emisji jest droga powiatowa 1372N granica gminy – Bartąg – Ruś – Dorotowo – Majdy – granica gminy oraz droga 1441N granica gminy – Wymój – Stawiguda – Pluski.

Na terenie gminy mogą występować też uciążliwości zapachowe, związane z zagospodarowaniem osadów ściekowych oraz w mniejszym stopniu z nawożeniem pól nawozami naturalnymi.

Na terenie gminy Stawiguda do najbardziej uciążliwych i powszechnych źródeł hałasu należy komunikacja drogowa związana głównie z drogą krajową nr 51 przebiegającą na terenie gminy przez miejscowości Dorotowo, Stawigudę, Miodówko i Gryźliny.

Hałas przemysłowy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym i występuje jedynie na terenach sąsiadujących z zakładami produkcyjnymi i obejmuje źródła takie jak.: urządzenia technologiczne i instalacje wyciągowe w zakładach produkcyjnych, urządzenia i instalacje chłodnicze, wolnostojące maszyny, nie posiadające zabezpieczeń akustycznych oraz maszyny i urządzenia pracujące w pomieszczeniach nieprzystosowanych (bez izolacji akustycznej).

Hałas komunalny powodowany jest przez pracę silników samochodowych, wywożenie śmieci, dostawy do sklepów itp. Hałas tego typu występuje głównie na terenach silnie zurbanizowanych, natomiast na obszarze gminy o charakterze rolniczym i dość luźnym osadnictwie nie jest na niego narażony w istotnym stopniu.

5.2.POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM

W przypadku braku realizacji projektu Studium ograniczone stanie się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Stawiguda. Mogą przez to nastąpić pewne charakterystyczne zmiany w sferze dyspozycji przestrzennej i ochrony środowiska, takie jak chaotyczny rozwój budownictwa, rozproszenie zabudowy, brak uporządkowania formy i funkcji obiektów, czy brak infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Brak późniejszych dokładnych ustaleń planów miejscowych dotyczących uporządkowania zabudowy (forma, wysokość) i funkcji, a w szczególności brak wyznaczonych wskaźników dotyczące podstawowych parametrów urbanistycznych jak.: intensywność zabudowy, wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki, udział powierzchni biologicznie czynnej, mogłoby spowodować bezpośrednio utratę walorów krajobrazowych i istotne straty w florze i faunie. Skutkiem niekontrolowanego rozwoju nowych enklaw zabudowy byłoby nie tylko ograniczenie funkcji środowiskowych obszarów, ale również zmniejszenie roli społecznej obszarów – wykorzystanie terenów usługowych i przemysłowych.

Brak decyzji Rady Gminy w sprawie przystąpienia do opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zgodnych z ustaleniami Studium gminy, może doprowadzić do:

- Degradacji stanu sanitarnego atmosfery i warunków klimatycznych (pogorszenia warunków termicznych, solarnych i aerosanitarnych).
- Degradacji środowiska glebowego, w tym zwiększenia zawartości metali ciężkich i nadmiernej kwasowości.
- Degradacji środowiska wodnego, w tym eutrofizacji wód.
- Degradacji flory i fauny, w tym siedlisk przyrodniczych.
- Pogorszenia warunków zdrowia i życia mieszkańców.
- Braku konkurencyjności środowiska przyrodniczego w gminie Stawiguda w stosunku do innych obszarów w regionie.

Brak przewidywanych w projekcie Studium realizacji inwestycji w zakresie ochrony wód może spowodować:

- Degradację wód powierzchniowych oraz zwiększanie eutrofizacji wód prowadzące do zaniku życia biologicznego w środowisku wodnym.
- Obniżenia walorów turystyczno – wypoczynkowych gminy Stawiguda.
- Wzrost zagrożenia sanitarnego obszarów zasobowych ujęć wód podziemnych oraz degradację użytkowych warstw wodonośnych i ograniczenia możliwości pozyskania wód na cele komunalne i przemysłowe.
- Przesuszenie i stepowanie użytków zielonych w wyniku obniżania zwierciadła wód gruntowych.
- Możliwość bakteriologicznego skażenia wód podziemnych w rejonach występowania źródeł zagrożeń (zrzuty nieoczyszczonych ścieków deszczowych, nielegalne wysypiska odpadów, nieszczelne szamba).
- Utrudnienie w dostosowaniu się do przepisów i spełniania wymogów unijnych.

Brak przewidywanych w projekcie Studium realizacji w zakresie gospodarki odpadami może spowodować poważne konsekwencje dla środowiska przyrodniczego, odpady bowiem stanowią ogniska zagrożeń zarówno dla wód powierzchniowych,

podziemnych jak i powierzchni ziemi. Należy pamiętać, iż najbardziej podatne na przenikanie zanieczyszczeń są obszary pozbawione warstwy izolacyjnej.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku realizacji przewidywanych w projekcie Studium zadań z zakresu ograniczenia hałasu i wibracji to:

- Pogorszenie standardów zamieszkania na terenach położonych w strefach szkodliwego oddziaływania dróg.
- Pogorszenie warunków pracy i nauki w szkołach, biurach, sklepach i innych placówkach usługowych na terenie miejscowości położonych przy głównych szlakach komunikacyjnych.
- Pogorszenie walorów rekreacyjno – wypoczynkowych oraz walorów przyrodniczych na obszarze gminy Stawiguda.

Potencjalne zmiany stanu środowiska, w przypadku braku przewidywanych w projekcie Studium działań w zakresie gospodarki leśnej i rolniczej to między innymi:

- Zubożenie walorów zdrowotnych i krajobrazowych środowiska przyrodniczego.
- Pogorszenie warunków klimatycznych w gminie.
- Zmniejszenie powierzchni terenów biologicznie czynnych i ograniczenie zdolności retencyjnych środowiska.
- Pogorszenie stanu zdrowotności roślinności.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko należy zaliczyć tereny, na których służby ochrony środowiska stwierdzą przekroczenie dopuszczalnych, określonych w przepisach szczegółowych norm środowiskowych, co wpływa na pogorszenie stanu środowiska oraz warunki zdrowia i życia mieszkańców. W przepisach tych określono m.in. zasady postępowania administracyjnego w stosunku do podmiotów gospodarczych, których działalność może powodować ponadnormatywne obciążenie środowiska – niezależnie od założonych procesów planistycznych.

Do inwestycji o przewidywanym znaczącym oddziaływaniu na środowisko zalicza się wszystkie przedsięwzięcia wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 71). Należy jednak mieć na uwadze, że informacje dotyczące planowanych inwestycji pojawiają się i są realizowane stopniowo:

- Ogólnie – na każdym z etapów miejscowego planowania przestrzennego,
- Szczegółowo – na etapie planowania realizacyjnego.

Należy jednakże zaznaczyć, że ocena wpływu na środowisko planowanych przedsięwzięć będzie możliwa na etapie przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Szereg urządzeń infrastruktury technicznej i drogowej oraz planowanych obiektów związanych z działalnością gospodarczą może być zakwalifikowana do grupy obiektów mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Są to między innymi:

- stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 220kV, o długości nie mniejszej niż 15 km;
- autostrady i drogi ekspresowe;
- drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km (...);
- działania związane z eksploatacją kopalni;
- lotnisko w miejscowości Gryżliny;
- ośrodki wypoczynkowe lub hotele, zlokalizowane poza terenami mieszkaniowymi, terenami przemysłowymi, innymi terenami zabudowanymi i zurbanizowanymi terenami niezabudowanymi (...) wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody (...) i 2 ha na obszarach innych niż wymienione;

- zabudowa przemysłowa lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody (...) i 1 ha na obszarach innych niż wymienione;
- zabudowa usługowa (...) wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą:
 - objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody (...) i 4 ha na obszarach innych niż wymienione;
 - nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody (...) i 2 ha na obszarach innych niż wymienione;
- zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą:
 - objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody (...) i 4 ha na obszarach innych niż wymienione;
 - nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody (...) i 2 ha na obszarach innych niż wymienione;
- centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody (...) i 2 ha na obszarach innych niż wymienione;
- rurociągi wodociągowe magistralne do przesyłania wody (...);
- sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km (...).

Należy mieć na uwadze, że szczegółowe ustalenia dotyczące w/w przedsięwzięć następować będą na etapie projektowania i realizacji tych przedsięwzięć. Ponadto dla obiektów klasyfikujących się do grupy obiektów mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko istnieje obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym w określonych przypadkach sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*.

Opisanie stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na etapie opracowywania projektu Studium byłoby zadaniem trudnym do wykonania. Aby zbadać i określić stan środowiska należy przeprowadzić szereg wizji terenowych mających na celu m.in. szczegółową inwentaryzację występującej flory i fauny oraz szczegółowych analiz środowiskowych.

Ponadto należy podkreślić, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem kierunkowym określającym politykę przestrzenną. Nie jest opracowaniem właściwym do szczegółowego określania zasad zagospodarowania, lecz wyznaczona ogólne ramy działań na poszczególnych obszarach. Dlatego też, ze względu na ogólny charakter ustaleń zawartych w projekcie Studium niemożliwe jest określenie szczegółowego wpływu, jaki realizacja zapisów projektu Studium wywrze na środowisko gminy Stawiguda. Wpływ poszczególnych sposobów zagospodarowania na środowisko będzie możliwy dopiero po określeniu szczegółowych wytycznych co do zagospodarowania terenu i poznaniu planowanych rozwiązań technicznych. Zastosowane na poszczególnych terenach technologie i ich wpływ na środowisko, zależą będzie od użytkowników danego terenu i znajdują się poza zakresem oddziaływania projektu Studium. W związku z powyższym został określony jedynie ogólny charakter przewidywanych zmian środowiska.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody na terenie gminy Stawiguda wyróżnia się następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat przyrody „Las Warmiński im. prof. Benona Polakowskiego” utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 12.10.1982 r. (Mon. Pol. Nr 25 poz. 234 z 1982 r.). Obowiązującym aktem prawnym w zakresie funkcjonowania rezerwatu jest Zarządzenie Nr 30 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 lipca 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Las Warmiński im. prof. Benona Polakowskiego” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2013 r. poz. 2254).
- Rezerwat przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” utworzony zarządzeniem MLiPD z dn. 5.01.1970 r. (Mon. Pol. Nr 2 poz. 21 z 1970 r.). Obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 239 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 4 czerwca 2001 r. w sprawie zmiany granic rezerwatu (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2001 r. Nr 46, poz. 732).
- Użytek ekologiczny „Pełnik w Rusi” w granicach którego obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 53 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2007 r. Nr 1, poz. 2).
- Użytek ekologiczny „Wyspa na Jeziorze Pluszne” w granicach którego obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 55 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Wyspa na Jeziorze Pluszne” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz. 1688).
- Użytek ekologiczny „Wyspy na jeziorach województwa warmińsko-mazurskiego” w granicach którego obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 96 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Wyspy na jeziorach województwa warmińsko-mazurskiego” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz. 1729).
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki na terenie którego obowiązują ustalenia Uchwały nr XXVI/605/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urzęd. Woj. Warm-Maz. z 2017 r. poz. 2465).
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny na terenie którego obowiązują ustalenia Uchwały nr XXVI/606/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urzęd. Woj. Warm-Maz. z 2017 r. poz. 2466).
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej na terenie którego obowiązują ustalenia Uchwały nr XXX/669/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 września 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej (Dz. Urzęd. Woj. Warm-Maz. z 2017 r. poz. 4143).
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Marózki” powołany Rozporządzeniem Nr 99 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Dolina Marózki" (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 105, poz. 1732 z 2009 r.).
- Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty „Rzeka Pasłęka” PLH 280006.
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Pasłęki” PLB 280002.
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Puszcza Napiwodzko-Ramucka” PLB 140005.
- Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty „Ostoja Napiwodzko-Ramucka” PLH 280052.
- pomniki przyrody przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Stawiguda.

Lp.	Nr ew.	Obiekt	Lokalizacja	Rok uznania
1	72	cis pospolity	N-ctwo Nowe Ramuki L-ctwo Muchorowo oddz. 135 (1971)	Rlb-16/72/52 29.12.1952 r.
2	76	dąb szypułkowy „Dąb Napoleona”	N-ctwo Nowe Ramuki L-ctwo Pluski oddz. 181 (1971)	Rlb-16/76/52 29.12.1952 r.
3	77	dąb szypułkowy	N-ctwo Nowe Ramuki L-ctwo Pluski oddz. 160g (1971), nad jez. Łańskim	Rlb-16/77/52 29.12.1952 r.
4	80	dąb szypułkowy	N-ctwo Nowe Ramuki L-ctwo Grada oddz. 139 (1971)	Rlb-16/80/52 29.12.1952 r.
5	427	lipa drobnolistna	przy drodze na S skraju wsi Bartązek	RGZL-op-427/84 11.06.1984 r.
6	523	dąb szypułkowy	N-ctwo Nowe Ramuki, nad zatoką jez. Łańskiego, 300 m NW od Starego Ramuka	Zarz. Nr 21 Woj. Olsztyńskiego 08.03.1989 r.
7	613	lipa drobnolistna - 3 szt., w tym lipy: trzy- i dwupniowa dąb szypułkowy	N-ctwo Stare Jabłonki, m. Dorotowo, przy drodze z Dorotowa do Olsztyńka, za jez. Kepijko	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 1, poz. 4, 1993 r.
8	834	dąb szypułkowy - grupa 40 szt., w tym 3 pomnikowe	N-ctwo Kudypy, L-ctwo Stary Dwór, oddz. 354d,f, na „półwyspie” przy leśniczówce	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 20, poz. 202 1995 r.
9	839	modrzew europejski	S kraniec wsi Ruś, posesja Z. i J. Smólskich, po E stronie drogi	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 20, poz. 202 1995 r.
10	840	dąb szypułkowy	N-ctwo Olsztyn, m. Ruś, prawy brzeg Łyny	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 20, poz. 202 1995 r.
11	1156	dąb szypułkowy	N-ctwo Jagiełek, Kresek, dz. rekreacyjna nr ewid. 8/19	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r.
12	1215	lipa drobnolistna „Altana lipowa lewa” 9 szt. „Altana lipowa prawa” 7 szt. 5 szt. pojedynczych lip brzoza brodawkowata grab pospolity dąb czerwony modrzew europejski jodła jednobarwna daglezja zielona żywotnik zachodni	N-ctwo Olsztyn, Kielary, park podworski położony pomiędzy wsiami Ruś oraz Bartązek, ok. 8 km od Olsztyńka, nad N-W brzegiem jez. Kielarskiego	Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. Nr 134, poz.1685 2004 r.

Źródło: www.olsztyn.rdos.gov.pl.

Powiązania przyrodnicze na terenie gminy Stawiguda mają ścisły związek nie tylko z lokalnym ekosystemem, ale także z ekosystemem regionu i kraju. Przez obszar gminy przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym Puszcza Napiwodzko-Ramucka.

Dla przewidywanych sposobów zagospodarowania i użytkowania terenów na terenie gminy ważne są ustalenia i przepisy dotyczące prawnych form ochrony przyrody. I tak:

- W granicach wszystkich terenów objętych prawnymi formami ochrony przyrody niezbędna jest znajomość przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody*.
- W granicach obszarów chronionego krajobrazu, niezbędna jest znajomość przede wszystkim obowiązujących zakazów, nakazów i odstępstw od zakazów określonych w odpowiednich uchwałach Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- W granicach rezerwatu przyrody „Las Warmiński im. prof. Benona Polakowskiego” niezbędna jest znajomość Zarządzenia Nr 30 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 lipca 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Las Warmiński im. prof. Benona Polakowskiego” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2013 r. poz. 2254), Zarządzenia Nr 59 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 12 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Las Warmiński im. prof. Benona Polakowskiego”, Zarządzenia Nr 101 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie wyznaczenia szlaków pieszo-rowerowych oraz wskazania dróg przeznaczonych do ruchu pojazdów i miejsca ich postoju na obszarze rezerwatu przyrody „Las Warmiński im. prof. Benona Polakowskiego”.

- W granicach rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” niezbędna jest znajomość Zarządzenia Nr 34 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 10 lipca 2017 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” oraz Zarządzenia Nr 13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 13 lutego 2018 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce”.
- W granicach obszarów Natura 2000 niezbędna jest znajomość ustaleń Planów zadań ochronnych opracowanych dla wymienionych obszarów.

Znaczna część terenu gminy Stawiguda znajdują się w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej, Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny. Dla potencjalnych przyszłych sposobów zagospodarowania terenów ważne są ustalenia dotyczące w/w OCHK, w tym przede wszystkim znajomość obowiązujących zakazów i nakazów określonych w Uchwałach Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

Zgodnie z przepisami Uchwały nr XXX/669/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 września 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej, Uchwały nr XXVI/606/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny oraz Uchwały nr XXVI/605/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki, w zasięgu obszarów obowiązują ustalenia:

1. ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych Obszaru,
2. ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych Obszaru,
3. ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych Obszaru.

Ponadto w granicach obszarów obowiązują zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- 2) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- 3) realizacji inwestycji celu publicznego;
- 4) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony, zadań ochronnych lub planu zadań ochronnych.

Ponadto w w/w Uchwałach określono wyjątki od w/w zakazów, dla których obowiązują odstępstwa.

Ponadto znaczna część obszaru gminy Stawiguda znajduje się w zasięgu następujących obszarów Natura 2000:

- Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty „Rzeka Pasłęka” PLH 280006.
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Pasłęki” PLB 280002.
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Puszcza Napiwodzko-Ramucka” PLB 140005.
- Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty „Ostoja Napiwodzko-Ramucka” PLH 280052.

Istotnymi problemami rozwoju w obszarach Natura 2000 są ograniczone możliwości gospodarczego wykorzystania terenu, w tym:

- zagospodarowanie terenów zwłaszcza w dolinach cieków wodnych,
- lokalizacja nowej zabudowy, w szczególności obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- dopuszczenie realizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- możliwość budowy i przebudowy dróg publicznych,
- regulacje cieków wodnych,
- budowa obiektów małej retencji i wykorzystanie energii odnawialnej,
- możliwość pozyskiwania kopalni.

Priorytetem na terenach Natura 2000 jest utrzymanie istniejących warunków siedliskowych i zachowanie ciągłości systemu powiązań ekologicznych.

Projekt Studium przewiduje ewentualne zagospodarowanie terenów położonych w granicach obszarów Natura 2000 w sposób pozwalający na zachowanie występujących siedlisk i gatunków oraz w sposób im nie zagrażający.

Obszar Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002 to ostoja ptasia o randze europejskiej E78. Ostoja odgrywa istotną rolę w ochronie populacji lęgowej kani czarnej (kryterium C6), bielika, orlika krzykliwego, dzięcioła zielonosiwego i dzięcioła średniego (kryteria B2/B3, C6). Liczebność wymienionych gatunków przekracza 1% populacji krajowej. Do gatunków kluczowych dla funkcjonowania (powyżej 0,5% populacji krajowej) należy trzmieljad, kania ruda, błotniak stawowy, zimorodek, muchołówka mała, krakwa, cyranka, gągoł, nurogęś i samotnik.

Powierzchnia zlewni Pasłęki obejmuje obszar 2294,5 km², całkowita długość rzeki wynosi 172 km. Źródła Pasłęki znajdują się k. Gryźlin pod Olsztynkiem na wysokości 157 m n.p.m., a ujście do Zalewu Wiślanego koło Nowej Pasłęki. Początkowo jest płytka, ale od jez. Wymój staje się głęboko wcięta. Do wodowskazu Tomaryny Pasłęka przepływa przez jez. Sarąg. Występuje tu obszar bezodpływowy na dziale wodnym z Drwęcą, który obejmuje zlewnię kilku jezior bezodpływowych. Rzeka w górnym odcinku (od Gryźlin do Mostkowa) płynie przez tereny zalesione, przepływając przez 5 jezior. Na odcinku tym dolina jest wąska i wcięta w otaczające ją wysoczyzny; na niektórych odcinkach rzeka ma charakter podgórski.

Dla obszaru Dolina Pasłęki PLB280002 ustanowiono plan zadań ochronnych w który dokonano identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru, określono cele działań ochronnych, wskazano działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. W dokumencie nie wymieniono wskazań do zmian w istniejącym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda.

Obszar Natura 2000 Puszcza Napiwodzko-Ramucka PLB280007 to ostoja ptasia o randze europejskiej E18. Puszcza Napiwodzko-Ramucka jest jedną z ważniejszych ostoi

ptaków w Polsce. Dotychczas stwierdzono tu 234 gatunków ptaków, w tym ok. 150 lęgowych. W roku 2012 odnotowano tu gniazdowanie 34 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 12 gatunków z Polskiej czerwonej księgi zwierząt. Dla 26 gatunków wykazano populacje lęgowe stanowiące ponad 1% wielkości ich populacji krajowej, w tym 17 taksonów jest umieszczonych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

Teren ten wyróżniają znaczące liczebnie populacje ptaków szponiastych, w tym: bielika, orlika krzykliwego, kań: czarnej i rudej i rybołowa. Ostoja jest miejscem występowania wielu gatunków ptaków związanych z wodami i terenami podmokłymi. Należą do nich: kormoran, czapla siwa, bąk, łabędź niemy, od niedawna także łabędź krzykliwy, ponadto żuraw, bocian biały i w mniejszym stopniu bocian czarny. Na uwagę zasługuje występowanie gatunków związanych z jeziorami, zwłaszcza śródleśnymi: gągoła, nurogęsi, a także perkoza dwuczubego. Dobrze zachowane pasy oczeretów niektórych jezior, podmokłe łąki, trawiaste nieużytki, torfowiska i liczne rozlewiska bobrowe sprzyjają występowaniu znaczących populacji chruścieli, np: zielonki, kropiatki i derkacza. Podobnie jak i w innych częściach regionu nielicznie występują siewkowe, regularnie gniazdują tu: samotnik, kszyc i czajka.

Niemal przez 60 lat Puszcza była jedną ze znaczących w skali kraju ostoi cietrzewia, ale prawdopodobnie w najbliższych latach gatunek ten przestanie tu występować. Ten silnie zalesiony obszar wyróżniają bogate populacje gatunków leśnych, takich jak: włośchatka, siniak, lelek, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, lerka, muchołówka mała. W grądach i łąkach rezerwatu Las Warmiński występuje znacząca populacja muchołówki białoszywej. Spośród ptaków zasiedlających tereny otwarte i krajobraz rolniczy na uwagę zasługuje obecność jarzębatki, dudka, srokosza, coraz radszego świergotka polnego oraz dwóch trznadli: bardzo nielicznego ortolana i zwiększającego areał występowania potrzyszca. Na przestrzeni ostatnich 15 lat z ostoi wycofały się kraska i wodniczka, ich los wkrótce podzieli cietrzew. Drastycznie spadła liczebność rybołowa, świergotka polnego, ortolana, błotniaka łąkowego, kuropatwy, prawdopodobnie też bociana czarnego i pustułki. W tym samym okresie teren ten został zasiedlony przez łabędzia krzykliwego, dzięcioła zielonosiwego, nieco wcześniej jako lęgowy pojawił się tu kormoran. Znacząco wzrosła liczba takich gatunków jak: bielik, żuraw i prawdopodobnie zielonka, kropiatka oraz brzęczka. Jeśli zmiany cywilizacyjne, a zwłaszcza zabudowa będą zachodziły w takim tempie jak obecnie, można spodziewać się dalszego spadku liczebności kolejnych gatunków, w tym bociana białego.

Dla obszaru Puszcza Napiwodzko-Ramucka PLB280007 ustanowiono plan zadań ochronnych w który dokonano identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru, określono cele działań ochronnych, wskazano działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. W dokumencie określono lokalizację działań ochronnych poprzez wyznaczenie na mapach siedlisk jarzębatki do zachowania, wskazanie miejsc ograniczenie budowy pomostów oraz miejsc ochrony i zachowania rozlewisk.

W PZO określono wskazania do zmian w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda polegające na:

- Ograniczeniu zabudowy rozproszonej (mieszkaniowej i letniskowej) wśród łąk i pól poprzez zawężenie budownictwa do już istniejącej zwartej zabudowy oraz wyłączenie z zabudowy terenów wskazanych w załączniku nr 8 do PZO (poza działkami zabudowanymi obiektami budowlanymi).
- Ograniczeniu budowy pomostów zgodnie z załącznikiem nr 6 do PZO.
- Wprowadzeniu zapisu informującego, że zalesienia, w szczególności na trwałych użytkach zielonych, mogą znacząco negatywnie wpływać na przedmioty ochrony obszaru, jego integralność oraz spójność sieci Natura 2000, zgodnie ze wskazanym w planie zadań ochronnych katalogiem zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Każdorazowo przed realizacją inwestycji w obszarze Natura 2000 należy szczegółowo rozważyć ich wpływ na ten obszar Natura 2000 oraz zasięgnąć opinii RDOŚ w Olsztynie.

Obszar Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006 obejmuje powierzchnię 8418,46ha. Powierzchnia zlewni Pasłęki obejmuje obszar 2294,5 km², całkowita długość

rzeki wynosi 172 km. Pasłęka wypływa z jeziora Pasłęk znajdującego się w pobliżu wsi Gryźliny. Dolina początkowo jest płytka, ale od jez. Wymój staje się głęboko wcięta. Do wodowskazu Tomaryny Pasłęka przepływa przez jez. Sarąg. Występuje tu obszar bezodpływowy na dziale wodnym z Drwęcą, który obejmuje zlewnię kilku jezior bezodpływowych. Do dopływu Morąg występują niewielkie pagórki moreny czołowej oraz sąsiadujące z nimi dość duże zagłębienia terenu. Pozostała część obszaru to teren falistej i płaskiej moreny dennej. Pasłęka od Morąga do dopływu spod Gołogóry płynie szeroką (ok. 2 km) torfową doliną porozcinaną gęstą siecią rowów melioracyjnych. Od dopływu z Konradowa dolina staje się wąska, o stromych zboczach wcięta w wysoczyznę o rzędnych około 35-40m n.p.m. Poniżej ujścia Wałszy Pasłęka płynie szeroką i głęboko wcięta doliną, a następnie rzeka przepływa przez jez. Pierzchałskie, zamknięte zaporą w Pierzchałach. Ze zbiornika Pasłęka wypływa dwoma ramionami prawe ramię, płynące w naturalnej dolinie Pasłęki, prowadzi niewielką ilość wody. Lewe ramię, będące sztucznym wykopem, jest kanałem roboczym elektrowni i prowadzi większość wód. Wodowskaz Pierzchały znajduje się poniżej połączenia ramion rzeki. Następnie do ujścia rzeka płynie przez płaski obszar. Rzeka uchodzi do Zalewu Wiślanego na północ od Braniewa. W odcinku ujściowym płynie w obwałowaniu ze względu na zagrożenie powodziowe od wód Zalewu Wiślanego. Główne dopływy Pasłęki: Jemiołówka, Giłwa, Morąg, Miłakówka, Drwęca Warmińska, Młyńska Struga, Wałsza, Łażnica, Biebrza, Czerwony Rów.

Przedmiotem ochrony obszarze są:

- 3150 Jeziora eutroficzne i drobne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*.
- 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne.
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe).
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*).
- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculus fluitantis*).
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinium uliginosum* *Betuletum pubescentis*, *Vaccinium uliginosum* *Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne.
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*).
- 1096 *Lampetra planeri* – minóg strumieniowy.
- 1130 *Aspius aspius* – boleń.
- 5339 *Rhodeus amarus* – różanka.
- 1149 *Cobitis taenia* – koza.
- 1163 *Cottus gobio* - głowacz biało płetwy.
- 1337 *Castor fiber* - bóbr europejski.
- 1355 *Lutra lutra* – wydra.
- 1166 *Triturus cristatus* – traszka grzebieniasta.
- 1188 *Bombina bombina* - kumak nizinny.
- 1037 *Ophiogomphus cecilia* – trzepla zielona.
- 1032 *Unio crassus* - skójka grubo skorupowa.
- 1042 *Leucorrhinia pectoralis* – zalotka większa.
- 1060 *Lycaena dispar* – czerwończyk nieparek.
- 1084 *Osmoderma eremita* – pachnica dębowa.
- 1308 *Barbastella barbastellus* – mopek.
- 1352 *Canis lupus* – wilk.

Dla obszaru Rzeka Pasłęka PLH280006 ustanowiono plan zadań ochronnych w który dokonano identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt, będących przedmiotami ochrony obszaru, określono cele działań ochronnych, wskazano działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

W dokumencie określono lokalizację działań ochronnych poprzez wyznaczenie na mapach miejsc ograniczenie budowy pomostów oraz odnowy zadrzewień. W dokumencie nie wymieniono wskazań do zmian w istniejącym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda.

Obszar Natura 2000 Ostoja Napiwodzko-Ramucka PLB280052 obejmuje znaczną część Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej położonej na Pojezierzu Olsztyńskim. Krajobraz tego obszaru, charakteryzujący się urozmaiconą rzeźbą terenu, uformowany został podczas ostatniego zlodowacenia. Dominują tu przede wszystkim równiny sandrowe, urozmaicone licznymi rynnami fluwioglacjalnymi i morenami czołowymi. W pokryciu terenu dominują lasy oraz wody i siedliska wilgotne: jeziora, torfowiska, bagna. Rosną tu przede wszystkim bory sosnowe, w zagłębieniach terenu zdarzają się lasy mieszane, wilgotne bory i bory bagienne. Grądy, łęgi, olsy i zarośla wierzbowe występują w postaci niewielkich płatów. Na terenie ostoi znajduje się wiele jezior (największe z nich to J. Łańskie - 1070 ha, J.Pluszne - 908 ha, J. Košno - 552 ha, J. Omulew - 549 ha, J. Mróz - 332 ha), wśród nich przeważają zbiorniki mezo- i eutroficzne. Duża część ostoi pokryta jest torfowiskami niskimi i przejściowymi. Obszar obejmuje doliny największych rzek Puszczy: Omulwi (w części południowej) i Łyny (w części północnej). Na morenach deniwelacje sięgają 50-70 m, a na sandrach do 25 m. W granicach Ostoi Napiwodzko-Ramuckiej ponad 70% stanowią obszary leśne, z czego 10% to siedliska z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Na terenie Ostoi stwierdzono występowanie co najmniej 24 siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, które zajmują 31,4% jej powierzchni; 15 gatunków zwierząt (w tym: 4 gatunki ssaków, 2 gatunki płazów, 1 gatunek gada, 4 gatunki ryb, 5 gatunków bezkręgowców) i 3 gatunki roślin z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. O wysokim znaczeniu ostoi świadczą:

- dobry stan zachowania jezior (3140, 3150 i 3160) potwierdzony występowaniem łąk ramienicowych z udziałem: *Chara tomentosa*, *Ch. centraria*, *Ch. fragilis*, *Nitella frexilis*, *Nitellopsis obtusa*;
- dobrze zachowane ekosystemy torfowiskowe (7110, 7120, 7140, 7230) będące miejscem występowania następujących gatunków: *Drepanocladus vernicosus* (1393)(=6216, *Hamatocaulis vernicosus*), *Liparis loeseli* (1903), *Betula humilis*, *Carex chordorhiza*, *C. dioica*, *Chamaedaphne calyculata*, *Salix myrtilloides*, *Drosera anglica*, *Scorpidium scorpioides* oraz wielu innych;
- duży udział wielogatunkowych lasów liściastych kwalifikujących się do siedliska typu 9170-2. Większość tych siedlisk z wszystkimi składnikami roślin zielnych jest dobrze zachowanych;
- występowanie zbiorowiska świetlistej dąbrowy (9110-1) z stanowiskiem *Pulsatilla patens* (1477);
- obecność rozległych, dobrze zachowanych muraw napiaskowych (6120) w obiekcie Muszaki; występowanie w wielu jeziorach ryb z załącznika II DS: *Lamipetra planeri* (1096), *Rhodeus sericeus* (1134)(=5339, *Rhodeus amarus*), *Misgurnus fossilis* (1145) i *Cobitis taenia* (1149);
- ważna ostoja dla rzadkich gatunków fauny, w szczególności *Canis lupus* (1352) i *Emys orbicularis* (1220);
- występowanie rzadkich, zagrożonych i chronionych gatunków bezkręgowców, takich jak *Osmoderma eremita* (1084), *Lycaena dispar* (1060), *Maculinea arion*, *Iphiclides podalirius*, *Parnassius mnemosyne*.

Dla obszaru Ostoja Napiwodzko-Ramucka PLB280052 ustanowiono plan zadań ochronnych w który dokonano identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru, określono cele działań ochronnych, wskazano działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa gospodarowanie na obszarach Natura 2000 zakłada harmonijną koegzystencję człowieka i przyrody dążącą do kompromisu pomiędzy doraźnymi korzyściami ekonomicznymi z ochroną środowiska przyrodniczego.

Ograniczenia w gospodarce wynikają głównie ze specyfiki chronionych siedlisk i biologii gatunków, ponieważ:

- niektóre siedliska nie wymagają podejmowania żadnych działań ochronnych, a działalność ludzka będzie dla nich szkodliwa tylko wówczas, gdy prowadzona będzie zbyt intensywnie;
- ograniczenia w gospodarce polegają na zakazie mechanicznego niszczenia tych siedlisk oraz zmianie kluczowych warunków abiotycznych (nieożywionych) np.: wodnych;
- w przypadku łąk i muraw ograniczenia w gospodarce dotyczą zarówno nadmiernej intensyfikacji produkcji rolnej, jak i zaprzestania użytkowania, co bezpośrednio prowadzi do ich zarastania i w konsekwencji utraty walorów przyrodniczych;
- ograniczenia wynikają z zapisów programów rolnośrodowiskowych.

Określenie oddziaływania sposobów zagospodarowania na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* nie jest możliwe na obecnym etapie opracowywania projektu Studium. Stanie się to możliwe na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych terenów po przeprowadzeniu szeregu analiz środowiskowych oraz prac inwentaryzacyjnych pozwalających określić dokładnie stan istniejącego środowiska, w tym siedlisk flory i fauny.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU STUDIUM, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU STUDIUM

Polska jest sygnatariuszem wielu konwencji, porozumień i umów międzynarodowych w dziedzinie ochrony środowiska. Jedynym z przyjętych dokumentów jest *Konwencja o różnorodności biologicznej* przyjęta w 1992 r. w Rio de Janeiro. Ważne miejsce na liście porozumień międzynarodowych zajmują również *Protokół z Kioto*, *Protokół montrealski* i *Protokół Aarhus* dotyczące ograniczenia ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza. Zobowiązania międzynarodowe wynikające z Ramowej Konwencji NZ w sprawie zmian klimatu oraz *Protokół z Kioto* dotyczące redukcji emisji dwutlenku węgla, stwarzają dużą szansę rozwoju źródeł energii odnawialnej.

Szereg wyartykułowanych celów określonych w analizowanym projekcie studium wynika z dyrektyw Unii Europejskiej, które są sukcesywnie wdrażane do polskiego prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

Polska podobnie jak kraje Unii Europejskiej zobowiązana jest do tworzenia spójnej sieci ekologicznej obszarów chronionych. Stworzenie sieci NATURA 2000 jest jedynym obligującym prawnie i politycznie Polskę zadaniem w zakresie tworzenia sieci ekologicznych. Podstawę prawną tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych są art. 3 i 10 Dyrektywy 43/92/EEC z dnia 21 maja 1992r. z późn. zm., w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Dyrektywa zakłada wyselekcjonowanie typów siedlisk oraz gatunków, które będąc przedmiotem szczególnego zainteresowania będą włączone automatycznie w obszary chronione, utworzone na podstawie Dyrektywy 74/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979r. o ochronie dzikich ptaków.

Główne cele polityki przestrzennej na obszarze Unii Europejskiej określa Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego na rzecz trwałego i zrównoważonego rozwoju obszaru Unii Europejskiej przyjęta w Poczdamie w roku 1999. Dla równoważenia rozwoju przestrzennego przyjęto główne cele rozwoju, którymi są: rozwój policentrycznego i zrównoważonego systemu urbanizacji i wzmocnienie związków zachodzących pomiędzy terenami miejskimi i wiejskimi; promocja zintegrowanych koncepcji transportu i łączności, które umożliwiają policentryczny rozwój w obszarze UE i są ważnymi uwarunkowaniami procesu integracji europejskiej miast i regionów; kształtowanie i ochrona środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego poprzez właściwe zarządzanie – przyczynia się to zarówno do zachowania jak i wzmocnienia tożsamości regionów oraz utrzymania przyrodniczego i kulturowego zróżnicowania regionów i miast w obszarze UE w okresie globalizacji.

Należy pamiętać, że wszystkie kraje Unii Europejskiej muszą wpisać własne priorytety rozwoju przestrzennego w kreowaniu wspólnej, europejskiej koncepcji zagospodarowania przestrzennego.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, przyjęta w 1997 roku stwierdza, że Rzeczpospolita Polska – kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju – zapewnia ochronę środowiska naturalnego; nakłada także na władze publiczne obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Zapisy Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* uporządkowały istniejącą od 1990 roku praktykę okresowego sporządzania dokumentów programowych o nazwie „Polityka ekologiczna państwa” dla różnych horyzontów czasowych lub nawet bez jednoznacznego określania okresu ich obowiązywania. Artykuły 13-16 ustawy nałożyły obowiązek przygotowywania polityki ekologicznej państwa co 4 lata, z perspektywą 4-letnią.

Opracowane przez Ministerstwo Środowiska *Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym* obligują do przyjęcia struktury wojewódzkich programów ochrony środowiska uwzględniającej zakres tematyki zawartej w *Polityce Ekologicznej Państwa* i zalecają wykorzystanie celów i zadań ujętych w tym dokumencie jako podstawy wyjściowej do konkretyzacji oraz analogii i inspiracji do formułowania celów i zadań w programach wojewódzkich, z uwzględnieniem specyfiki i potrzeb regionu.

Podstawowym dokumentem programowym na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska jest *Polityka ekologiczna państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016*. Jednym z jej celów strategicznych jest doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów. Kolejnym celem jest podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”. Dlatego też bardzo ważny staje się udział społeczeństwa, w szczególności organizacji ekologicznych, w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska, w opiniowaniu projektów aktów prawnych, a także projektów finansowanych ze środków publicznych, w tym przede wszystkim ze środków Unii Europejskiej.

Podstawową zasadą realizacji polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju zakładająca jakość życia na poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie. Działania systemowe ukierunkowane są na:

- uwzględnianie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych jak również w planowaniu przestrzennym,
- rozwój badań, postęp techniczny i aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska,
- zarządzanie środowiskowe, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska i odpowiedzialność za szkody w środowisku.

Zadania w zakresie ochrony zasobów naturalnych usystematyzowano następująco:

- ochrona przyrody,
- ochrona i zrównoważony rozwój lasów,
- racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi,
- ochrona powierzchni ziemi,
- gospodarowanie zasobami geologicznymi.

Poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego ujęto w tematach:

- środowisko a zdrowie,
- jakość powietrza,
- ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych,
- substancje chemiczne w środowisku.

Jak przyjęto w analizowanym projekcie studium Gmina Stawiguda przyjmuje się osiągnięcie ładu przestrzennego poprzez racjonalne zagospodarowanie przestrzeni, ze szczególnym uwzględnieniem walorów architektonicznych i krajobrazowych oraz prawa własności i walorów ekonomicznych przestrzeni oraz realizację zasad zrównoważonego

rozwoju gminy, zapewniającego poprawę jakości życia mieszkańców przy zachowaniu równowagi między aktywnością mieszkańców, a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W zakresie gospodarki przestrzennej najważniejszym dokumentem na szczeblu krajowym jest *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)*, w której przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat, określono cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazano zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny. W ramach KPZK 2030 zagospodarowanie przestrzenne kraju należy rozumieć jako sposób rozmieszczenia w przestrzeni Polski podstawowych elementów struktury przestrzennej oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje. Do podstawowych elementów struktury przestrzennej kraju, będących przedmiotem analiz i oddziaływania polityki publicznej, zalicza się elementy systemu gospodarczego i społecznego, infrastrukturę techniczną, sieć osadniczą, krajobraz (przyrodniczy i kulturowy) oraz powiązania funkcjonalne. Polityka przestrzennego zagospodarowania, dążąc do umożliwienia rozwoju kraju w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych, musi uwzględniać odporność przyrody związaną z różnymi funkcjami pełnionymi przez ekosystemy obszarów poddanych procesowi planowania. Uwzględnia zatem potrzeby ochrony, rozpoznania i rozwoju istniejących zasobów naturalnych, w tym przyrodniczych i krajobrazowych oraz złóż kopalin, restytucję zasobów utraconych i uwarunkowania związane z dziedzictwem kulturowym jako zespół cech wpływających na obecną i przyszłą konkurencyjność regionów, zdolność do długotrwałego generowania miejsc pracy związanych z wysoką jakością środowiska przyrodniczego i jakością życia w przestrzeni zurbanizowanej. Dla rozwoju przestrzennego kraju podstawowe znaczenie mają zasoby wodne, różnorodność biologiczna i krajobrazowa, zasoby gleb, lokalizacja złóż kopalin, gleb oraz odnawialnych źródeł energii.

Celem strategicznym KPZK 2030 jest *Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.*

Uchwalenie analizowanego projektu zmiany studium pozwala na osiągnięcie tego celu, ponieważ odbywa się z zachowaniem spójności przyrodniczo-kulturowej służącej realizacji konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju.

Podstawowe kierunki i zasady działania umożliwiające realizację idei trwałego i zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu zasobami wodnymi w Polsce określa *Narodowa Strategia Gospodarki Wodnej*. Cel ten ma być osiągnięty przez zbudowanie sprawnie działającego systemu, który wykorzystując mechanizmy prawne oraz instrumenty ekonomiczne, będzie zapewniał utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych, pozwalał na zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych, zwiększał bezpieczeństwo powodziowe kraju i chronił go przed skutkami suszy. Głównym celem aktualnie obowiązującej Strategii przyjętej przez Radę Ministrów jest określenie podstawowych kierunków rozwoju gospodarki wodnej do roku 2020 oraz sprecyzowanie działań umożliwiających realizację konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu wodami. W odniesieniu do celu głównego określono cele kierunkowe odnoszące się do obszarów działań zawartych w Strategii tj.: zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód; osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych; podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy. Zastosowanie zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarce wodnej oznacza dążenie do takiego zaspokojenia potrzeb związanych z wykorzystywaniem zasobów wodnych, aby nie uszczuplać dostępu przyszłym pokoleniom do tych zasobów, a jednocześnie chronić ekosystemy wodne i od wody zależne w celu zachowania trwałości naturalnych procesów przyrodniczych.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 przyjęta przez Radę Ministrów we wrześniu 2012 r. to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym, wskazująca strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by

wzmocnić procesy rozwojowe. Strategia wyznacza trzy obszary strategiczne – Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna, w których koncentrować się będą główne działania oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych. Strategia średniookresowa wskazuje działania polegające na usuwaniu barier rozwojowych, w tym słabości polskiej gospodarki ujawnionych przez kryzys gospodarczy, jednocześnie jednak koncentrując się na potencjałach społeczno-gospodarczych i przestrzennych, które odpowiednio wzmocnione i wykorzystane będą stymulowały rozwój. Celem głównym Strategii staje się więc wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Podstawowym warunkiem realizacji celów rozwojowych kraju jest przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego uwzględniającego potrzeby społeczne, gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Uporządkowana i zintegrowana przestrzeń ułatwia funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki przez tworzenie warunków dla sprawnego przebiegu procesów rozwojowych, a w efekcie – poprawy jakości życia. Brak uporządkowania kwestii terenów rozwojowych pociąga za sobą wzrost nakładów (prywatnych i publicznych) na ich utrzymanie oraz generuje wzrost kosztów inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej. Ustalenia analizowanego projektu studium są zgodne z: Obszarem strategicznym I. Zapewnienie ładu przestrzennego. Obszarem strategicznym II. Konkurencyjna gospodarka; Racjonalne gospodarowanie zasobami. Jednym z instrumentów właściwego gospodarowania zasobami jest uwzględnienie zasad zrównoważonego rozwoju w procesach planowania przestrzennego. Zachowanie różnorodności biologicznej jest warunkiem spełnienia wymogów sprawiedliwości międzypokoleniowej, czyli zapewnienia dostępu do zasobów przyrody dla przyszłych pokoleń. Zasadniczym celem jest w tym zakresie zahamowanie spadku różnorodności biologicznej oraz zapewnienie właściwego stanu ochrony dla możliwie dużej liczby gatunków oraz siedlisk przyrodniczych.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO

Na wstępie należy podkreślić, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem kierunkowym określającym politykę przestrzenną na terenie gminy. Nie jest opracowaniem właściwym do szczegółowego określania zasad zagospodarowania, lecz wyznacza ogólne ramy działań na poszczególnych obszarach. Dlatego też, ze względu na ogólny charakter ustaleń zawartych w projekcie studium niemożliwe jest określenie szczegółowego wpływu, jaki realizacja zapisów projektu studium wywrze na środowisko gminy Stawiguda. Wpływ wprowadzanych w projekcie studium sposobów zagospodarowania na środowisko będzie możliwy dopiero po określeniu szczegółowych wytycznych co do zagospodarowania terenu i poznaniu planowanych rozwiązań technicznych i lokalizacyjnych. Szczegółowe prognozowanie wpływu zainwestowania poszczególnych terenów na środowisko powinno odbywać się na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz szczegółowych projektów inwestycyjnych.

Rozpatrując wpływ ustaleń projektu Studium na środowisko przyrodnicze konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na następujące potencjalne zagrożenia:

- Zanieczyszczenie gleb.
- Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych.
- Wzrost objętości wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych.
- Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego.
- Emisję hałasu.

- Przekształcenie krajobrazu i zmiana części jego walorów widokowych, co uzależnione będzie od ostatecznie od kształtu urbanistycznego planowanej zabudowy.

W omawianym projekcie Studium wprowadzono następujące zmiany w odniesieniu do obowiązującego Studium.:

- Uaktualniono kierunki zmian w wydzielonych strefach polityki przestrzennej.
- Uaktualniono kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów chronionych objętych prawnymi formami ochrony przyrody.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i obszary osuwania się mas ziemnych, dokumentowych wód podziemnych oraz złóż kopalin.
- Uaktualniono informacje dotyczące form ochrony zabytków.
- Uaktualniono informacje dotyczące infrastruktury komunikacyjnej i technicznej.
- Uaktualniono informacje dotyczące złóż kopalin i terenów górniczych.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów dla których obowiązkowej jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów zdegradowanych, problemowych i obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.
- Uaktualniono wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W wyniku przeprowadzonych analiz ustalono, że korzystny wpływ na środowisko mogą wywrzeć szczególnie działania z zakresu budowy i rozbudowy infrastruktury komunalnej – zwłaszcza infrastruktury sanitarnej i komunikacyjnej oraz wprowadzenie w życie ustaleń z zakresu ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego.

Niezwykle istotne jest, że realizacja ustaleń projektu Studium wpłynie korzystnie bezpośrednio i pośrednio na warunki życia ludności, poprzez określenie spójnych kierunków zagospodarowania obszaru gminy, umożliwiających jak najkorzystniejszy rozwój Gminy Stawiguda przy zachowaniu zasad rozwoju zrównoważonego.

Duża część działań określonych w projekcie Studium charakteryzuje się mało znaczącym wpływem na środowisko. Wymienić tutaj można zagęszczenie istniejącej zabudowy oraz budowę lub modernizację dróg o znaczeniu lokalnym. Dogęszczenie istniejącej zabudowy będzie prowadzone na terenach, na których funkcjonowanie środowiska zostało już silnie przekształcone, dlatego też wprowadzenie dodatkowej zabudowy nie będzie wywierało znaczącego wpływu na funkcjonowanie środowiska w porównaniu do stanu istniejącego. W przypadku budowy lub modernizacji dróg lokalnych, ze względu na ich klasę techniczną, nie prognozuje się znaczącego oddziaływania na środowisko. Najistotniejszy wpływ wywierany będzie krótkotrwale w fazie budowy.

Przeprowadzona analiza wykazuje, że prawdopodobnie negatywny wpływ na środowisko może wywierać realizacja takich działań jak.: wprowadzenie nowej zabudowy na terenach dotychczas niezainwestowanych położonych w granicach terenów objętych prawnymi formami ochrony przyrody.

Biorąc pod uwagę charakter przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, ich trwałość, czas i powtarzalność w projekcie Studium wyróżniono następujące przedsięwzięcia i rodzaje oddziaływań:

Modernizacja dróg lokalnych, z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, stałe, pozytywne – zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza i hałasu akustycznego w wyniku płynnego ruchu samochodowego,
- Krótkotrwale – uciążliwości związane z budową,
- Pośrednie, bezpośrednie – wpływ na środowisko gruntowo – wodne, jednak z

uwagi na niezbyt wysokie natężenie ruchu nie będzie ono znaczące jak w przypadku dróg wyższych klas.

- Pośrednie – poprawa płynności ruchu samochodowego wpłynie na poprawę warunków arosanitarnych.

Rozbudowa lądowiska w Gryźlinach z oddziaływaniami:

- Stałe, negatywne – hałas związany z obsługą ruchu samolotowego,
- Stałe, długookresowe – likwidacja szaty roślinnej, uszczelnienie pokrywy glebowej, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych,
- Stałe, długoterminowe, negatywne – likwidacja fauny glebowej, możliwy wpływ na ptaki i awifaunę,
- Chwilowe, bezpośrednie – przemieszczanie mas ziemnych na etapie budowy: wykopy pod fundamenty, niwelacje terenu,
- Chwilowe, bezpośrednie – na etapie budowy hałas związany z wykonywanym pracami, ruchem pojazdów, w tym ciężarowych,
- Chwilowe, średniookresowe – emigracja drobnej fauny na etapie prowadzenia prac budowlanych,
- Pozytywne, długookresowe – rozwój gminy i regionu, nowe miejsca pracy,
- Krótkotrwałe, chwilowe – zwiększony poziom hałasu, zwiększone natężenie ruchu pojazdów.

Na obecnym etapie opracowywania projektu Studium nie można określić dokładnego potencjalnego wpływu rozbudowy lądowiska na środowisko. W Urzędzie Lotnictwa Cywilnego toczy się obecnie postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na założenie lotniska Gryźliny. Aby określić wpływ przyszłego lotniska na środowisko niezbędne jest wykonanie szeregu analiz i badań pozwalających ocenić szczegółowy wpływ na poszczególne komponenty środowiska. Jednakże do tego typu prac niezbędna jest znajomość dokładnego programu inwestycyjnego tj.: rodzaj samolotów, rozkład ruchu samolotowego, długość pasa startowego, rodzaj infrastruktury technicznej, rodzaj urządzeń technicznych, ilość i rodzaj budynków administracyjnych, miejsce lokalizacji składu paliwowego, itd.

Porządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę, rozbudowę, przebudowę lub modernizację sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej, z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, stałe, pozytywne, długoterminowe – związane z poprawą stanu sanitarnego wód powierzchniowych i podziemnych,
- Wtórne, stałe, pozytywne – związane z poprawą funkcjonowania systemów ekologicznych,
- Pośrednie, stałe, pozytywne – związane z poprawą stanu zdrowotnego ludności i zwierząt wskutek poprawy warunków sanitarnych zaopatrzenia w wodę i higienicznych zamieszkania oraz stanu sanitarnego produkcji przetwórstwa rolnego,
- Bezpośrednie, krótkoterminowe, skumulowane, negatywne – związane z fragmentarycznymi zakłóceniami funkcjonowania środowiska przyrodniczego w trakcie prowadzenia robót budowlanych.

Systemy wodociągowe i kanalizacyjne zapewniają racjonalne gospodarowanie dostępnymi zasobami wody oraz są jednym z czynników zapewniających prawidłowy standard terenów zabudowanych. Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi w sposób niekontrolowany w rejonach pozbawionych sieci kanalizacyjnej wywierają szkodliwy wpływ na środowisko i mieszkańców, dlatego też budowa sieci kanalizacyjnej ma ogromne znaczenie dla ich rozwoju gminy, a także dla stanu środowiska.

Budowa i rozbudowa sieć kanalizacji sanitarnej i wodociągowej charakteryzuje się występowaniem oddziaływania na środowisko przede wszystkim w fazie budowy. Na tym etapie realizacji przedsięwzięć należy się spodziewać następujących uciążliwości dla środowiska:

- emisja odpadów - np. kawałki rur, wycinki z połączeń odgałęzień rur, pręty stalowe, czy też nadmiar ziemi powstały z wykopów; ilość powstających odpadów

jest trudna do ustalenia zależy od wielu czynników, również od staranności realizacji przedsięwzięcia,

- wprowadzenie do cieków powierzchniowych wód pochodzących z odwodnienia wykopów pod kanalizację; ilość pompowanych wód z wykopów będzie zależna od napotkanych warunków hydrologicznych oraz okresu wykonywania prac budowlanych,
- emisja substancji zanieczyszczających do powietrza; emisja będzie następowała w wyniku korzystania przy pracach budowlanych z mechanicznego sprzętu budowlanego, do atmosfery będą emitowane typowe zanieczyszczenia komunikacyjne: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, węglowodory,
- emisja hałasu powodowana pracą maszyn budowlanych; budowa kanalizacji ma charakter liniowego źródła hałasu i może powodować lokalne uciążliwości na terenach zabudowy mieszkaniowej wzdłuż trasy kanalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych.

Faza eksploatacji kanalizacji sanitarnej i wodociągowej charakteryzuje się brakiem ciągłej emisji zanieczyszczeń, hałasu, odpadów, ścieków itp. Na etapie opracowywania dokumentacji przyjęte rozwiązania techniczne powinny zapewniać pełną szczelność sieci i eliminację eksfiltracji ścieków do gruntu, jak również przejmować wody gruntowe do sieci.

Oddziaływanie kanalizacji sanitarnej i wodociągowej może pojawić się w czasie eksploatacji jedynie w sytuacji wystąpienia awarii polegającej na rozszczelnieniu rurociągu. Przyczyną mogą być np. deformacje terenu na skutek speływania terenu, osiadanie terenu na skutek eksploatacji górniczej, uszkodzenie bezpośrednie przez mechaniczny sprzęt budowlany podczas prac ziemnych, złe wykonawstwo i odbiór prac budowlanych.

Oszacowanie ilości wprowadzonych ścieków lub wody do środowiska jest trudne i zależność będzie przede wszystkim od miejsca powstania awarii, ale również innych czynników jak warunków hydrogeologicznych, wielkości rozszczelnienia, szybkości podjęcia działań naprawczych itp. Komponentami środowiska zagrożonymi awarią na sieci kanalizacji sanitarnej są: środowisko gruntowe, wody podziemne i powierzchniowe. Skala zagrożenia jest uzależniona głównie od warunków hydrogeologicznych miejsca awarii oraz skali awarii.

Porządkowanie gospodarki odpadami, z oddziaływaniami:

- Stałe, pozytywne, długoterminowe – ochrona powierzchni ziemi, eliminacja dzikich wysypisk śmieci, poprawa jakości krajobrazu, eliminacja zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych.

Prawidłowe kształtowanie gospodarki odpadami ma na celu wyeliminowanie problemu nielegalnych wysypisk śmieci. Powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci bardzo często wiąże się z istnieniem wyrobisk poeksploatacyjnych surowców, co wskazuje też na tę samą przyczynę powstania, czyli prace budowlane. W takich przypadkach dowodem są same śmieci, pośród których najczęściej można natrafić na gruz i złom budowlany, a także na odpady niebezpieczne jak eternit czy papę.

Rozbudowa i modernizacja linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, krótkoterminowe, negatywne, skumulowane – związane z prowadzeniem robót montażowo – budowlanych,
- Wtórne, pośrednie, stałe, negatywne – generowanie przez urządzenia promieniowania elektromagnetycznego, pogorszenie walorów krajobrazowych oraz zagrożenia dla fauny.

W odniesieniu do zagadnień ochrony środowiska i zdrowia ludzi duże znaczenie mają linie energetyczne wysokich napięć. Ich oddziaływanie na środowisko powoduje określone skutki gospodarczo przestrzenne w sensie lokalizacji różnych obiektów, zwłaszcza mieszkalnych, a także przebywania ludzi i zwierząt.

Oddziaływanie linii energetycznych wysokiego napięcia na otoczenie należy badać

w dwóch okresach: w fazie budowy urządzeń oraz podczas ich eksploatacji. Podczas budowy napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia ulegają zniszczeniu gleby znajdujące się wzdłuż trasy przebiegu z racji pracy ciężkiego sprzętu transportowo-budowlanego przy wykopach pod fundamenty, montażu i ustawianiu słupów oraz naciąganiu przewodów. W miejscach ustawienia słupów następuje wyłączenie z dotychczasowego użytkowania terenów. Może mieć również miejsce wycinka drzewostanu w miejscu przebiegu przez lasy – szerokości 18 do 50 m.

W trakcie eksploatacji oddziaływanie linii elektroenergetycznych na środowisko sprowadzić można do:

- zakłóceń radioelektrycznych,
- hałasu,
- ujemnego wpływu na organizmy żywe.

Zakłócenia radiowo-telewizyjne są wynikiem wyładowań niezupełnych (ulotowych) lub też zupełnych czyli iskrowych. Pomimo zastosowania m.in. przewodów wiązkowych, które mają na celu eliminowanie ulotu elektrycznego, powstają niekiedy wyładowania zupełne na izolatorach, pomiędzy przewodami i drutami wiązkowymi a elementami metalowymi osprzętu izolatorów oraz w uszkodzonych urządzeniach stacyjnych. Mają one źródło w lokalnych uszkodzeniach wynikających z niewłaściwego montażu linii, takich jak: złe styki poszczególnych ogniw w łańcuchach izolatorów lub w zaciskach, pozostawienie ostrych części osprzętu, uszkodzenia przewodów w czasie montażu itp. Zakłócenia radioelektryczne generowane przez linię elektroenergetyczną zależą od natężenia pola elektrycznego na powierzchni wiązki.

Hałas generowany przez linię elektroenergetyczną jest związany ze zjawiskiem ulotu, a jego natężenie zależy od warunków pogodowych; w warunkach dobrej pogody poziom hałasu jest znacznie niższy niż w warunkach opadu deszczowego czy mgły. Dopuszczalny poziom hałasu powodowanego przez napowietrzne linie energetyczne zawiera się aktualnie, w zależności od przeznaczenia terenu w granicach 45–60 dB.

Oddziaływanie napowietrznych linii elektroenergetycznych na żywe organizmy związane jest głównie z oddziaływaniem pola elektromagnetycznego, gdyż organizmy wytworzyły pewien stopień adaptacji do naturalnych pól, natomiast nie udało się to prawdopodobnie w stosunku do źródeł sztucznych.

Analizując wpływ niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego na organizmy żywe można wyróżnić trzy rodzaje sprzężeń: bezpośrednie, pośrednie i przetworzone. Sprzężenie bezpośrednie następuje wtedy, gdy człowiek odbiera wprost energię elektryczną, podobnie jak antena. Dopuszczalna wartość prądu, jaka może przepłynąć przez człowieka w sposób długotrwały wynosi 1–10 μ A. Sprzężenie pośrednie ma miejsce wówczas, gdy energia elektryczna przenoszona jest np. przez konstrukcje metalowe, maszyny, pojazdy. Sprzężenie przetworzone powstaje na skutek przemiany energii pola elektrycznego (50 Hz) na inne formy zagrażające człowiekowi – tzw. wyładowaniom koronowym na powierzchni przewodów wysokiego napięcia towarzyszy hałas i promieniowanie jonizujące (jonizacja powietrza).

Nie zmienia to jednak faktu, iż urządzenia te na obecnym poziomie cywilizacyjnym są niezbędne ze społeczno-gospodarczego punktu widzenia. Współczesna nauka nie potrafi jednoznacznie określić, jakie natężenie pola elektromagnetycznego jest dla człowieka całkowicie bezpieczne, gdyż skutki mogą się sumować i ujawnić dopiero w następnych pokoleniach. Ponadto wrażliwość na nie ludzi jest różna. Nie ulega jednak wątpliwości, iż problem trasowania linii elektroenergetycznych wysokich napięć ma istotne znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa człowieka oraz funkcjonowania ekosystemów. Każdy projekt przeprowadzenia tych linii musi zatem opierać się na wnikliwych opracowaniach ekofizjograficznych i solidnej ocenie oddziaływania na środowisko wskazującej rozwiązania wariantowe przebiegu linii energetycznej zapewniające jak najniższe straty i ograniczenia funkcjonowania środowiska przyrodniczego.

Rozwój budownictwa mieszkaniowego i rekreacyjnego, rozwój zabudowy usługowej, produkcyjnej i turystycznej, rozwój zabudowy związanej z infrastrukturą społeczną, z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, krótkotrwałe, nieodwracalne – na etapie realizacji inwestycji w obszarze zainwestowania,
- Pośrednie, stałe – zmiany w ukształtowaniu rzeźby terenu,
- Bezpośrednie, krótkookresowe, odwracalne, znaczące lecz ograniczone do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w jej otoczeniu – zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego na etapie realizacyjnym,
- Bezpośrednie, stałe – możliwe pogorszenie stanu jakości powietrza atmosferycznego na etapie eksploatacji,
- Pośrednie, krótkookresowe, odwracalne i o małym stopniu oddziaływania – zmiany stanu jakościowego wód,
- Pośrednie, stałe – poprawa stanu jakości wód (podłączenie istniejących i projektowanych budynków do kanalizacji sanitarnej),
- Bezpośrednie, stałe, często nieodwracalne – likwidacja szaty roślinnej, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych.

Stały obieg materii i energii w środowisku powoduje zamkniętą reakcję łańcuchową przenoszenia wpływu oddziaływań pomiędzy elementami środowiska: powietrze – wody – rośliny – zwierzęta – powierzchnia ziemi. Człowiek i wytwory jego działalności (inwestycje, dobra materialne, zabytki itp.) mają swoje miejsce na granicach komponentów.

Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych terenów niezwykle ważne jest, aby zapobiegać stwarzaniu barier ekologicznych. Planowanie terenów pod rekreację oraz infrastrukturę turystyczną powinno odbywać się w sposób nienaruszający walorów środowiska i krajobrazu. Tereny przeznaczone pod turystykę i rekreację oraz infrastrukturę turystyczną powinny być kompleksowo wyposażone w niezbędną infrastrukturę sanitarną oraz służącą zagospodarowaniu odpadów.

Ponadto niezwykle istotne jest odpowiednie dostosowanie presji turystycznej i penetracji do odporności i chłonności turystycznej terenu. Szlaki turystyczne powinny posiadać oznakowanie wraz z informacjami o regulaminie, obowiązujących przepisach i karach za ich naruszanie. Na obszarach najcenniejszych przyrodniczo ruch turystyczny powinien odbywać się tylko po wyznaczonych szlakach i w obecności przewodnika (kontrolowana turystyka kwalifikowana).

Zainwestowanie nowych terenów będzie prowadziło do przekształceń w środowisku typowych dla terenów nowych inwestycji w zakresie rzeźby terenu, powierzchni biologicznie czynnych, klimatu, flory i fauny, krajobrazu, systemów ekologicznych, bioróżnorodności, zagrożeń odpadami czy hałasem. Jednak szczegółowy wpływ poszczególnych rodzajów zabudowy na komponenty środowiska zależeć będzie od rozwiązań realizacyjnych i nie jest możliwy do przewidzenia na etapie opracowywania projektu Studium. W wielu przypadkach nowe tereny zabudowy przewidziane są w okolicy terenów o istniejącym podobnym zainwestowaniu, jako kontynuacja funkcji, gdzie środowisko przyrodnicze zostało już przekształcone. Rozwój zabudowy przemysłowej i usługowej przewidywano głównie wzdłuż tras komunikacyjnych, w strefie ich oddziaływania, co minimalizuje ich negatywne oddziaływania na środowisko, a dodatkowo stanowiąc będzie bufor oddzielający drogi o znacznym natężeniu ruchu od terenów aktywnych przyrodniczo. Niejednokrotnie również w projekcie Studium nową zabudowę przewidziano na terenach o niskiej wartości przyrodniczej. Takie ustalenia pozwalają ograniczać powstawianie nowych przekształceń środowiska.

Przy opracowywaniu miejscowych planów w celu zachowania wysokich walorów krajobrazowych należy dążyć do harmonii zabudowy z krajobrazem poprzez preferowanie budownictwa o charakterze tradycyjnym i regionalnym.

Ponadto wszelkie wysokie budowle, jak maszty telefoniczne powinny być lokalizowane poza terenami o najwyższych walorach krajobrazowych z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury, a prowadzenie inwestycji liniowych powinno odbywać się w sposób najmniej kolidujący z elementami środowiska.

Rozwój eksploatacji złóż kopalin, z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, średniookresowe – nasilone natężenie ruchu pojazdów transportujących złoża kopalin,

- Bezpośrednie, długookresowe – zmiany w ukształtowaniu terenu: możliwość tworzenia się zagłębień bezodpływowych, progów uskokowych, zapadlisk itp.
- Pośrednie, długookresowe, negatywne – w wyniku nieprawidłowej eksploatacji złoża możliwość zmiany stosunków gruntowo – wodnych np. osuszenie przyległych terenów,
- Pośrednie, długookresowe – obniżenie wydajności upraw rolnych i leśnych w wyniku zmian poziomu wód gruntowych,
- Pośrednie – zmiany naprężeń geomechanicznych w budynkach i budowlach,
- Bezpośrednie, średniookresowe – zapylenie i zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego.

Działalność eksploatacyjna kopalni jest nieodłącznie związana ze zmianami w środowisku przyrodniczym, jednakże zasięg oddziaływania jest zależny od wielu czynników tj.: rodzaj i ilość wydobywanych kopalni, technologia wydobycia, warunki środowiskowe itp. Najbardziej widoczne i charakterystyczne przy eksploatacji kopalni zmiany w środowisku to deformacja przypowierzchniowych warstw skorupy ziemskiej – wypiętrzenia, zapadliska, pustki, hałdy mas ziemnych, zmiany w krajobrazie, zmiany stosunków wodnych, emisja hałasów od maszyn i urządzeń, emisja pyłów i odpadów. Wszystkie te oddziaływania mogą negatywnie wpływać na stosunki sąsiedzkie i są często przedmiotem skarg lub roszczeń o naruszenie dóbr osobistych obywateli. Do wymienionych oddziaływań o charakterze fizycznym należy dodać oddziaływania niematerialne na wartości społeczne i kulturowe. Eksploatacja złóż wymaga bowiem odpowiedniej infrastruktury drogowej, energetycznej, wodno-kanalizacyjnej i socjalnej.

Każda działalność eksploatacyjna prowadzi do zmian społeczno – ekonomicznych stylu życia lokalnej społeczności, dlatego też przez jednych jest pożądana, a przez innych negowana. Dobra osobiste obywateli są chronione, jednak skuteczność tej ochrony zależy nie tylko od jakości i skuteczności obowiązującego prawa, lecz także od umiejętności obiektywnego rozpoznania sporu. Przemysłowy charakter użytkowania terenów ograniczony jest do tzw. obszaru górniczego, ale oddziaływanie eksploatacji na środowisko człowieka ma znacznie większy zasięg terytorialny. Formalnie ten zasięg określają granice tzw. terenu górniczego. Poza terenem górniczym rozciąga się obszar, który uważa się za wolny od wpływów oddziaływania przedsiębiorcy na środowisko. Obszar górniczy i teren górniczy są pojęciami prawnymi i powinny być ściśle oznaczone. Podstawy fizyczne tego oznaczenia jednak są kruche, ponieważ kryteria kwalifikacji szkodliwości oddziaływań są często umowne, a ich pewność może być oceniana co najwyżej w sensie statystycznym. Konsekwencje tego stanu rzeczy są bardzo poważne, ponieważ mogą wpływać na wyniki rozstrzygania sporów o naprawę szkód.

Wpływ na środowisko spowodowany eksploatacją kopalni zależy od wielu czynników tj.: głębokość zalegania złoża, sposobu jego udostępniania (podziemny, odkrywkowy, otworowy), technologii urabiania i odstawy kopaliny (mechanicznie, strzelanie), koncesji wydobycia, warunków geologicznych i wodnych, a także od jakości zarządzania zasobami środowiska (racjonalna gospodarka złożem, wykorzystanie kopalni towarzyszących, monitorowanie zmian w środowisku). Aby określić potencjalne oddziaływania eksploatacji kopalni na środowisko należy być ekspertem i posiadać specjalistyczną wiedzę, zaawansowane narzędzia obliczeniowe i pomiarowe oraz przeprowadzać niezbędne i kosztowne badania.

Po zakończeniu eksploatacji kopalni należy wykonać rekultywację zdewastowanego terenu. Szczegółowe ustalenia kierunku rekultywacji jak i sposób jej przeprowadzenia określa się w prawomocnej decyzji administracyjnej w oparciu o odpowiedni projekt rekultywacji, na podstawie którego w/w decyzja zostaje wydana. Sposób kształtowania wyrobiska oraz technologia wydobycia winny zapewnić maksymalne wykorzystanie zasobów obszaru eksploatowanego, przy jednoczesnym respektowaniu zasad ochrony środowiska przyrodniczego.

Potencjalny wpływ na obszary Natura 2000

Czynnikami wpływającymi na obszary Natura 2000 mogą być głównie:

- Niszczenie bądź likwidacja istniejących siedlisk flory i fauny. Przekształcenie terenów, które dotychczas były użytkowane np.: rolniczo w tereny produkcyjno-

techniczne, produkcyjno-usługowe, rekreacyjne czy mieszkaniowe może w sposób trwały zmienić siedlisko gatunku. Są to co prawda tereny leżące poza obszarami Natura 2000 Swajnie PLH280046 oraz Warmińskie Buczyny PLH280033 jednak populacje niektórych gatunków flory i fauny na tych terenach mogą pozostawać w pewnych zależnościach (zgodnie z teoriami meta populacji i biogeografii wysp), dlatego też na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego konkretnego terenu należy wykonać szczegółową inwentaryzację.

- Zmiany jakościowe siedlisk na terenach sąsiadujących. Każda przyszła inwestycja na terenach przeznaczonych do zmian w projekcie Studium może nieść potencjalne ryzyko zmian jakościowych siedlisk na terenach sąsiadujących z planowaną inwestycją. Szczególnie istotne znaczenie mogą mieć inwestycje, które mogą spowodować zmiany poziomu wód gruntowych (zwykle ich obniżenie), prowadząc do degradacji siedlisk przyrodniczych.
- Emisja zanieczyszczeń do powietrza i hałas generowane podczas budowy i eksploatacji.

Dokładne określenie potencjalnego wpływu na obszary Natura 2000 będzie możliwe dopiero na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Na podstawie analizy uwarunkowań zidentyfikowanych w części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego Gminy Stawiguda, a także z obowiązku przestrzegania ustaleń zawartych w przepisach ustaw odrębnych, w projekcie Studium określono Kierunki działań w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, które będą podstawą dla ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzanych dla poszczególnych terenów gminy.

Należy pamiętać, iż całkowite zapobieżenie powstawania ewentualnych negatywnych skutków w środowisku w wyniku realizacji ustaleń Studium jest niemożliwe, jednakże w projekcie Studium gminy Stawiguda zawarto szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, takich jak.:

- Optymalne zagospodarowanie terenów osadniczych poprzez ich pełne uzbrajanie i podnoszenie standardu dróg komunikacyjnych.
- Wywieranie wpływu na prawidłowy rozwój przestrzenny terenów osadniczych i form nowej zabudowy w nawiązaniu do miejscowych tradycji zabudowy.
- Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy i lokalizacji obiektów nieharmonizujących z krajobrazem wiejskim poza terenami osadniczymi.
- Porządkowanie terenów zdegradowanych krajobrazowo w wyniku niewłaściwej gospodarki i zaniedbań.
- Sprzyjanie zwiększaniu powierzchni gospodarstw rolnych.
- Ochrona użytkowego poziomu wodonośnego i wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem przez zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych oraz do gruntów.
- Ochrona obszaru systemu naturalnych powiązań przyrodniczych przez zachowanie dotychczasowego zagospodarowania, zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem, oraz przed przerywaniem jego ciągłości.
- Zapewnienie zgodności składu gatunkowego lasu z siedliskiem, propagowanie funkcji glebochronnych i wodochronnych lasów.
- Wykluczenie z zabudowy obszarów dolin rzecznych oraz obniżeń terenowych, stanowiących lokalny system powiązań przyrodniczych.
- Podejmowanie działań w zakresie porządkowania gospodarki wodno – ściekowej w gminie.
- Porządkowanie terenów cmentarzy.

- Porządkowanie terenów zdegradowanych krajobrazowo w wyniku niewłaściwej gospodarki i zaniedbań.
- Przekształcanie i przystosowywanie terenów osadniczych dla potrzeb obsługi ruchu turystycznego.
- Ograniczenie uciążliwości dla środowiska obiektów związanych z produkcją rolną i przetwórstwem produktów rolnych.
- Zalesienie gruntów najłabszych oraz narażonych na degradację, które nie stanowią cennych (chronionych) siedlisk przyrodniczych.
- Zachowanie istniejącego potencjału środowiska przyrodniczego w postaci wód otwartych i cieków wodnych, lasów, zadrzewień przybrzeżnych, jezior oraz zadrzewień śródpolnych.
- Zachowanie i ochrona układu istniejących drobnych płatów leśnych oraz ustanowienie połączeń między nimi (ciągłości przestrzennej), stanowiących sieć połączeń przyrodniczych.
- Zachowanie oraz wzbogacanie naturalnych form zadrzewień śródpolnych, w szczególności wzdłuż miedz, dróg, oraz cieków wodnych.
- Ochronę alei drzew przydrożnych oraz pojedynczych okazów drzew cennych ze względu na walory krajobrazowe oraz środowiskowe.
- Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego poprzez propagowanie ekologicznych form wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej dla mieszkalnictwa, obiektów usługowych, produkcyjnych i użyteczności publicznej.
- Zachowanie unikatowych walorów przyrodniczych terenów poprzez objęcie ich ochroną prawną.
- Przeciwdziałanie rozproszonej obudowie brzegów jezior i dróg.
- Zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegów jezior i lasów na etapie lokalizowania nowych inwestycji.
- Utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych, niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania.
- Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych.
- Wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i projektowane ścieżki edukacyjno-przyrodnicze.

W poniższej tabeli przedstawiono propozycje ograniczania negatywnych skutków w środowisku na skutek realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego przedstawionych w projekcie Studium. Należy jednakże podkreślić, że zastosowanie zaproponowanych rozwiązań jest możliwe tylko w przypadku kompleksowej realizacji ustaleń projektu Studium oraz polityk, strategii i planów odnoszących się do terenu gminy Stawiguda.

Planowane kierunki zagospodarowania przestrzennego	Proponowane działania ograniczania i łagodzenia negatywnych skutków w środowisku
tereny infrastruktury technicznej związane z elektroenergetyką	<ul style="list-style-type: none"> – omijanie terenów o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych, nawet jeśli nie są objęte ochroną, – na obszarze strefy najwyższego promieniowania elektromagnetycznego przestrzegać zakazu przeznaczania terenu na funkcje związane ze stałym pobytem ludzi,
tereny związane z działalnością gospodarczą	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona terenów mieszkaniowych przed ponadnormatywnym stężeniem zanieczyszczeń i hałasem bezpośrednim i pośrednio wywoływanym w związku z prowadzoną działalnością poprzez stosowanie w zakładach najlepszych dostępnych

	<p>technik (BAT),</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosowanie zabudowy biologicznej wokół zakładów, - sytuowanie zakładów na obszarach już przekształconych, - unikanie lokalizacji w pobliżu obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo,
tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej	<ul style="list-style-type: none"> - uzbrojenie terenu w kanalizację sanitarną i wodociągową, - oparcie gospodarki cieplnej o niskoemisyjne nośniki ciepła i wysokosprawne urządzenia grzewcze, - kontynuacja akcji segregacji odpadów oraz zmniejszanie ilości odpadów składowanych na składowisku na rzecz odpadów poddawanych odzyskowi i unieszkodliwianiu,
tereny intensyfikacji rolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> - upowszechnianie kodeksu dobrych praktyk rolniczych, - wdrażanie programów rolno-środowiskowych, - dostosowanie nawożenia i chemizacji do panujących warunków klimatycznych i warunków glebowych, - dostosowanie form użytkowania ziemi do warunków przyrodniczych, - promocja gospodarstw rodzinnych i ekologicznych, - przeprowadzanie szkoleń dla rolników podnoszących świadomość ekologiczną,
teren lądowiska	<ul style="list-style-type: none"> - przed rozbudową lądowiska konieczne jest przeprowadzenie badań oceniających jego wpływ na środowisko,
tereny złóż kopalin	<ul style="list-style-type: none"> - uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, - ocena czy wydobycie kopalin nie będzie negatywnie oddziaływać na poszczególne elementy środowiskowe oraz życie (bytowanie) i zdrowie ludzi.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

W trakcie sporządzania projektu Studium przeprowadzane były analizy i konsultacje różnych alternatyw ustaleń zawartych w dokumencie, w związku z tym wybór rozwiązań alternatywnych następował na etapie projektowym.

Projektowany dokument ze względu na skalę opracowania i uogólniony charakter zapisów, nie zawiera propozycji alternatywnych rozwiązań z punktu widzenia planowania przestrzennego i ochrony środowiska. Analiza szczegółowych ewentualnych rozwiązań alternatywnych dotyczących szczegółowych zasad zagospodarowania i użytkowania nastąpi na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów.

W trakcie sporządzania niniejszej prognozy Studium nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 ze zm.) Rozdział 2 art. 9 pkt. 1 *W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „studium”. Zgodnie z art. 9 pkt. 5 Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jednak zgodnie z pkt. 4 Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.*

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, choć nie jest aktem prawa miejscowego – jest dokumentem planistycznym niezbędnym do realizacji wieloletniej polityki gminy w jej przestrzeni. Studium, w swej kreatywnej roli, jest dokumentem określającym wizję rozwoju gminy oraz działania mające doprowadzić do realizacji tej wizji.

W dokumencie Studium wskazuje się jedynie kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów. Należy jednak zaznaczyć, że określony sposób zagospodarowania nie obliguje gminy do jakichkolwiek działań. Na tym etapie planowania – opracowywania projektu Studium, nie określa się jeszcze szczegółowo inwestycji, które będą realizowane na obszarze gminy Stawiguda. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych gminie Stawiguda.

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zgodnie z ustawą *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* są aktami prawa miejscowego. Liczba miejscowych planów zwiększa atrakcyjność inwestycyjną danej gminy i przyczynia się do znacznego skrócenia czasu niezbędnego do realizacji zamierzeń inwestycyjno-budowlanych.

Konieczność opracowania projektu Studium wynika z potrzeby zaktualizowania kierunków rozwoju gminy Stawiguda, zmian ustaw i rozporządzeń oraz wniosków instytucji, podmiotów gospodarczych, wójta gminy oraz osób prywatnych zgłoszonych do projektu Studium w okresie poprzedzającym opracowanie jego aktualizacji.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda stanowi podstawę realizacji polityki przestrzennej samorządu. Jako podstawę działań w tym zakresie przyjęto rozwój zrównoważony gminy z uwzględnieniem polityki przestrzennej na poziomie krajowym i regionalnym, gwarantujący wzrost poziomu życia mieszkańców i zapewnienie gminie Stawiguda trwałej konkurencyjności, przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych. Jako nadrzędną zasadę działań w przestrzeni przyjęto ochronę i kształtowanie ładu przestrzennego, rozumianego jako takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Do zmiany studium przystąpiono w związku z Uchwałą Nr XI/108/2015 Rady Gminy w Stawigudzie z dnia 26 listopada 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda. Tekst ujednolicony studium został opracowany na podstawie dotychczasowych ustaleń studium zatwierdzonych Uchwałą Rady Gminy Stawiguda Nr XXVI/219/2013 z dnia 27 czerwca 2013 r.

Cele przestrzenne określone w projekcie Studium skierowane zostały na wielofunkcyjny rozwój gminy z uwzględnieniem szczególnych warunków rozwoju turystyki i rekreacji oraz działalności gospodarczej, a także walorów przyrodniczych i kulturowych, poprawy jakości życia społeczności lokalnej w warunkach środowiskowej równowagi, funkcjonalnej sprawności i estetycznej atrakcyjności zagospodarowania przestrzennego.

Przyjęta uchwałą Rady Gminy Stawiguda polityka przestrzenna, będzie podstawą podejmowania kolejnych prac planistycznych dla wybranych obszarów, podstawą opracowywania analiz zgodności ustaleń sporządzanych planów miejscowych z tą

polityka, a także będzie dokumentem pomocniczym w przygotowywaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowywania terenów.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie uzgodniono z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo znak WOOŚ.411.72.2017.MT z dnia 02 czerwca 2017 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie (pismo znak: ZNS.4082.32.2017.EW z dnia 02 czerwca 2017 r.).

Projekt Studium został opracowany zgodnie z zakresem i trybem określonym w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118 poz. 1233).

Podstawowym celem prognozy oddziaływania na środowisko opracowywanej równocześnie z projektem studium jest identyfikacja możliwych ewentualnych wpływów na komponenty środowiska obszaru gminy oraz zdrowie ludzi, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń projektu studium oraz współpraca z autorem ustaleń projektu studium w celu wyeliminowania niekorzystnych ustaleń, które mogą spowodować negatywne skutki dla środowiska. Każda prognoza wpływu ustaleń projektu studium na środowisko zawiera oceny hipotetyczne, oparte bardziej na prawdopodobieństwie i zasadach logicznego myślenia niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń.

Na etapie analizy ustaleń projektu studium sygnalizuje się dopiero możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości, ale mogą one nie wystąpić w ogóle lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podejmie się odpowiednie działania zapobiegawcze na dalszych etapach projektowania dopuszczonych przedsięwzięć (w tym opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego).

Przyjęcie uchwałą Rady gminy Stawiguda uaktualnionej polityki przestrzennej będzie podstawą podejmowania kolejnych prac planistycznych, odnoszących się do wybranych obszarów gminy oraz będzie stanowić materiał pomocniczy przy realizacji strategii rozwoju gminy, gospodarki gruntami w gminie, planowaniu prac planistycznych oraz planowaniu i realizacji zadań własnych gminy.

W omawianym projekcie Studium wprowadzono następujące zmiany w odniesieniu do obowiązującego Studium.:

- Uaktualniono kierunki zmian w wydzielonych strefach polityki przestrzennej.
- Uaktualniono kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów chronionych objętych prawnymi formami ochrony przyrody.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i obszary osuwania się mas ziemnych, dokumentowych wód podziemnych oraz złóż kopalin.
- Uaktualniono informacje dotyczące form ochrony zabytków.
- Uaktualniono informacje dotyczące infrastruktury komunikacyjnej i technicznej.
- Uaktualniono informacje dotyczące złóż kopalin i terenów górniczych.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów dla których obowiązkowej jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.
- Uaktualniono informacje dotyczące obszarów zdegradowanych, problemowych i obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.
- Uaktualniono wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie analizy uwarunkowań zidentyfikowanych w części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego Gminy Stawiguda, a także z obowiązku przestrzegania ustaleń zawartych w przepisach ustaw odrębnych, w projekcie Studium określono Kierunki działań w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, które będą podstawą dla

ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzanych dla poszczególnych terenów gminy.

Należy pamiętać, iż całkowite zapobieżenie powstawania ewentualnych negatywnych skutków w środowisku w wyniku realizacji ustaleń Studium jest niemożliwe, jednakże w projekcie Studium gminy Stawiguda zawarto szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, takich jak.:

- Optymalne zagospodarowanie terenów osadniczych poprzez ich pełne uzbrajanie i podnoszenie standardu dróg komunikacyjnych.
- Wywieranie wpływu na prawidłowy rozwój przestrzenny terenów osadniczych i form nowej zabudowy w nawiązaniu do miejscowych tradycji zabudowy.
- Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy i lokalizacji obiektów nieharmonizujących z krajobrazem wiejskim poza terenami osadniczymi.
- Porządkowanie terenów zdegradowanych krajobrazowo w wyniku niewłaściwej gospodarki i zaniedbań.
- Sprzyjanie zwiększaniu powierzchni gospodarstw rolnych.
- Ochrona użytkowego poziomu wodonośnego i wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem przez zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych oraz do gruntów.
- Ochrona obszaru systemu naturalnych powiązań przyrodniczych przez zachowanie dotychczasowego zagospodarowania, zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem, oraz przed przerywaniem jego ciągłości.
- Zapewnienie zgodności składu gatunkowego lasu z siedliskiem, propagowanie funkcji glebochronnych i wodochronnych lasów.
- Wykluczenie z zabudowy obszarów dolin rzecznych oraz obniżen terenowych, stanowiących lokalny system powiązań przyrodniczych.
- Podejmowanie działań w zakresie porządkowania gospodarki wodno – ściekowej w gminie.
- Porządkowanie terenów cmentarzy.
- Porządkowanie terenów zdegradowanych krajobrazowo w wyniku niewłaściwej gospodarki i zaniedbań.
- Przekształcanie i przystosowywanie terenów osadniczych dla potrzeb obsługi ruchu turystycznego.
- Ograniczenie uciążliwości dla środowiska obiektów związanych z produkcją rolną i przetwórstwem płodów rolnych.
- Zalesienie gruntów najłabszych oraz narażonych na degradację, które nie stanowią cennych (chronionych) siedlisk przyrodniczych.
- Zachowanie istniejącego potencjału środowiska przyrodniczego w postaci wód otwartych i cieków wodnych, lasów, zadrzewień przybrzeżnych, jezior oraz zadrzewień śródpolnych.
- Zachowanie i ochrona układu istniejących drobnych płatów leśnych oraz ustanowienie połączeń między nimi (ciągłości przestrzennej), stanowiących sieć połączeń przyrodniczych.
- Zachowanie oraz wzbogacanie naturalnych form zadrzewień śródpolnych, w szczególności wzdłuż miedz, dróg, oraz cieków wodnych.
- Ochronę alei drzew przydrożnych oraz pojedynczych okazów drzew cennych ze względu na walory krajobrazowe oraz środowiskowe.
- Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego poprzez propagowanie ekologicznych form wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej dla mieszkalnictwa, obiektów usługowych, produkcyjnych i użyteczności publicznej.
- Zachowanie unikatowych walorów przyrodniczych terenów poprzez objęcie ich ochroną prawną.
- Przeciwdziałanie rozproszonej obudowie brzegów jezior i dróg.
- Zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegów jezior i lasów na etapie lokalizowania nowych inwestycji.
- Utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych, niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania.
- Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących

śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych.

- Wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i projektowane ścieżki edukacyjno-przyrodnicze.

Sposób opracowania niniejszej prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego, w którym nakreśla się jedynie kierunki działań, po to, żeby w podejmowanych następnie opracowaniach planistycznych (miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) określić szczegółowe rozwiązania.

Przed opracowaniem niniejszej prognozy analizie poddano zawarte w projekcie Studium ustalenia pozwalające określić potencjalne znaczące oddziaływania tych ustaleń na środowisko. Należy jednak pamiętać, że są to ustalenie ogólne będące wytycznymi do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których określone zostaną szczegółowe parametry i wskaźniki zagospodarowania poszczególnych terenów.

Należy również podkreślić, że na tym etapie planowania – opracowywania projektu Studium, nie określa się szczegółowo inwestycji, które będą realizowane na obszarze gminy Stawiguda. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych w Gminie Stawiguda.

Zgodnie z art. 32 ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* organ sporządzający studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Wójt Gminy) zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie gminy, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu projektu Studium. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Studium przedstawiają się następująco:

- Prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę,
- Rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze bądź zmiany funkcji terenu,
- Ocenę zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem,
- Ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- Ocena warunków i jakości klimatu akustycznego,
- Oceny rozwoju gospodarczego,
- Powierzchnię urządzonych terenów zieleni.

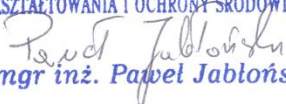
Z uwagi na rodzaj i zasięg projektowanych sposobów zagospodarowania wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko istniejących i planowanych przedsięwzięć zlokalizowanych na terenie gminy Stawiguda.

Paweł Jabłoński
ul. Nasienna 19
10-816 Olsztyn

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia z dnia 03 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.).

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

SPECJALISTA W ZAKRESIE
KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY ŚRODOWISKA

mgr inż. Paweł Jabłoński

.....
podpis